Götene kommun

Årsredovisning 2019

2020-04-02

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande 3
Kommunchef 5
Översikt över verksamhetens utveckling 6
Den kommunala koncernen 7
Viktiga händelser under året 9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 10
Miljöredovisning 11
Personalredovisning 13
God ekonomisk hushållning 20
Finansiell analys av kommunen 30
Finansiell analys av kommunen och helägda bolag 38
Ekonomiska samanställningar 41
Redovisningsprinciper 51
Investeringsredovisning 53
Driftsredovisning 57
Götene kommuns bolag 74

Kommunstyrelsens ordförande

Ett Götene med Göteneandan!

Det är tillsammans vi är med och bygger och skapar tillväxt och trygghet i vår kommun. Då är samarbete och samverkan två viktiga byggstenar för att lyckas. Samverkan på olika nivåer och i olika konstellationer för att ta vara på all den kreativitet och erfarenhet som finns runt om i vår kommun.

Vi lever i en turbulent tid på många sätt och de beslut som tas på riksnivå påverkar givetvis oss även i kommunerna och våra planeringsförutsättningar. Vi har klarat det bra under 2019 och det märks tydlig att vi har en flexibel organisation och en verksamhet som gör ett bra jobb.

Viktiga händelser under 2019

Under året har en helt ny förskola i Källby stått klar och invigts och i september så invigdes nya Kastanjen i Götene. Tillbyggnaden innebär att äldreomsorgen nu har tillskapats 32 nya lägenheter.
Det byggs också runt om i kommunen och det har byggts nya bostadshus både inne i Götene tätort och i Källby. I Källby på området Nordskog 3 B släpptes 11 nya tomter under september och 10 av de 11 tomterna såldes rekordsnabbt.

Glädjande för oss alla har Lundsbrunns kurort fått nya ägare och vi har under året kunna följa arbetet för att återställa anläggningen till det den en gång var och nu är verksamheten i full gång igen.
Vi har även fått ännu fler boendeanläggningar i kommunen genom att bland annat Rasta har byggt hotell vid sin anläggning och Lundsbrunn har även fått ett Bed & Breakfast.

Ett fantastiskt bra privat initiativ är den Padelhall strax utanför Lundsbrunn som stod klar under sommaren med invigning under augusti månad.

I mars så invigdes Sveriges första tankstation för flytande biogas inom ramen för klimatklivet. En stark pådrivande part var Götene Kyltransporter för att de ska kunna genomföra sina stora klimatinvesteringar var detta en förutsättning. Nästa steg inom detta område är att genom Gasum tillverka egen flytande biogas i Götene kommun, många bitar är redan på plats här och jag hoppas att hela pusslet blir klart kommande år.

Glädjande så placerade sig Götene kommun rekordhögt i 2019 års näringslivsranking. Med plats 34 placerade sig Götene kommun högre på listan än någonsin och klättrade 29 placeringar mot 2018 års ranking. Vilket innebar 34:e plats i Sverige och på tredje plats i Skaraborg. Rankingen är ett fint beröm till våra medarbetare som möter företagare i sin vardag. Och utan näringslivets aktiva arbete mot samma mål, ett företagsklimat i toppklass, hade vi inte kunnat nå dit. Placeringen är resultatet av ett långsiktigt arbete som hela tiden måste pågå.
Ett ytterligare kvitto på detta var att Götene placerade sig på fjärde plats i Synas mätning om bästa tillväxt i Västra Götaland 2019. I denna mätning ingår flest företag som ökat sin omsättning, vinst och personalstyrka.
För att öka affärsmodeller för hållbar mobilitet på landsbygden har kommunen beviljats 33 miljoner kronor inom SMaRT projektet. Projektet är ett samarbete i Västra Skaraborgs kommuner Lidköping, Skara, Vara, Götene och Grästorp under ledning av Destination Läckö-Kinnekulle och i samverkan med Varbergs kommun samt Hjörrings kommun i Danmark.

I november så skickades Unescoansökan in om att bli Sveriges första Unesco Globala Geopark. Platåbergens Geopark sträcker sig över nio kommuner: Trollhättan, Vänersborg, Grästorp, Lidköping, Götene, Mariestad, Skara, Skövde och Falköping. Preliminärt besked kan väntas hösten 2020.

Vi fortsätter att ha bra kvalitet inom barnomsorg, skola och äldreomsorg. Detta visade sig bland annat i Lärarförbundets ranking bästa skolkommun 2019. Vi har hög andel godkända elever och hög andel som fullföljer gymnasiet vilket gör Götene till en topprankad skolkommun och vi placerade oss på 26:e plats bland landets 290 kommuner med ett index på 52,246. I hela Västra Götalands län är Götene rankad som nummer fem av 49 kommuner.

Vi ser det också i de brukarundersökningar som görs inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet. När det gäller särskilt boende ligger vi glädjande på 2:a

plats i riket när det gäller den sammantagna nöjdheten med sitt äldreboende. Även brukarundersökningen inom boendestöd funktionshinderområdet, LSS-boenden och boendestöd psykiatri visar på nöjda brukare.

Det har också varit ett år fyllt med välbesökta förenings- och kulturaktiviteter runt om i kommunen. Mycket tack vare det fina samarbete som vi har med olika ideella organisationer och samarbetspartners, det ser vi inte minst genom den geografiska spridningen av olika arrangemang i vår kommun.
Att det finns ett starkt föreningsliv i kommunen märktes inte minst under 2019 då vi med stolthet kunde stoltsera med juniorvärldsmästare inom disco samt världsmästare inom rallycross och rallycrossteam.

Stort tack till er alla för den goda service vi har i vår kommun det visar sig inte minst genom att vi ligger i framkant inom många områden. Årets ekonomiska resultat är över förväntan och det beror på ett antal faktorer av engångskaraktär som vi inte har kommande år. Det innebär att vi kommer att ha en hel del utmaningar att hantera kommande år. Det gäller inte minst den demografiska utvecklingen, kompetensförsörjningen och en kommande låg- eller normalkonjunktur. Men jag ser att tillsammans kommer vi lösa detta och jag ser med tillförsikt framåt och uppåt för Götene kommun.

Susanne Andersson
Kommunalråd

Kommunchef

Årsredovisningen 2019

Två nybyggen togs i drift av verksamheten detta år. Först ut var Källby förskola, där förskolor på tre olika lokaler kunde förenas på en enda gemensam förskola. Kort därefter invigdes den nya delen av äldreboendet Kastanjegården vid Götene Äldrecenter. Götene Äldrehem som äger och förvaltar byggnaden har tillsammans med verksamheten skapat nya omsorgsplatser för äldre.

Kommunens äldreomsorg får mycket bra betyg av sina brukare, Götene äldreomsorg hamnar på andra plats i riket i mätningen av de boendes nöjdhet med sitt äldreboende. Inom hemtjänsten var brukarna mycket nöjda med personalens bemötande. Även skolan fick högt betyg i en kvalitetsjämförelse som Lärarförbundet gör, där hamnade Götene på plats 26 av 290. Allt detta ser jag som ett kvitto på kommunens personals professionalitet och vilja att göra det lilla extra för de vi är till för.

Familjecentralen som är en viktig mötesplats för många fyllde 20 år. Det firades med stort tårtkalas. Familjecentralen är ett samarbete mellan Götene kommun och Västra Götalands Regionen.

Det är fortsatt högt tryck på bostadsbyggandet. I Götene tätort byggs det nya bostadshus i centrum och i Källstorp finns nu endast ett par tomter kvar. I Källby såldes de flesta tomterna i det nya området Nordskog 3B väldigt fort, det finns endast ett par tomter kvar. Även Götene Hus satsning på Sofiestrand ser ut att sälja bra. Flera andra intressenter inom bostadsbyggandet har visat sig vara intresserade av olika projekt inom Götene kommun.

I Lundsbrunn har kommunen byggt om gaturummet utanför affären, för att snygga upp och förbättra gatumiljön. I Götene sattes det upp gatlampor vid cykelvägen längs med Lidköpingsvägen.

Under året har problemen med invasiva arter blivit större. Det är nu fler arter som vi upptäcker och försöker bekämpa. Skogarna angreps av granbarkborre vilket medförde att ganska mycket gran har behövts avverkats i bland annat Brännaskogen och Stjälkaskogen.

Samarbetet inom V6 kommunerna, Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara och Vara utvecklas vidare. Gemensamma upphandlingar av ärendehanteringssystem och ekonomisystem har båda inletts under året.

I början av året tillträdde de nya nämnderna med många nya politiker i, därför genomfördes utbildningar för både politiker och tjänstepersoner.

Men framför allt har alla anställda i kommunen arbetat för att kunna leverera bra tjänster och service till de som bor, besöker och verkar i Götene kommun.

Jerker Andersson Liljestrand
Kommundirektör

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd per 31 december	13 207	13 232	13 242	13 275	13 160
Kommunal skattesats	22,12	21,77	21,77	21,77	21,77
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	764,1	713,2	749,6	681,0	654,8
Årets resultat, mnkr	14,5	32,3	4,4	20,5	12,3
Soliditet, %	60,5	60,6	57,9	60,3	62,3
Soliditet, % (inkl. hela pensionsskulden och löneskatt)	26,6	20,8	16,1	14,4	7,5
Nettoinvesteringar, mnkr	74,3	34,4	65,4	37,8	61,8
Självfinansieringsgrad, %	52,3	156,0	36,2	102,0	46,2
Antal anställda per 31 december	1 063	1 110	1 113	1 096	1 042
Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, %	4,5	-1,2	7,5	5,2	3,1

Mandatfördelning	2019-2022
Arbetarepartiet Socialdemokraterna (S)	11
Centerpartiet (C)	6
Moderaterna (M)	5
Götenes Framtid (GF)	5
Sverigedemokraterna (SD)	5
Vänsterpartiet (V)	3
Kristdemokraterna (KD)	3
Liberalerna (tidigare Folkpartiet) (L)	2
Miljöpartiet de gröna (MP)	1

Den kommunala koncernen	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	760,9	706,3	742,0	673,2	638,7
Årets resultat, mnkr	15,0	35,4	6,1	23,6	23,6
Soliditet, %	42,4	43,3	41,4	44,1	44,0
Soliditet, % (inkl. hela pensionsskulden och löneskatt)	21,8	18,7	15,5	14,9	10,4
Nettoinvesteringar, mnkr	111,8	86,5	97,2	60	82,3
Självfinansieringsgrad, %	52,7	90,6	43,5	100,2	82,3
Långfristig låneskuld, mnkr	333,7	294,4	269,4	229,9	236,9
Antal anställda	1 103	1 150	1 153	1 135	1 080

På grund av den nya lagen för kommunal redovisning (LKBR) som började gälla 2019, har vissa justeringar gjorts i 2018 års utgående balans (UB). Justeringen bedöms som liten 0,1 mnkr. Varav ingen omräkning har gjorts av tidigare års nyckeltal.

Den kommunala koncernen

Organisationsschema

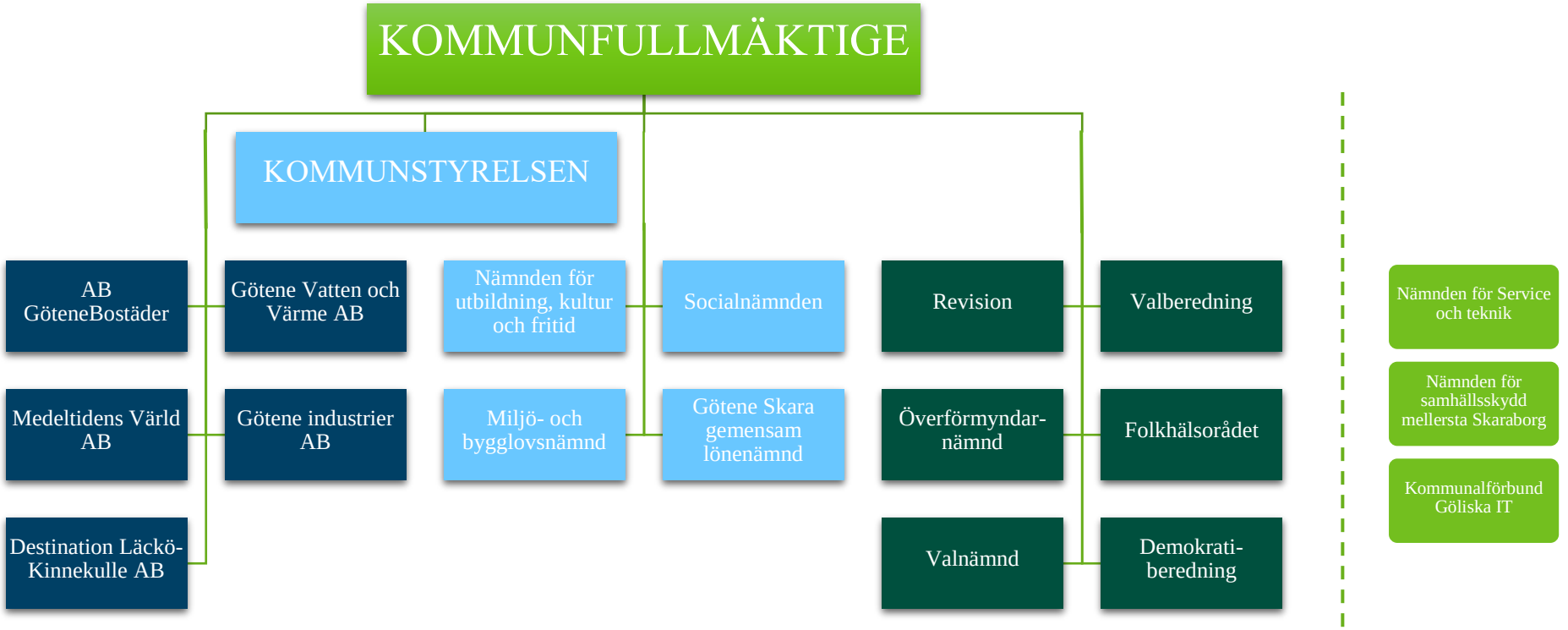

Götene kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. I organisationsschemat, visas de nämnder, beredningar samt helägdabolag som kommunen bedriver verksamhet i.
Delar av verksamheten bedrivs i nämnder tillsammans med andra kommuner.

Dessa är nämnden för service och teknik, med Skara som huvudman och nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg, med Falköping som huvudman. Kommunalförbundet Göliska IT ansvarar för IT-drift och support för kommunerna Götene, Skara, Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara.

Kommunal förvaltning
Den kommunala verksamheten leds av kommunfullmäktige. Direkt underställd kommunfullmäktige finns Revision, Valnämnd, Valberedningen, Överförmyndarnämnd, Folkhälsorådet samt Demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, nämnden för utbildning, kultur och fritid, socialnämnden och miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Från och med 2012 finns en gemensam lönenämnd tillsammans med Skara. Götene kommun är huvudman och det ekonomiska ansvaret ligger under kommunstyrelsen.

Nämnden för service och teknik är en gemensam nämnd med Skara där Skara är huvudman. Nämnden ansvarar för båda kommunernas kost, lokalvård, fastighet och gata/park.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg är en gemensam nämnd för Falköping, Tidaholm, Skara och Götene där Falköping är huvudman. Nämnden började gälla 1 januari 2017.

Sedan 2019 har kommunen en ny nämnd, Nämnden för utbildning, kultur och fritid. Denna nämnd ersätter Barn- och utbildningsnämnden och inkluderar även kultur och fritid som är flyttad från kommunstyrelsen.

Kommunalt ägda aktiebolag
Götene kommun äger samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB, AB Götene Bostäder, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB samt 29 procent i Destination Läckö-Kinnekulle AB.

För de helägda bolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I enlighet med kommunallagen utser kommunfullmäktige även en lekmannarevisor till respektive bolag. I det aktiebolag (Destination Läckö- Kinnekulle AB) där kommunen inte har ägarmajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige. Även i det delägda bolaget har kommunfullmäktige utsett lekmannarevisor.

Kommunfullmäktiges styrning av de helägda bolagen sker enligt styrdokumentet Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag (KF§44/2013). Av respektive bolags bolagsordning framgår dess ändamål. Utöver detta har kommunfullmäktige gett respektive bolag ägardirektiv. Enligt kommunallagen har även kommunfullmäktige alltid rätt att ta ställning i frågor av principiell karaktär eller annat av större vikt.

Kommunalförbund
GöLiSka IT är ett kommunalförbund som drivs tillsammans med Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Götene. Götene kommuns andel uppgår till 13,4 procent 2019.

Kooperativa hyresrättsföreningen Götene Äldrehem
Kommunen har sedan år 2006 ett samarbete med Kooperativa hyresrättsföreningen Götene Äldrehem. Föreningens syfte och ändamål är att skapa en associationsform för parterna att långsiktigt samarbeta om ägande och förvaltning av lägenheter och lokaler speciellt anpassade för vård- och omsorgsverksamhet inom Götene kommun. Numera ingår också förskoleverksamhet i samarbetet.

Privata utförare

Götene kommun har flera privata utförare, bedömningen är att ingen av dessa är av väsentlig betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning.

Viktiga händelser under året

- Två detaljplaner är antagna för året, Dafgårds område i Källby samt planen för Fordonsgas vid Götene tätort.
- Ny hemsida lanserades i september för Götene kommun.
- Källby förskola klar och invigd i augusti 2019.
- Nya Kastanjen, ett särskilt boende för äldre, invigdes officiellt i augusti. Två våningar av tre är öppnade.
- Införandet av nyckelfria lås inom hemvården är genomfört.
- Statsbidrag ”likvärdig skola” på 5,1 mnkr har erhållits under 2019.
- En statsbidragsansökan lämnades i syfte att minska barngruppernas storlek inom förskola. Tre av förskolorna beviljades totalt 4,3 mnkr att användas under hösten 2018 och våren 2019. Ny ansökan beviljades med 6,1 mnkr för hösten 2019 och våren 2020.
- Med plats 34 placerade sig Götene kommun högre på listan för näringslivsranking än någonsin.
- Götene kommun har beviljats 33 miljoner kronor inom SMaRT projektet. Ett projekt för att öka affärsmodeller för hållbar mobilitet på landsbygden. Projektet är ett samarbete i Västra Skaraborgs kommuner Lidköping, Skara, Vara, Götene och Grästorp under ledning av Destination Läckö-Kinnekulle och i samverkan med Varbergs kommun samt Hjörrings kommun i Danmark.
- Götene kommun är en topprankad skolkommun och vi placerade oss på 26:e plats bland landets 290 kommuner.
- Särskilt boende ligger glädjande på 2:a plats i riket, vad det gäller den sammantagna nöjdheten med sitt äldreboende.
- Familjecentralen som är en viktig mötesplats för många fyllde 20 år. Det firades med stort tårtkalas. Familjecentralen är ett samarbete mellan Götene kommun och Västra Götalands Regionen.
- Pågående tvist angående konstgräsplanen. Det gäller ett vite som är skickat till entreprenör på grund av förseningar i färdigställandet av konstgräsplanen. Vitet är på 1,3 mnkr och är bestriden av entreprenör.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan beskrivs omvärldsfaktorer som har påverkat kommunens resultat och ekonomiska ställning under året och som även påverkar i framtiden.

Internationellt

Den globala industrikonjunkturen försvagas och även världshandeln är svagare. BNP- och handelstillväxt väntas vara fortsatt låg kommande år. Det geopolitiska läget är fortsatt osäkert.

Coronaviruset som börjat spridas under inledningen av 2020 kan leda till ytterligare negativ påverkan på ekonomin.

Svensk ekonomi

Tillväxten av BNP för Sverige har varit lägre än föregående år och förväntas minska ytterligare år 2020. Utrikeshandeln står för en stor del av BNPs ökning under år 2019. Försvagningen av den svenska kronan är troligen orsak till att exporten gått oväntat starkt samtidigt som importen ökat långsammare.

Arbetsmarknaden har börjat försvagas. Arbetslösheten i Götene är lägre än genomsnittet i Sverige.

Skatteunderlaget

Utvecklingen av skatteunderlaget i riket samt statens stöd till kommunerna är avgörande för hur stora intäkter kommunerna får.

Utjämningssystemet utjämnar för skillnader mellan kommunerna när det gäller skatteunderlaget och opåverkbara kostnader. Oberoende av struktur och kommuninvånarnas beskattningsbara inkomster ska kommunerna ha samma förutsättningar att ge sina invånare kommunal service.

Ökningen av skatteunderlaget avtog under år 2019, en trend som väntas fortsätta under år 2020. Grundavdraget för personer 65 år och äldre ökas successivt, en förändring som kommunen kompenseras för genom ökade generella statsbidrag. Under 2019 väntas antalet arbetade timmar vara ungefär i nivå med föregående år, medan antalet arbetade timmar väntas minska under år 2020. Såväl stigande timlöner som pensionsökningar och arbetsmarknadsersättningar bidrar till högre skatteunderlag.

Jämfört med tioårigt genomsnitt väntas rikets underliggande skatteunderlags-utveckling för 2019 vara marginellt högre, medan det för åren 2020-2023 väntas vara lägre. *Källa: Sveriges kommuner och regioner (SKR)*

Befolkningsutveckling

Antalet invånare i Götene kommun minskade under år 2019. Den 31 december år 2019 bodde 13 207 personer i Götene kommun. Kommunen har ett födelseöverskott för året med 2 personer, det innebär att antalet personer som föddes var högre än antalet personer som dog. Totalt föddes 133 barn.

Flyttnetto för Götene från Sverige exklusive egna länet och utlandet var positivt med +8 respektive +40 personer medan flyttnettot var -83 inom egna länet. Totalt flyttnetto för Götene var -35 personer.

Demografiska försörjningskvoten har ökat till följd av fler äldre invånare och är nu 0,91 i Götene kommun. Demografisk försörjningskvot beräknas som summan av antal personer 0-19 år samt antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år. Önskvärt är ett lågt värde.

Ökningen av antalet äldre invånare väntas innebära en successiv ökning av både hemvård och behov av särskilt boende. Götene kommun har under år 2019 utökat antalet platser inom särskilt boende genom nybyggnation. Tolv platser av nybyggnationen nyttjas inte ännu utan kommer öppnas när efterfrågan ökat ytterligare.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen sammanställs för att åskådliggöra några viktiga klimat- och miljöinriktade insatser under verksamhetsåret i Götene kommun. Götene kommuns insatser utgår från kommunens antagna Klimat- och miljöpolitiska program.

Klimat- och miljöstrategiska insatser

LONA-projektet *Vattenresurshållande i Götene kommuns åar* har genomfört inventeringsdelen under höst och vinter 2019. Inventeringen har skett i samverkan med berörda markägare och skapat stort intresse. I samverkan med Lantbrukarnas riksförbund (LRF) och berörda handläggare på Länsstyrelsen sker i januari 2020 ett stormöte kring inventeringens resultat och hur våtmarker kan anläggas.

Götene kommun har under 2019 färdigställt svämmyta för dagvatten i anslutning till bebyggd miljö i projekt Nordskog 3b, färdigställande av nya villatomter i Källby. Detta är ett lärande när det gäller ett miljömässigt bättre sätt att hantera dagvatten som innebär både rening och fördröjning.

Götene kommun samverkar med Vattenrådet Vänerns sydvästra tillflöden om medel till inventering av vandringshinder i Sjöråsån, Mariedalsån och Öredalsån. Projektet beviljades stöd och startades december 2019.

Kommunen har under 2019 registrerat Dalakvarn, Lundsbrunn, i den nationella vattenplanen då detta krävs för att längre fram kunna söka stöd från Vattenkrafts Miljöfond. Bakom fonden står vattenkraftföretag som satsar 10 miljarder kronor under en 20-årsperiod för att förbättra vattenmiljön i de svenska vattenkraftverken. Huvudsyftet med Miljöfonden är att finansiera de vattenkraftsverksamheter som ingår i den nationella planen för att uppnå moderna miljövillkor. Miljöfonden kan erbjuda ersättning för eventuella utredningar, domstolsprocessen, genomförande av miljöåtgärder med mera.

I samverkan med Biosfärskontoret Vänerskärgården med Kinnekulle och dess kommuner har en ansökan om LONA-bidrag för projektet *Naturnytta i Biosfärområdet*. En ansökan lämnades in december 2019 och besked om projektet beviljas kommer att ges i april 2020. Syftet är att öka kunskapen hos politiker och tjänstemän om områdets ekosystemtjänster.

Under slutet av 2019 informerade Länsstyrelsen Götene kommun om det nya redovisningssystemet KLIRA, *Redovisning av klimatanpassning*. Syftet är att kommunerna ska redovisa de klimatanpassningsbehov som finns i respektive kommun. Exempelvis problem med kommuners service under värmeböljor, torrperioder eller hantering av skyfall i tätorter. Den information som redovisas ingår som underlag för sammanfattande analys av myndigheternas arbete med klimatanpassning. SMHI ansvarar för analysen, som ska lämnas till regeringen i april varje år. Svaren ska lämnas in i början av 2020.

Under slutet av 2019 uppdaterades *Skogsvårdsplan 2020-2021* med förtydligande kring klimatanpassningsåtgärder i skogsbruket som ett led i arbetet att implementera kommunens Klimat- och miljöpolitiska program.

Efter en förfrågan från förskolor i Götene tätort har kommunen varit behjälplig med ett utepedagogiskt stöd i form av bänkar och insektshotell vid en samlingspunkt i skogsmiljö.

Kampanj Vi håller rent

Varje vår sker kampanjen Vi Håller Rent i Sveriges kommuner, Sveriges största skräpjakt. Under våren 2019 genomförde Götene kommun sin kampanjvecka inom Vi Håller Rent 2019. Götene kommun deltog i denna kampanj i samverkan med Götene Vatten och Värme AB.

Invasiva arter

En invasiv art är en art som införts till områden utanför sitt ursprungliga utbredningsområde och som genom en aggressiv spridning skadar ekosystemet. Förutom att inhemska växter och blommor kan konkurreras ut kan invasiva arter åstadkomma ekonomisk skada eller påverka hälsan hos människor och djur. Under 2019 har arbete med att dokumentera och bekämpa jättebjörnloka, jättebalsamin, parkslide och kanadensiskt gullris på kommunens mark fortsatt. Trädgårdstjänst

samt Naturvårdslaget har utfört det praktiska arbetet på kommunens mark och även i samarbete med andra markägare. Informationsinsats genomfördes till markägare där invasiva arter rapporterats in.

Götene kommun är genom Biosfärområdet medverkande part i ett projekt som berör kommunikation till trädgårdsägare om invasiva arter. Syftet är att minska handeln av invasiva arter samt ha kunskap om problematiken. Projektet heter *Riktlinjer för ändamålsenlig kommunikation med privata trädgårdsägare om Sveriges nya riskkvalificering av främmande arter*. Stöd har beviljats från FORMAS under slutet av 2019.

Energieffektivisering

På fastighetssidan har vi bland annat installerat ny, effektivare ventilation med bättre värmeåtervinning på Ljungsbackens förskola och i delar av Centrumhuset. Belysningsuppgradering har också fortsatt med exempelvis Liljestensskolans idrottshall som ett större objekt. Löpande driftoptimering av våra anläggningar har också bidragit till minskad energianvändning.

Gällande gatubelysningen så har det mesta av denna i Källby uppgraderats till LED-belysning under året.

Ny LED-belysning har satts upp utmed gång- och cykelvägen längs Lidköpingsvägen för att förbättra förutsättningarna för fotgängare och cyklister.

Energi- och klimatrådgivning

Energi- och klimatrådgivningen sker sedan 2017 i samverkan med fem kommuner. Energi- och klimatrådgivningen har i Götene fortsatt att genomföra rådgivning till privatpersoner, företag, organisationer både via telefon, mejl och genom platsbesök. Facebooksidan ”Energirådgivning västra Skaraborg” har använts i allt större utsträckning för att sprida information då digital kommunikation och spridning blir allt vanligare och viktigare.

Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Götene kommun ingår i Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle som arbetar för att hitta lokala lösningar på globala utmaningar. Verksamheten ska leda till att fler människor och organisationer arbetar för ett hållbart samhälle och bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål - Agenda 2030.

Under 2019 har kommunikationsprojektet *Här finns liv präglat verksamheten. *Här finns liv inspirerar, lyfter och levandegör det engagerande arbete som pågår runt om i biosfärområdet för att stärka en hållbar samhällsutveckling. I projektet ingår en utställning med ett kartspel och detta var på plats i Centrumhuset under våren. Vänermuseet tog under året fram en utställning om biosfärutmaningen där flera av kommunens skolklasser har deltagit genom åren. Även den utställningen har visats i Centrumhuset. I november presenterades i Götene resultatet av ett forskningsprojekt om vilken roll kulturmiljön och de kulturella ekosystemtjänsterna kulturarv och platsidentitet har för människors välbefinnande och för hållbar landskapsförvaltning. Forskningen har ägt rum i biosfärområdet och det är Göteborgs Universitet, Gävle Högskola, Vänermuseet och biosfärkontoret som jobbat med den.

Life RestoRED – utveckla ekmiljöer på Kinnekulle

Life RestoRED är ett stort EU-projekt där nio länsstyrelser samarbetar. Projektet handlar om åtgärder för att förbättra situationen för naturtyper som EU bedömt vara särskilt skyddsvärda. En konceptansökan lämnades in under 2019. Nu pågår arbetet med den officiella ansökan som ska skickas in våren 2020. Om projektet beviljas planeras det starta mars 2021 och sträcka sig till hösten 2027. I Götene kommun skulle projektet innebära att det på fyra platser på Kinnekulle görs åtgärder för att utveckla befintliga ekmiljöer.

Personalredovisning

Götene kommuns övergripande mål i medarbetarperspektivet är att vara en attraktiv arbetsgivare som skapar delaktighet och utveckling. Götene kommun vill på bästa sätt ta till vara medarbetarnas kompetens och använda den för att stödja mötet med kommunens medborgare. Medarbetarna ska alltid ha Götene kommuns medborgares bästa som ledstjärna och bemöta medborgarna med respekt och värdighet. Personalredovisningen 2019 avser att ge en kort beskrivning och ett antal fakta kring kommunens personal och personalarbete. Siffrorna inom parentes avser år 2018.

Vår personal

Antalet anställda har minskat med 47 (-3) personer. Antalet tillsvidareanställda har minskat med 25 (+3) personer och antalet visstidsanställda har minskat med 22 (-6) personer.

Minskningen av visstidsanställda inom socialnämnden beror främst på att antalet extratjänster och personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder i kommunen har minskat till cirka 37 (79), vilket syns i statistiken på antalet som arbetar visstid. Detta innebär att antalet visstidsanställda som till exempel vikarierar för frånvarande personal har minskat, vilket innebär en minskning av totala antalet månadsanställda inom Socialnämnden. Extratjänsterna var en arbetsmarknadsåtgärd riktad mot långtidsarbetslösa och nyanlända finansierad av Arbetsförmedlingen. Dessa togs bort i slutet av 2018 i samband med beslutade förändringar av Arbetsförmedlingen och har därefter successivt minskat, allteftersom ingångna avtal om extratjänst löpte ut under 2019.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid har också minskat antalet tillsvidareanställda. Den ökning av tillsvidareanställda som ses mellan åren beror på att sektor Kultur och fritid gått över från Kommunstyrelsen till Nämnden för utbildning, kultur och fritid. Antalet medarbetare tillhörande Kultur och fritid är ca 25 och motsvarar inte ökningen av antalet tillsvidareanställda inom nämnden (+15). Däremot har antalet visstidsanställda ökat under året.

Andelen visstidsanställda är 11,3 % (12,8 %) av samtliga månadsavlönade, vilket är en minskning i jämförelse med föregående år.

Tabell: Antalet anställda per nämnd

	2019				2018			
	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	391	64	455	43 %	376	39	415	37 %
Socialnämnden	500	51	551	52 %	512	99	611	55 %
Kommunstyrelsen	52	5	57	5 %	80	4	84	8 %
	943	**120**	**1 063**	**100 %**	**968**	**142**	**1 110**	**100 %**

Personalkostnad

Tabell: Personalkostnad

	2019	2018	2017
Personalkostnad (mnkr)	558,8	514,6	501,8
Förändring %	**8,6**	**2,6**	**1,6**

Personalkostnad inklusive sociala avgifter och pensionskostnader har ökat med 8,6 % (2,6 %) jämfört med år 2018. 27,2 mnkr av kostnaden är ett engångsbelopp för tjänstepensionsförsäkringar och 3,8 mnkr är en rättelse av löneskatt för åren 2015-2018. Personalkostnadsökningen exklusive dessa poster är 2,6 procent. Personalkostnadsökningen i övrigt beror bland annat på löneöversyn 2019. Lärarlönelyftet, som innebar att cirka två tredjedelar av alla lärare fick ett lönelyft från och med juli månad 2016 fortsatte även under 2019 och finansieras via statsbidrag. Totalkostnad för lärarlönelyftet 2019 var cirka 3 mnkr.

Semesterlöneskuld

Tabell: Semesterlöneskuld

	2019	2018	2017
Semesterlöneskuld (mnkr)	29,6	30,5	29,7
Förändring %	**– 3,0**	**2,9**	**1,7**

Semesterlöneskulden har minskat med 0,9 mnkr, vilket motsvarar en minskning med 3,0 %. Skulden består av sparade semesterdagar samt ännu ej utbetald ersättning för övertid. Antalet sparade dagar har minskat något och uppgår till 15 273 dagar, vilket motsvarar 14,5 dagar per månadsanställd (år 2018 var det 15,1 dagar per månadsanställd).

Den okompenserade övertiden har ökat något bland månadsanställda med semestertjänst i jämförelse med föregående år. Den okompenserade tiden för såväl uppehållsanställda som för ferieanställda har minskat.

Personalstatistik

Tabell: Personalstatistik

	2019	2018	2017
Månadsavlönad personal			
Medelålder	44,5	44,5	44,5
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad	92,9%	93,0%	92,3%
Medellön totalt	30 352	29 645	28 763
- kvinnor	30 134	29 403	28 520
- män	31 546	31 023	30 200
Personalomsättning tillsvidare	12,5 %	12,0 %	14,8 %
varav pension/sjukersättning	1,7 %	2,8 %	2,4 %

Medelåldern är oförändrad och är 44,5 år.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har minskat marginellt och är 92,9 % (93,0 %). Sysselsättningsgraden har ökat bland kvinnor men minskat bland männen. Kvinnors sysselsättningsgrad är 92,9 % (92,7 %) och männens sysselsättningsgrad är 92,2 % (94,8 %). 69,5 % (68,7 %) av kvinnorna är anställda på heltid och motsvarande siffra för männen är 83,0 % (81,6 %). Andelen som är anställda på heltid har ökat bland såväl kvinnor som män, men ökningen bland kvinnor är något större än bland män. Ökningen av sysselsättningsgraden kan vara en effekt av timbanksmodellen inom äldreomsorg och funktionshinderområdet, vilken möjliggör en högre sysselsättningsgrad. Vidare är heltidsanställningar eftersträvansvärt för att möta kommunens rekryteringsbehov och att gå mot en heltidsorganisation enligt SKL:s avtal med Kommunal.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är 95,5 % (94,8 %), vilket innebär en minskning av löneskillnaden i jämförelse med föregående år (medellön för kvinnor/medellön för män).

Personalomsättningen har varit 12,5 % (12,1 %), vilket är en liten ökning från föregående år. Av personalomsättningen var 2,3 % (2,9 %) pensionsavgångar, vilka har minskat något i jämförelse med föregående år. Personalomsättningen har varit störst i grupperna förskollärare, lärare, socialsekreterare, sjuksköterskor, undersköterskor, stödassistenter och personliga assistenter. En viss rörlighet har även förekommit bland chefer. Den största personalomsättningen exklusive pensionsavgångar finns inom sektor Omsorg med 12,6 % (10,9 %). Kommunstyrelsens verksamheter hade en personalomsättning på 9,6 % (10 %) och sektor Barn- och utbildning 7,2 % (6,6 %).

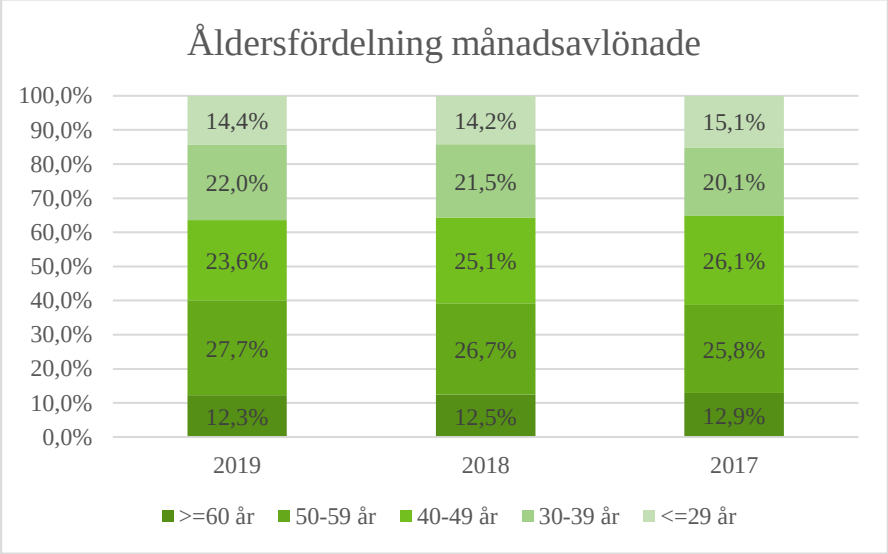

Andelen äldre arbetstagare i kommunen (60 år eller äldre) har minskat något jämfört med föregående år och är nu 12,3 % (12,5 %). Andelen yngre (under 29 år) har ökat och är nu 14,4 % (14,2 %).

Andelen anställda som är yngre än 50 år är 60 % (58,1 %), vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Tabell: Årsarbetare mm

	2019	2018	2017
Antal årsarbetare 31 dec tillsvidareanställda	878	897	892
Antal personer 31 dec	1063	1110	1113
varav:			
- tillsvidareanställda	943	968	965
- visstidsanställda med månadslön	120	142	148
- heltid	72%	71%	67%
- deltid	28%	29%	33%
- kvinnor	83%	82%	83%
- män	17%	18%	17%

Årsarbetare är ett mått som innebär att den sammanlagda sysselsättningsgraden omräknas för alla anställda till heltid. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare uppgår till 878 (897) vilket är en minskning med 19 årsarbetare sedan föregående år. Antalet anställda och årsarbetare har minskat då försiktighet har börjat vidtas med anledning av de ekonomiska förutsättningarna kommande år. Under året har kommunen använt timanställda motsvarande ca 74 (65) årsarbetare. I denna siffra ingår semestervikarier, som i enlighet med kollektivavtalet anställs med lön per arbetad timme.

Andelen män anställda i kommunen är nu 17 % (18 %) av alla månadsavlönade vilket är en minskning i jämförelse med föregående år.

Pensioner

Tabell: Pensioner

	2019	2018	2017
Pensionskostnad (mnkr)	78,0	41,9	40,8
Pensionsåtaganden (mnkr)	230,1	256,4	256,5

Pensionskostnaderna inkluderar följande poster:
- Pensionsutbetalningar enligt avtal tidigare än 1998.
- Individuell del enligt avtal från och med 1998.
- Garantipension/särskild ålderspension med mera.
- Försäkringsavgifter.
- Förvaltningsavgifter.
- Skuldförändringar.
- Särskild löneskatt på pensioner.

Pensionsåtaganden består av:
- Ansvarsförbindelse
- Pensionsavsättning

Den partiella pensionsinlösen som gjordes 2019 med 27,2 mnkr har medfört att ansvarsförbindelsen har minskat med 21,3 mnkr. Det är den största anledningen till att pensionsåtaganden har minskat 2019 jämfört med tidigare år. Det är även den största anledningen till att pensionskostnaderna har ökat 2019 jämfört med tidigare år. Den partiella pensionsinlösen som gjorts är av engångskaraktär och syftet är att minska framtida pensionskostnader.

Sjukfrånvaro

År	2019	2018	2017
Sjukfrånvaro %	6,3	5,8	6,7

Sjukfrånvaron i Götene kommun har ökat något i jämförelse med föregående år.

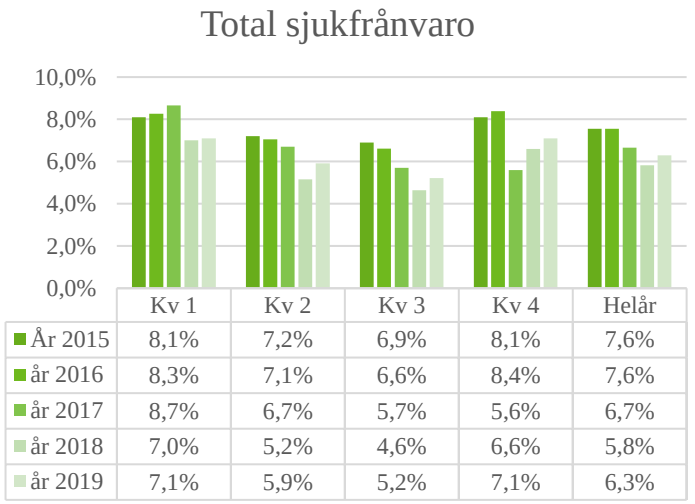

	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
År 2015	8,1%	7,2%	6,9%	8,1%	7,6%
år 2016	8,3%	7,1%	6,6%	8,4%	7,6%
år 2017	8,7%	6,7%	5,7%	5,6%	6,7%
år 2018	7,0%	5,2%	4,6%	6,6%	5,8%
år 2019	7,1%	5,9%	5,2%	7,1%	6,3%

I ovanstående diagram visas sjukfrånvarons utveckling från 2015 och framåt. Sjukfrånvaron ökade fram till 2015, stabiliserades 2016 på samma nivå som 2015, började sjunka 2017 och 2018 till som lägst 5,8 % men har börjat öka något och är nu 6,3 % (5,8 %).

Den totala sjukfrånvaron har ökat inom socialnämnden. Inom nämnden är sjukfrånvaron oförändrad inom äldreomsorgen men har ökat inom samtliga övriga verksamheter i jämförelse med föregående år.

Sjukfrånvaron totalt har ökat inom nämnden för utbildning, kultur och fritid. Inom nämnden har sjukfrånvaron ökat inom förskolan medan den är oförändrad inom grundskolan inklusive fritidshem i jämförelse med föregående år.

Sjukfrånvaron har under 2019 minskat inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

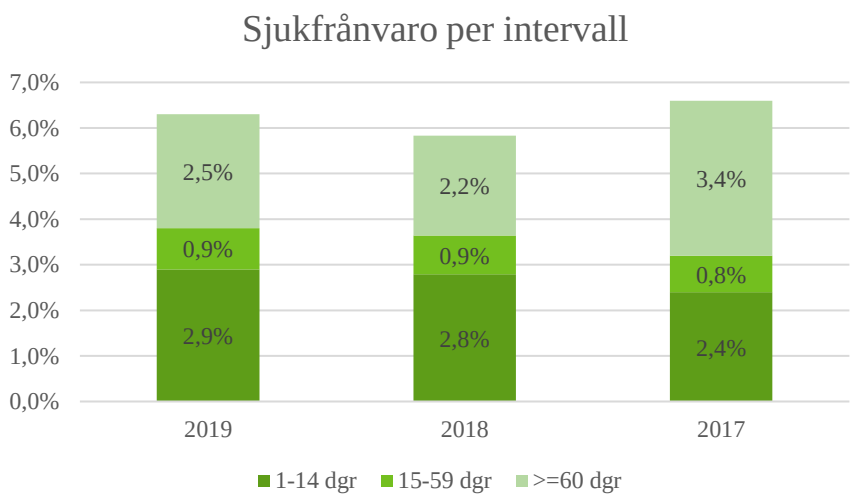

I ovanstående diagram visas sjukfrånvaron uppdelad efter antal dagar på sjukfrånvaron. Korttidsfrånvaron har ökat något, 2,9 % (2,8 %) jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron i intervallet 15-59 dagar ligger stabilt kring 1 %. Den långa sjukfrånvaron ≥ 60 dagar har ökat något och är 2,5 % (2,2 %).

Tabell: Sjukfrånvaro i % per intervall

År	2019		2018		2017	
	%	Andel av total %	%	Andel av total %	%	Andel av total %
1–14 dagar	2,9	46	2,8	48	2,4	36
15–59 dagar	0,9	14	0,9	15	0,8	12
≥ 60 dagar	2,5	40	2,2	37	3,4	52
Totalt	**6,3**	**100**	**5,8**	**100**	**6,7**	**100**

Sjukfrånvaro överstigande 59 dagar

Antalet anställda med längre sjukskrivningar är 33 (33) personer, vilket är oförändrat sedan föregående år. Av dessa har antalet personer med hel sjukskrivning ökat från 22 till 24 personer medan antalet med partiell sjukskrivning har minskat från 11 till 9 personer.

Den psykiska ohälsan har minskat under 2019 och står för cirka 40 % av de långa sjukskrivningarna. 2018 ökade den psykiska ohälsan och låg på cirka 60 % av de långa sjukskrivningarna.

Tabell: Antal personer med hel eller partiell sjukfrånvaro ≥ 60 dagar, mätdatum 31 december respektive år

	2019	2018	2017
Helt sjukskrivna inkl. rehabersättning	24	22	27
Partiellt sjukskrivna	9	11	11
Summa	**33**	**33**	**38**

Sjukfrånvaro per kön och ålder

Sjuktalen visar totalt en ökad total sjukfrånvaro bland såväl kvinnor som män. Kvinnorna har minskat sin sjukfrånvaro i gruppen under eller lika med 29 år och uppåt medan de har ökat sin sjukfrånvaro något i åldersgruppen ≥50 år i jämförelse med föregående år. I åldersgruppen 30-49 år är sjukfrånvaron i stort sett oförändrad. Männen har minskat sin sjukfrånvaro i åldersgruppen 30-49 år medan den har ökat i åldersgrupperna ≤29 år och ≥50 år i jämförelse med föregående år.

Totalt har sjukfrånvaron ökat i åldersgruppen ≥50 år, är oförändrad i åldersgruppen 30-49 år och har minskat i den yngsta åldersgruppen.

Tabell: Sjukfrånvaro per ålder och kön%

	2019			2018			2017		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
≤ 29 år	5,0	5,5	3,9	5,4	6,2	3,7	4,3	4,7	3,3
30-49 år	6,3	6,6	4,9	6,3	6,5	5,4	7,3	7,8	4,5
≥ 50 år	6,7	7,2	4,5	5,5	6,2	1,8	6,8	7,6	2,7
Totalt	**6,3**	**6,7**	**4,5**	**5,8**	**6,4**	**3,7**	**6,7**	**7,3**	**3,6**

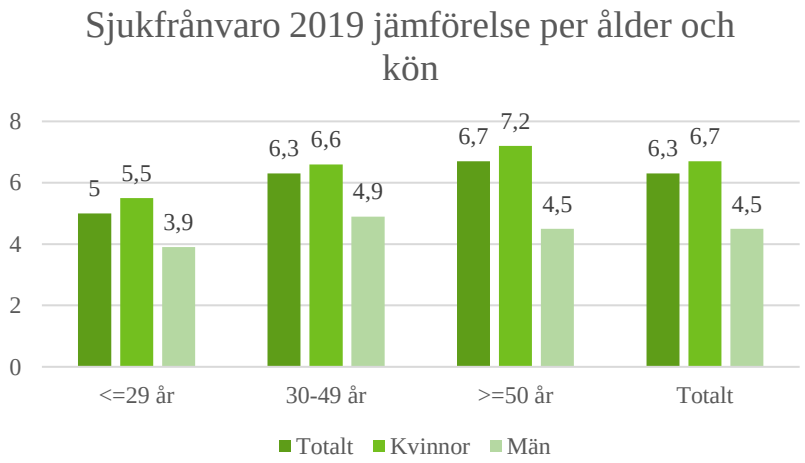

Enligt statistik från Försäkringskassan har sjukpenningtalet (från dag 15 i sjukfrånvaron) totalt minskat bland kvinnor från nästan 22 dagar i slutet av 2016 till under 14 dagar i slutet av 2019. Detta gäller Götene kommun totalt, inte endast Götene kommun som arbetsgivare.

Inom Götene kommun som arbetsgivare finns inte de yrkesområden med lägre sjukfrånvaro, som exempelvis tekniskt arbete samt gymnasieskola, representerade i kommunen utan endast de grupper där sjukfrånvaron är som högst, det vill säga kvinnodominerade grupper inom vård, omsorg och skolan. Detta måste beaktas när jämförelse sker med övriga kommuner avseende den totala sjukfrånvaron.

Arbetet med att förebygga sjukskrivningar och aktiv rehabilitering vid sjukfrånvaro fortsätter inom kommunen. Försäkringskassan har sedan 2017 varit mer restriktiv att bevilja sjukpenning från dag 15. Vidare har Försäkringskassan i högre utsträckning börjat dra in sjukpenningen för anställda med motiveringen att medarbetaren har arbetsförmåga till ett normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. Detta ställer krav på Götene kommun som arbetsgivare.

I samverkan med företagshälsovården erbjuds medarbetare i förebyggande syfte och vid sjukfrånvaro hälsosamtal när chef bedömer att detta kan vara ett stöd för såväl medarbetare som chef vid till exempel oklar eller återkommande sjukfrånvaro. Med hjälp av hälsosamtalen kan rätt åtgärder sättas in, med mål att minska frånvaron/ohälsa. På flera arbetsplatser har hälsoanalyser genomförts i samverkan med företagshälsovården, i syfte att ge chefen åtgärdsförslag som ger ökade förutsättningar för chef och personal att skapa en bra arbetsmiljö samt att kostnader för arbetsskador/ohälsa minimeras.

Götene kommun tillsammans med ytterligare tre kommuner har deltagit i ett tre-årigt projekt med högskolan i Skövde – Hållbart arbetsliv i Skaraborg. Projektet avslutades under året.

Attraktiv arbetsgivare och personalarbete

För att sätta Götene kommun på kartan har representanter från kommunen deltagit på olika arbetsmarknadsmässor bland annat på Högskolan Väst i Trollhättan och Framtidsmässan i Göteborg. Vi försöker under dessa mässor knyta kontakter med studenter som i framtiden kanske vill börja arbeta hos oss. En broschyr att använda i olika marknadsföringssammanhang har tagits fram i samverkan med näringslivet.

Representanter från kommunen deltog återigen på höstens Exjobbexpo på Högskolan i Skövde i syfte att värva nya studenter som vill göra sitt examensarbete i kommunen under vårterminen 2020.

Arbetsmiljöverket har under året besökt Kommunstyrelsen och informerat om de förtroendevaldas arbetsmiljöansvar.

Chefsutveckling

Chefsdagar har genomförts med samtliga kommunens chefer. Första dagen gick under temat retorik och var en del av utbildningen Kommunikativt ledarskap. Andra dagen hade Johan Book en inspirerande dag med cheferna hur man skapar engagemang hos sig själv och medarbetarna.

Utbildningen i Kommunikativt ledarskap avslutades under våren.

En introduktionsutbildning för nya chefer har genomförts i samverkan med Grästorp och Essunga. Utbildningen har bestått av sex utbildningsdagar under året.

En partsgemensam arbetsmiljöutbildning för kommunens samverkansgrupper genomfördes och avslutades i slutet av 2018/början av 2019.

Framtiden

Vi måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften som vi behöver och samtidigt behålla och utveckla den personal vi har anställd. Ett arbete pågår för att ta fram en personal- och kompetensförsörjningsplan som visar på ett nuläge och kommande rekryteringsbehov. Planen ska också innehålla aktiviteter i syfte att sätta Götene på kartan för presumtiva medarbetare som idag studerar på högskolor/universitet.

För att klara kompetensförsörjningen måste fler arbeta mer. Kommunals avtal 2016 innebär att alla arbetsgivare ska med utgångspunkt från verksamhetens behov och resurser gå från en deltidsorganisation till en heltidsorganisation. Målsättningen är att tillsvidareanställning på heltid ska vara det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta heltid. Om en större andel av de anställda arbetar heltid så behöver inte lika många nya medarbetare rekryteras.

Sjukfrånvaron har under året ökat igen och arbetet med att minska sjukfrånvaron ska fortsätta. Detta innebär att vi måste fortsätta arbeta aktivt med såväl långtidssjukskrivna som inflödet av sjukskrivningar. Kan vi få tillbaka fler sjukskrivna i arbete bidrar det till att inte lika många nya medarbetare behöver rekryteras.

Inom löneområdet är de offentliganställdas lönenivåer fortsatt en utmaning att hantera då kommunen får konkurrera om den kvalificerade arbetskraften med såväl de större kommunerna som privata sektorn. Ska vi konkurrera med marknadsmässiga löner inom olika områden, påverkar det lönepolitiken i stort.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.” Så uttrycks denna grundläggande princip i 8 kap 1 § kommunallagen.

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Dessutom omfattar ekonomisk hushållning att rätt saker görs och att rätt resursmängd används. Det innebär att mål för god ekonomisk hushållning både ska bestå av finansiella mål och av verksamhetshetsmål. Mål för god ekonomisk hushållning ska dessutom finnas både för verksamhet som utförs inom kommunen direkt och för verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, exempelvis kommunägda bolag.

Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Målsättningen är att varje generation ska bära sina egna kostnader, den så kallade generationsprincipen. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun.

Strategiskt mål: Götene kommun är en klimat- och miljömedvetenkommun

Målet är en tydlig markering om vilken riktning kommunens klimat- och miljöarbete måste ta.

Målets indikatorer

- Götene arbetar för en giftfri vardag utifrån den nationella handlingsplanen.
- Götene kommun arbetar med att minska kommunens miljöpåverkan utifrån de svenska miljömålen som gäller för kommunen.
- Götene kommun har en aktuell klimatanpassningsbeskrivning som inryms i antagen risk- och sårbarhetsstrategi.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Kommunfullmäktige har antagit ett nytt Klimat- och miljöpolitiskt program.
- Arbetet med ett skapa en giftfri förskola har fortsatt under 2019. Kommunens skolverksamhet har inlett arbetet med syfte att fungera som en kemikaliesmart skola. Förskolan i Götene kommun arbetar utifrån handlingsplan för en Giftfri förskola.
- Götene kommun genomför ett LONA Våtmarksprojekt för att analysera och inventera lämpliga platser i kommunen för våtmarksanläggningar.
- Friställning av värdefulla träd, såsom ekar, sker kontinuerligt på kommunens mark.
- En större andel av fordonen är miljöklassade idag. Inom sektor omsorg är det 59 % varav 2 el-bilar, 2018 var det 58 %. Medborgarkontoret har 100 % miljöklassade bilar.
- Förekomsten med invasiva arter har uppmärksammats och en rutin för dokumentering har tagits fram och tillämpas. Kartläggning och viss bekämpning har gjorts.
- Kommunstyrelsen godkände revideringen 2019. Risk- och sårbarhetsanalys har sedan redovisats till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) under 2019.

Vi är på väg att nå målet

Indikatorerna är både detaljerade men även mycket breda. Indikatorn om att kommunens miljöpåverkan ska minska upplever vi att arbetet varit framgångsrikt. Målet som helhet bedöms därför som gulgrön.

Fortsatt arbete kommande år

Kommunen behöver intensifiera sitt miljöarbete och använda de offentliga resurserna för att vara en förebild. Under 2019 antog Kommunfullmäktige ett Klimat- och miljöpolitiskt program, som ger en riktning för det framtida arbetet.

Måluppfyllelse

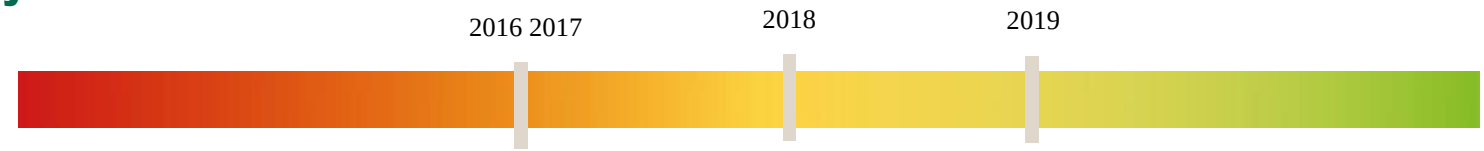

Strategiskt mål: Götene är ett tillgängligt samhälle för alla

Målet är en strävan att skapa ett tillgängligt samhälle för alla. Målets indikatorer syftar både till den fysiska miljö men även tillgänglighet till information och delaktighet i samhällsutvecklingen.

Målets indikatorer

- Kommunen arbetar aktivt med tillgänglighet i offentlig miljö och inom kultur- och friluftsliv.
- Kommunens information genom hemsida och sociala medier används, upplevs lätt att hitta och upplevs värdefull.
- Tillgänglighetsdatabasens information används och upplevs värdefull.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Tillgänglighetsrådet genomförde fyra rådsmöten under 2019. Det är ett viktigt verktyg i arbetet med tillgänglighetsfrågor.
- Flera vägar i Götene tätort har fått ny ytbeläggning under 2019. Vid några av dessa vägar och ytbeläggningsarbeten har åtgärder skett med syfte att tillgänglighetsanpassa dessa vägavsnitt.

Två av kommunens skolor har under året deltagit i Kulturrådets projekt Skapande skola. Alla barn och unga har rätt att få ta del

- av professionell och kvalitativ konst och kultur, som vidgar deras vyer, ger perspektiv och förståelse för världen de lever i. På så sätt kan de påverka och förändra sina och andras levnadsvillkor.
- Ökat antalet E-tjänster.
- Antalet besökare på kommunens hemsida fortsätter att öka, 386 000 (373 896).
- Det är 3 005 (2 412) personer som följer kommunens Facebook sida.
- En ny version av Tillgänglighetsdatabasen invigdes under våren 2019.

Vi har nästan nått målet

Bedömningen är att för de enskilda indikatorerna är målet nått. Anpassningar sker kontinuerligt i enlighet med omvärldens förändrade krav. Målet som helhet bedöms gröngult.

Fortsatt arbete kommande år

Arbetet med att öka tillgängligheten måste ses som ett långsiktigt arbete. Det finns budgetmedel avsatta för fysiska tillgänglighetsanpassningar.

Måluppfyllelse

2016 2017 2019

Strategiskt mål: Götene kommun arbetar för en hållbar tillväxt som gör att människor vill bo och verka här.

Målet innebär en långsiktig strävan för att skapa förutsättningar för människor att bo, besöka och verka i Götene kommun. Detta måste vi göra utifrån en hållbarhetstanke som utgår från vår kommuns förutsättningar.

Målets indikatorer

- Medborgarna är nöjda med Götene kommun som en plats att bo och leva på.
- Medborgarna är mycket nöjda med kommunens verksamheter.
- Näringslivsklimatet i kommunen är i toppklass – näringslivet har stort förtroende för kommunens planering, service och myndighetsutövning.
- Positiv utveckling avseende arbetstillfällen i kommunen.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Medborgarundersökning är genomförd 2018. Nöjd-Region-Index (NRI), hur medborgarna bedömer Götene kommun som en plats att bo och leva på har ökat från 55 2016 till 57 2018.
- Nöjd-Medborgar-Index (NMI), hur nöjda medborgarna är med kommunens verksamheter ligger kvar på samma nivå som 2016, NRI 55.
- 94 procent av brukarna är nöjda med sin hemtjänst, det är en förbättring jämfört med föregående år. (96 procent föregående år) Riksgenomsnittet är 88 procent nöjda.
- 95 procent av de boende är nöjda med sitt äldreboende (90 procent föregående år). 2:a bäst i riket. Riksgenomsnittet är 81 procent nöjda.
- Näringslivsranking plats 34 av Sveriges 290 kommuner (år 2018 plats 63).
- Det sammanfattande omdömet av företagsklimatet är 4,26. Föregående år var det 4,01. Riket 3,42. Skala 1-6.
- Antal företag i kommunen är 1 771 år 2019. Föregående år var det 1 742.
- Andel förvärvsarbetande är 83,9 procent, föregående år var det 83,3 procent.
- Antal förvärvsarbetande i kommunen var 6 488 personer år 2018. Föregående år var det 6 417 personer.

Vi har nästan nått målet

Medborgarundersökningen görs vartannat år. Resultatet är från 2018 och nästa medborgarundersökning genomförs 2020. De indikatorer som ingår i målet har i övervägande del en positiv utveckling. Målet som helhet bedöms gröngult på vår skala.

Fortsatt arbete kommande år

Kommunens verksamhet som mäts får ett högt betyg. Vi kommer att arbeta vidare för att öka nöjdhetsgraden hos våra medborgare. Det behövs att vi fortsätter det ihärdiga arbetet tillsammans med näringslivet för att hålla i och förbättra vårt näringslivsklimat.

Måluppfyllelse

Strategiskt mål: Götene kommun är en attraktiv arbetsgivare med ett tydligt ledarskap och stolta medarbetare

Målet att Götene kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare är viktigt för vår framtida utveckling. Genom att attrahera kvalificerad arbetskraft säkerställer kommunen att vi kan leverera kvalitativa tjänster till de som bor, verkar och besöker Götene kommun.

Målets indikatorer

- Medarbetare är nöjda med kommunen som arbetsgivare.
- Medarbetarna upplever ett bra samarbete på arbetsplatsen.
- Medarbetare upplever ett tydligt ledarskap.
- Kommunen arbetar med åtgärder för en minskad sjukfrånvaro.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Nöjd-Medarbetar-Index NMI, medarbetare som är nöjda med kommunen som arbetsgivare. NMI 74 för 2018. NMI 71 för 2016. Skala 1-100.
- Medelvärde, Samarbete på arbetsplatsen, 3,47 för 2018, medelvärde 3,15 för 2016.
- Sjukfrånvaron är 6,3 procent (föregående år 5,8 procent). Den har alltså ökat med 0,5 procentenheter.

Vi har nått målet

Medarbetarenkäten görs vartannat år och resultatet 2018 visar att vi har förbättrat oss på alla områden. Nästa medarbetarenkät 2020. Sjukfrånvaron har ökat något under 2019. Det är främst långtidssjukfrånvaron som har ökat men den är fortfarande betydligt lägre än 2017 och tidigare. Även korttidssjukfrånvaron har ökat något men är svårare att åtgärda. Bedömningen är att måluppfyllelsen är grön.

Fortsatt arbete kommande år

Arbetet med att utveckla kommunens attraktivitet som arbetsgivare pågår ständigt. En särskild utmaning är att minska sjukskrivningstalen. Det intensiva arbetet med sjukskrivningar och rehabilitering fortsätter utifrån våra förutsättningar. Vi är beroende av andra instanser i rehabiliteringsarbetet som till exempel vårdgivaren, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Ytterligare en stor utmaning är kompetensförsörjningen. För att lyckas behålla redan anställd personal och attrahera ny personal, måste Götene kommun upplevas attraktiv att arbeta i. Detta ställer krav på personalpolitiken.

Måluppfyllelse

Strategiskt mål: Götene kommun har ett socioekonomiskt perspektiv som främjar barns och unga vuxnas hälsa och det friska åldrandet.

Målet är en strävan att ha ett socioekonomiskt perspektiv i kommunens verksamhet.

Målets indikatorer

- Kommunen arbetar med tidiga och förebyggande insatser inom skola, förskola och omsorg.
- Eleverna har en positiv syn på skolan och undervisningen. De upplever trygghet, stöd av lärarna och de vet hur det går i skolarbetet.
- Kommunen medverkar i ett aktivt arbete för unga vuxnas arbete och sysselsättning.
- Kommunen stödjer det friska åldrandet genom aktiviteter som stärker hälsa och social gemenskap.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Barn- och elevhälsan arbetar med främjande och förebyggande aktiviteter.
- Barn- och elevhälsoteam finns inom för- och grundskola.
- Tillbaka Till Skolan-teamet (elever med hög skolfrånvaro) arbetar aktivt på skolenheter tillsammans med rektorerna.
- Samarbete mellan individ- och familjeomsorgen samt barn och utbildning för att ta fram en handlingsplan för förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och unga.
- Äldreomsorgen arbetar med förebyggande hembesök, fixartjänst, träffpunktsverksamheter, mobila trygghetslarm med mera.
- Ca 36 508 besök på träffpunkterna 2019 (ca 37 824 föregående år).
- Arbetslösheten för 16 – 24 årsgruppen är 4,1 procent för 2019 (föregående år 4,6 procent). Alla kommuner 4,3 procent.
- Kommunen deltar i en rad projekt riktade för att hantera ungdomars arbetslöshet, t.ex. Studio LUDUM, Plug innan, Level up, En skola för alla och DUA.

Vi har nått målet

Indikatorerna för målet visar en positiv utveckling. Målet ”socioekonomiskt perspektiv” bedöms som grönt. Det ingår som en naturlig del i kommunens olika verksamheters uppdrag. Bedömningen är att måluppfyllelsen är grön.

Fortsatt arbete kommande år

Ett ”socioekonomiskt perspektiv” är ett förhållningssätt inom kommunens verksamheter, som kan sägas vara grunden den kommunala verksamheten står på.

Måluppfyllelse

Strategiskt mål: Götene kommuns medborgare har inflytande och delaktighet och får ett bemötande av högsta klass.

Inflytande, delaktighet och bemötande är centrala begrepp för Götene kommuns verksamheter. De är grunden för vår värdegrund ”För-dig-perspektivet”.

Målets indikatorer

- Medborgarna är nöjda med dialog, inflytande och delaktighet.
- Medborgarna är mycket nöjda med bemötande.
- Svar på medborgarförslag, påverkansförslag, felanmälningar, mejl, telefonförfrågningar och motsvarande handläggs utifrån de rutiner och tidsgränser som är fastställda och i dialog med den som kontaktat kommunen.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Nöjd Inflytande Index (NII), medborgare som upplever att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet. NII 42 för 2018, NII 37 för 2016. Skala 1-100.
- Nöjd Medborgare Index (NMI), bemötande och tillgänglighet. NMI 60 för 2018, NMI 60 för 2016.
- Elever årskurs 9. Index lärare och elever respekterar varandra. Index 6,1 för 2018, index 6,2 för 2016. Skala 0-10.
- Elever årskurs 5. Respekterar varandra. Index 6,8 för 2018, index 6,6 för 2016.
- Inom äldreboende är 97 procent nöjda med personalens bemötande, 96 procent föregående år. Rikssnitt 93 procent.
- Inom hemtjänsten är 97 procent av brukarna nöjda med personalens bemötande, 99 procent föregående år. Rikssnitt 97 procent.
- 15 medborgarförslag lämnades in 2019.
- Kommunstyrelsen besvarade sammanlagt 13 medborgarförslag under 2019 (2018 besvarades 6). Flera av dessa lämnades in 2018.

Vi är på väg att nå målet

Medborgarundersökningen görs vartannat år. Resultatet 2018 visar att vi har förbättrat oss på alla områden. Nästa medborgarundersökning 2020. Likaså resultatet från elevenkäten är från 2018. Nästa undersökning 2020. På de flesta indikatorer som har mäts har vi en positiv utveckling. Överlag bedöms måluppfyllelsen gröngul.

Fortsatt arbete kommande år

Bemötandet är mycket viktigt, det är något vi arbetar med hela tiden på våra olika arbetsplatser. Det är en viktig målsättning att alltid ha ett bra bemötande. Ett fortsatt arbete när det gäller utvecklandet av medborgarnas inflytande och delaktighet är en grundstomme i vår värdegrund ”För-dig-perspektivet”.

Måluppfyllelse

Strategiskt mål: Götene kommun stödjer en god folkhälsoutveckling och förbättrad livskvalitet för kommunens invånare genom förebyggande och hälsofrämjande insatser i samverkan.

Målet är en strävan att i samverkan med andra skapa en positiv utveckling av folkhälsan.

Målets indikatorer

- Förbättrade sjukpenningtal bland kommunens invånare.
- Kommunen har en aktiv samverkan med hälso- och sjukvård, tandvård, polis, arbetsförmedling med flera, samhällsorgan och med kyrkliga organisationer studieförbund, föreningar och näringsliv.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Sjukpenningtalet bland kommunens invånare är 11,2 dagar (föregående år 12,1 dagar). Snittet för övriga kommuner är 9,4 dagar.
- I kommunens folkhälsoråd sker kontinuerlig samverkan med polis, folktandvård, region med flera.
- Drogförebyggande arbete sker i samverkan med polis, socialtjänst, elevhälsa och fritidspersonal.
- Genomförandet av samverkansöverenskommelse och medborgarlöfte mellan kommunen och polisen pågår.
- Satsning på mötesplatser där olika generationer kan mötas. Till exempel Nostalgikväll på Äldrecenter i samverkan med studieförbund och föreningar.
- Samarbetet med kommunpolisen har utvecklats vidare.
- Kommunen deltar som en part bland flera i trygghetssamverkan i Götene kommun.

Vi har nått målet

Det pågår ett intensivt utvecklingsarbete i samverkan med olika aktörer som finns beskrivna i målets indikatorer för att stödja folkhälsan på olika vis. Detta arbete börjar ge resultat. Bedömningen är därför att måluppfyllelsen som helhet är grön.

Fortsatt arbete kommande år

Utvecklingsarbetet måste fortsätta med oförminskad styrka, för att på lång sikt påverka sjukpenningtalet bland kommunens befolkning.

Måluppfyllelse

Förklaringar till olika undersökningar, granskningar och rapporter som hänvisas till i uppföljningen

Kommunen deltar i ett flertal olika undersökning och mätningar. Nedan förklaras de olika mätningarnas innehåll med mera.

- I **SCB:s** (Statistiska centralbyrån) **medborgarundersökning** får kommunens invånare tycka till om sin kommun och dess verksamheter. Den genomförs vartannat år.
    - **NRI,** Nöjd-Region-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med kommunen som en plats att bo och leva på.
    - **NKI**, Nöjd-Medborgar-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med kommunens olika verksamheter.
    - **NII,** Nöjd-Inflytande-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med inflytande på kommunala beslut och verksamheter.
- **KKiK,** Kommunens Kvalitet i Korthet, består av ett antal viktiga kunskapsområden och mått som beskriver kommunens kvalitet och effektivitet. Undersökningen görs varje år.
- **SCB:s nationella brukarundersökning** ”Så tycker de äldre om äldreomsorgen”. - En rikstäckande undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och särskilt boende. Undersökningen görs varje år.
- **Skolinspektionen,** skolenkät som riktar sig till elever i grundskolans årskurs 5 och 9. Enkäten görs vartannat år. Skolinspektionen granskar all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar och regler som finns.
- **ÖJ,** Öppna Jämförelser, information om kvalitet, resultat och kostnader inom vissa verksamhetsområden som kan jämföras med alla Sveriges kommuner. Rapporten görs varje år.
- **RAMS**, Register arbetsmarknadsstatistik som visar sysselsättning, pendling och personal- och näringsstruktur.
- **Netigate**, Kommunens medarbetarundersökning. Undersökningen görs vartannat år.

TA REDA PÅ MER!
På www.gotene.se kan du läsa verksamheternas kvalitetsredovisningar, kvalitetsmätningar och en mer detaljerad uppföljning av kommunens strategiska mål och mycket mer.

Finansiella mål

Mål för resultatnivån

Kommunens resultatmål är minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje treårsperiod. Resultatet ska även vara minst 0,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje enskilt år.

Resultatet för 2019 är 1,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det innebär att snittet på perioden 2017-2019 är 2,2 procent. Vilket medför att både målet på 2 procent för en treårsperiod, samt att resultatet är minst 0,5 procent uppfylls.

Procent (%)	2019	2018	2017	Snitt 2017-2019
Resultat av Skatteintäkter och statsbidrag	1,9	4,3	0,6	2,2

Mål för Soliditet

Målsättningen för kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser, är att den ska uppnå 30 procent på lång sikt, samt att den på kort sikt ska öka varje år. Den samlade soliditeten för kommunen tillsammans med helägda bolag ska vara oförändrad eller förbättrad.

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser för 2019 är 26,6 procent, en ökning med 5,9 procentenheter från 2018. Även den samlade soliditeten för kommunen och de helägda bolagen har ökat från 18,7 procent 2018 till 21,8 procent 2019. Det innebär att målet med att soliditeten ska öka är uppfylld, både för kommunen samt för kommunen tillsammans med bolagen.

Procent (%)	2019	2018	2017
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	26,6	20,7	16,1
Soliditet inkl. bolag	21,8	18,7	15,5

Mål för skattesats

Skattesatsen ska som huvudregel hållas oförändrad eller sänkas. Undantag för denna regel är år med större verksamhetstillskott, då god ekonomisk hushållning uppnås även om skattesatsen har höjts.

Skattesatsen har 2019 höjts med 0,35 procentenheter till 22,12 procent. Detta är till följd av ett större verksamhetstillskott där särskild boende utökat sin verksamhet med fler lägenheter. Vilket medför att god ekonomisk hushållning ändå uppnås.

Finansiell analys av kommunen

Kommunens finansiella utveckling och ställning analyseras med hjälp av flera olika nyckeltal. Dessa har till uppgift att med hänsyn till de fyra perspektiven - Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll - identifiera finansiella problem och därigenom ytterligare klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat

Utifrån detta perspektiv klarläggs årets resultat och dess orsaker. Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och de senaste två åren? Obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är varningssignaler. Investeringar samt deras utveckling och finansiering diskuteras också inom detta område.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

(Förändring i %)	2019	2018	2017
Skatteintäktsutveckling	4,5	– 1,2	7,5
Nettokostnadsutveckling	7,0	– 4,8	10,1

Se diagram: Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling

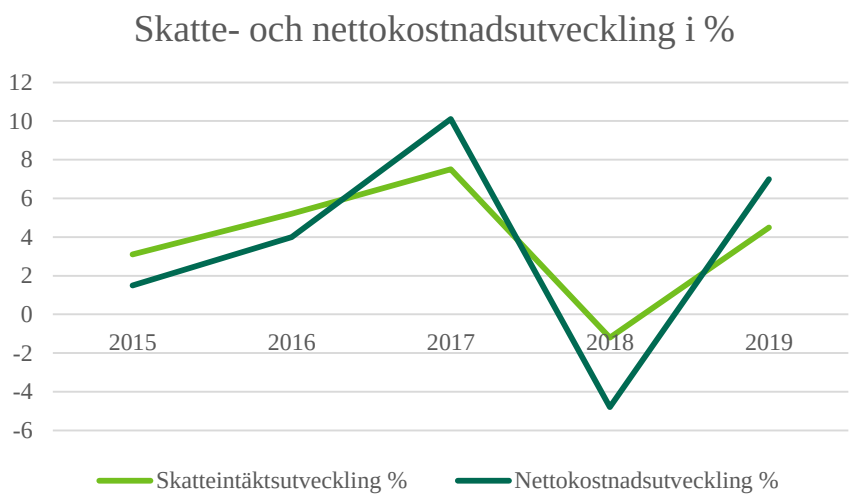

Götene kommuns skattesats har under 2019 ökat med 0,35 procentenhet till 22,12 procent. Höjningen av skattesatsen motsvarar cirka 10 mnkr och är en av orsakerna till att skatteintäkterna ökat med 4,5 procentenheter vilket motsvarar 33,6 mnkr.

I Prognosen från SKR cirkulär 19:59 för 2019 ses ingen ökning av arbetade timmar och det medför en kraftig återhållande effekt på skatteunderlaget, men det motverkas av att timlönerna stigit mer under 2019 jämfört med 2018. Detta i kombination med inkomster från pensioner och arbetsmarknadsersättningar gör att skatteunderlaget är högre jämfört med föregående år. Även ökningen av Götene kommuns befolkning från 13 217 (2017-11-01) till 13 271 (2018-11-01) bidrar till en ökad skatteunderlagstillväxt.

Det skedde en tydlig inbromsning av skatteunderlagstillväxten under 2018, detta till följd av regeländringar och ändring i grundavdragen för personer som fyllt 65 år. Detta kompenseras genom en höjning av de generella statsbidragen.

Nettokostnadsutvecklingen har ökat med 7,0 procentenheter under 2019 och detta motsvarar 50,2 mnkr. Under 2019 gjordes en partiell pensionsinlösen på 27,2

mnkr (inklusive löneskatt) vilket förklarar en stor del av ökningen. Exkluderas denna pensionsinlösen är nettokostnadsutvecklingen 3,2 procentenheter. Det gjordes även en rättelse av löneskatt på 3,8 mnkr. Exkluderas båda dessa poster hamnar utvecklingen på 2,7 procentenheter. Där resterande ökning till stor del består av ökade personalkostnader samt öppnandet av nya Kastanjen, som är ett verksamhetstillskott inom särskilt boende.

Exkluderar man den partiella pensionsinlösen som gjordes 2019, är nettokostnadsutvecklingen lägre jämfört med skatteintäktsutvecklingen, vilket är en förutsättning för en hållbar ekonomi.

Nettokostnadsandel

Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och statsbidrag. I nettokostnadsandel ingår inte finansnetto.

Procent (%)	2019	2018	2017
Verksamhetens andel	95,2	92,8	96,7
Avskrivningarnas andel	3,1	3,0	2,6
Nettokostnadsandel före nedskrivning	**98,3**	**95,8**	**99,3**
Nedskrivningarnas andel	0,0	0,2	0,3
Nettokostnadsandel efter nedskrivning	**98,3**	**96,0**	**99,6**

Götene kommuns nettokostnadsandel efter nedskrivningar ligger på 98,3 procent. Detta är högre än det önskade måttet på 98 procent, som i normalfallet inte bör överstigas, för att kunna finansiera framtida investeringar. Det är framförallt den partiella pensionsinlösen som gör att nettokostnadsandelen hamnar över 98 procent. Även om nettokostnadsandelen visar på ett resultat över 98 procent, vidmakthåller kommunen en god ekonomisk hushållning, eftersom den engångskostnaden för partiell pensionsinlösen är gjord för att minska framtida kostnader. Räknar man bort den partiella pensionsinlösen som gjordes 2019, blir nettokostnadsandelen 94,8 procent.

Årets investeringar

	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar (mnkr)*	74,3	34,4	65,4
Nettoinvesteringar/nettokostnader (%)	9,2	4,8	9,2
Investeringar/avskrivningar (%)	305,4	156,6	339,0

*Investeringskostnader minus investeringsbidrag

Den budgeterade investeringsvolymen uppgick 2019 till 97,8 mnkr, där 76 procent av investeringarna genomfördes till en investeringsvolym på 74,3 mnkr. Den största delen av investeringarna är Källby förskola på 41,9 mnkr. Kommunen investerade 9,2 procent av nettokostnaderna och är i nivå med 2017 års siffror.

Under 2019 uppgick investeringarna till 305,4 procent av avskrivningskostnaderna, det innebär att investeringarna har varit mer än tre gånger så stora som avskrivningarna.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

Andel internt tillförda medel som finansierar investeringarna.

Procent (%)	2019	2018	2017
Självfinansieringsgrad	52,3	156,0	36,2

Se diagram: självfinansieringsgrad

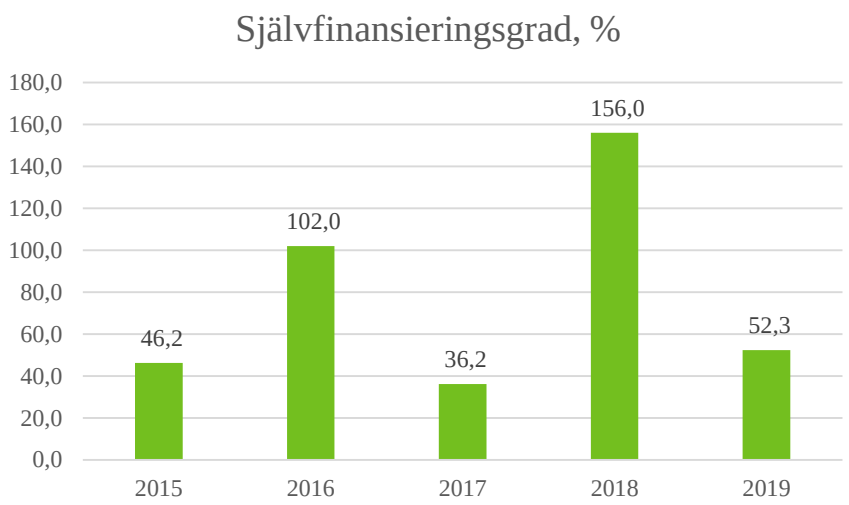

Självfinansieringsgraden för investeringarna 2019 är 52,3 procent, det motsvarar 38,8 mnkr (14,5 mnkr i resultat och 24,3 mnkr i avskrivningar) av den faktiska investeringsvolymen på 74,3 mnkr. Om kommunen har en självfinansieringsgrad på investeringarna på över 100 procent, betyder det att kommunen stärker sitt finansiella handlingsutrymme. Om kommunen har flera år där självfinansieringsgraden understiger 100 procent, innebär det att det finns en risk att kommunen behöver låna pengar för att finansiera framtida investeringar.

Det är viktigt att kapitalkostnaderna hålls nere och inte tillåts ta en allt större andel av de tillgängliga resurserna i anspråk och därmed tränga undan annan verksamhet. Stora investeringsvolymer ökar sårbarheten i kommunens ekonomi. Vid en höjning av investeringsnivån krävs även ett förbättrat resultat för att klara den framtida ekonomin.

Årets resultat

	2019	2018	2017
Årets resultat, (mnkr)	14,5*	31,7	4,4**
% av skatteintäkter och statsbidrag	1,9	4,3	0,6
% av verksamhetens kostnader	1,5	3,5	0,5

**Årets resultat 2019 exklusive jämförelsestörande kostnad är 45,5 mnkr. Vilket är 5,9 % av skatter och statsbidrag samt 4,7 procent av verksamhetens kostnader. **Årets resultat 2017 exklusive jämförelsestörande kostnad är 43,2 mnkr, vilket är 5,7 procent av skatteintäkter och statsbidrag samt 4,7 procent av verksamhetens kostnader.*

Resultatet för 2019 uppgick till 14,5 mnkr, vilket är bättre än det budgeterade resultatet med 6,4 mnkr. I augusti visade prognosen på ett resultat på 32,6 mnkr, varav beslut fattades om att göra en partiell pensionsinlösen på 27,2 mnkr. Det har även gjorts en rättelse på löneskatt på 3,8 mnkr. Hade inte dessa genomförts, skulle resultatet för 2019 hamna på 45,5 mnkr, vilket är 12,9 mnkr bättre än 2018. Årets resultat på 14,5 mnkr relaterat till skatteintäkter och statsbidrag hamnar på 1,9 procent. Som mål har kommunen att ligga på snitt 2 procent under en treårsperiod. Tillsammans med det höga resultatet som gjordes 2018, landar snittet på 2,2 procent. Genom ett snitt på över 2 procent, stärker kommunen sin ekonomi och möjligheter att göra framtida investeringar.

Årets resultat i relation till verksamhetens bruttokostnader är 1,5 procent. Önskvärt är att ligga runt 2 procent för att klara investeringsvolymen med hjälp av löpande skatteintäkter. Genomförandet av den partiella pensionsinlösen har medfört att kommunen hamnar under 2 procent, men pensionsinlösen som gjordes kommer att sänka framtida kostnader. Vilket i sig stärker kommunens finansiella handlingsutrymme och ekonomi.

Balanskravet (mnkr), enligt LKBR 11.10

	2019	2018	2017
Årets resultat	14,5	31,7	4,4
Realisationsvinst	– 0,2	– 0,0	– 1,5
Realisationsförlust	0,0		
Resultat efter balanskravsjustering	**14,3**	**31,7**	**2,9**
Medel till resultatutjämningsreserv	– 6,5	– 24,3	
Medel från resultatutjämningsreserv			
Balanskravsresultat	**7,8**	**7,4**	**2,9**

Kommunen har ett resultat på 14,3 mnkr efter balanskravsjustering och efter avsättning till resultatutjämningsreserv 7,8 mnkr, vilket innebär att det lagstadgade balanskravet klaras.

Avsättning till resultatutjämningsreserv

För att göra en avsättning till resultatutjämningsreserv ska resultatet överstiga 2 procent av skatter och statsbidrag om kommunen har negativ soliditet inklusive hela pensionsskulden. För kommuner med positiv soliditet gäller att resultatet måste överstiga 1 procent av skatter och statsbidrag för att avsättning ska få göras. Med resultatet menas det ***lägsta*** av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringar. Götene kommuns riktlinjer för att göra avsättning till resultatutjämningsreserv följer de krav enligt lag för att få göra en avsättning.

Resultatkrav för avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) enligt lag

	2019	2018	2017
Soliditet	26,6	20,7	16,1
Skatter o statsbidrag	777,2	743,6	752,9
Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag	7,8	7,4	7,5

Götene kommun har positiv soliditet så därför blir resultatkravet för avsättning till resultatutjämningsreserv 1 procent av 777,2 mnkr vilket ger 7,8 mnkr.

Avsättning till RUR	2019
Resultatkrav enligt lag	7,8
Årets resultat	14,5
Årets resultat efter balanskravsjustering	14,3
Möjlig avsättning till RUR	**6,5**

Möjlig avsättning till RUR för 2019 är 6,5 mnkr. Tidigare avsättning till resultatutjämningsreserv är 33,8 mnkr och totalt i resultatutjämningsreserv efter avsättning är 40,3 mnkr.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserven användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Dessutom måste årets resultat och balanskravsjusteringar vara negativt. Det betyder för att få utnyttja resultatutjämningsreserven måste det vara lågkonjunktur samt att kommunen går med underskott. Den får inte användas mer än till ett nollresultat eller det belopp som motsvarar reservens storlek om underskottet är större än reserven.

Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

Soliditet

Procent (%)	2019	2018	2017
Soliditet exklusive ansvarsförbindelsen	60,5	60,6	57,9
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt (ansvarsförbindelsen)	26,6	20,7	16,1

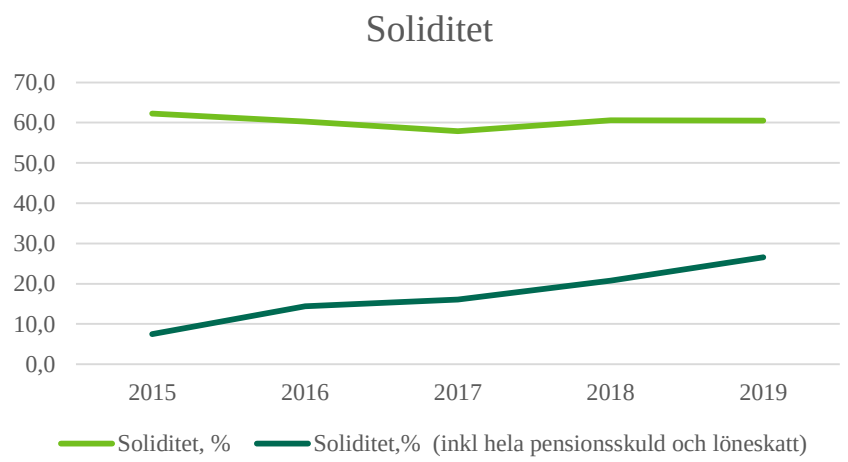

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen.

Kommunens soliditet inklusive pensionsförplikterna har under de senaste åren kontinuerligt ökat och ligger nu på 26,6 procent. Den stora ökningen på 5,9 procentenheter är kombinationen av ett bra resultat tillsammans med den partiella pensionsinlösen som sänkt pensionsförplikterna(ansvarsförbindelsen). Resultat har medfört att kommunen hamnar runt snittet för riket under 2018. Och med en soliditet på 26,6 procent, är kommunen på god väg att nå målet om en soliditet på minst 30 procent.

Långfristiga skulder

(mnkr)	2019	2018	2017
Långfristiga skulder	22,0	22,3	15,8

Kommunen har inga lån 2019. De långfristiga skulder som finns är gatukostnadsersättning och investeringsinkomster som intäktsförs efter investeringens livslängd.

Kommunalskatt

Procent (%)	Götene kommun	Västra Götaland	Riket
Kommunens skattesats	22,12	21,30	20,70
Landstinget Skattesats	11,48	11,48	11,49
Total skattesats	**33,60**	**32,78**	**32,19**

Källa: SCB.

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger till exempel ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Skattesatsen för Götene kommun på 22,12 procent är något högre än snittet för kommuner i Västra Götalandsregionen som är 21,30 procent. Vid jämförelse av den totala skattesatsen på 33,60 procent för invånarna i Götene kommun är denna högre än för snittet i riket som är på totalt 32,19 procent.

Risk

Det tredje perspektivet risk avser hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här inkluderas även kommunens samlade pensionsskuld.

Likviditet ur riskperspektiv

	2019	2018	2017
Likvida medel (mnkr)	74,6	97,5	93,3
Kassalikviditet*) (%)	83,1	102,1	101,5

**) kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank/kortfristiga skulder*

Kassalikviditeten för kommunen är 83,1 procent, 19 procentenheter sämre än 2018. Men kassalikviditeten är, trotts att den har försämrats, fortfarande god. Genom att kommunen har en kassalikviditet som ligger över 50 procent, är risken liten att kommunen behöver nyttja checkkrediten, det vill säga låna kortfristigt.

Checkkrediten för Götene kommun uppgår till 50 mnkr, som disponeras tillsammans med de helägda bolagen. Först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att målet är att under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Likvida medel vid årets slut uppgick till 74,6 mnkr, vilket kan betraktas som god likviditet.

Finansiella risker

Vid utgången av 2019 har kommunen inga lån**.**

Värdepapper är värderade till verkligt värde.

Borgensåtagande

Tabellen visar nyttjade borgensåtaganden. Alltså hur stora lån som finns för de borgensåtaganden som kommunen har.

Beviljad borgensram för kommunala bolag är 320,0 mnkr, där Götene Vatten & Värme har 175 mnkr och AB GöteneBostäder har en borgensram på 145 mnkr.

För Götene Äldrehem är borgen beviljad på totalt 311,6 mnkr.

(mnkr)	2019	2018	2017
Kommunägda företag	296,4	262,5	251,7
Götene Äldrehem	265,1	255,1	189,3
Övriga	1,0	1,0	1,0
Summa borgensåtagande	**562,5**	**518,6**	**442,0**

Stora borgensåtagande kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott.

Borgensåtagandena är omfattande och under 2019 nyttjas 562,5 mnkr av kommunens totala beviljade borgensåtagande på strax över 634,8 mnkr.

De kommunala bolagen och Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem upptar nästan totala borgensbeloppet och risken för dessa båda åtaganden bedöms vara liten.

Avsättningar

Pensionsåtagande

(mnkr inklusive löneskatt)	2019	2018	2017
Pensionsavsättningar	12,4	10,6	9,7
Ansvarsförbindelse tidigare pensionssystem	217,7	245,8	247,0
Totala pensionsåtagande	**230,1**	**256,4**	**256,7**

Den största delen av kommunens åtagande för pensioner redovisas utanför balansräkningen, som ansvarsförbindelse, medan den mindre delen finns som skuld i balansräkningen. Allt enligt den så kallade blandmodellen.

Götene kommun har under 2019 gjort en partiell pensionsinlösen på 27,2 mnkr, inklusive löneskatt, som har en stor påverkan på kommunens pensionsåtaganden. Den beräknade effekten är 20,1 mnkr på ansvarsförbindelsen. Ansvarsförbindelsen är beräknade framtida kostnader för pensionsutbetalningar och genom att göra en

partiell pensionsinlösen, kommer kostnaderna för pensionen att bli lägre under kommande år. Detta har en positiv effekt på kommunens ekonomi.

Pensionsavsättningarna har ökat med 1,8 mnkr till 12,4 mnkr under 2019.

Övriga avsättningar

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. Avsättningen är totalt på 48,3 mnkr och utbetalning planeras att börja 2020. Bidraget har kostnadsförts med 1,8 mnkr per år fram till år 2017, då kostnadsfördes en engångskostnad på 38,8 mnkr. Ytterligare en avsättning gjordes 2018 på 0,8 mnkr, samt en avsättning 2019 på 1,4 mnkr. Avsättningen 2019 gjordes efter ny utbetalningsprognos från Trafikverket, där man gjort en uppräkning av kostnaderna.

Kontroll

Med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten i kommunen har större avvikelser 2019. Total avvikelse på nämndsnivå är 21,5 mnkr. Där kommunstyrelsen har en avvikelse på 9,9 mnkr och Socialnämnden har en avvikelse på 9,4 mnkr. Anledningen till Socialnämndens budgetavvikelse är att integrationsenheten har ett överskott på 10,2 mnkr som beror på bidrag från Migrationsverket. På hösten gjordes ett beslut att göra en partiell pensionsinlösen, det påverkar budgetföljsamheten när det gäller pensionskostnader. Total avvikelse för pensionskostnader är 33,5 mnkr.

Prognosen i delåret var att nämnderna skulle ha ett sammanlagt överskott på 7,1 mnkr, medan utfallet blev ett överskott på 21,5 mnkr. Det är en skillnad på 14,4 mnkr. Främst är det Socialnämnden och Kommunstyrelsen, där man har varit försiktig i prognosen vad det gäller överskottets storlek.

Prognosen för kommunen som gjordes i augusti, var det förväntade resultatet 32,7 mnkr. I och med det förväntade höga resultatet, gjordes ett beslut om att göra en partiell pensionsinlösen på 27,2 mnkr. Resultatet exklusive pensionsinlösen på 27,2 mnkr är 41,7 mnkr. En skillnad mot prognos på 9,0 mnkr.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen i uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. I syfte att ge kommunstyrelsen, nämnder och bolag ett verktyg för detta finns en handlingsplan för den interna kontrollen.

Under 2019 har följande internkontroller genomförts:

Kommunstyrelsen: Tomt- och markförsäljning, detaljplaneprocess, avtal, representation och kravhantering.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid: Inköp mot avtal.

Socialnämnden: IT-behörighet, introduktion av nyanställda, granskning av avvikelser, egenvård och delegationsbeslut.

Känslighetsanalys

Händelser	Förändring i mnkr
Löneförändring med 1 % inklusive PO för samtlig personal i kommunen	5,6
Bruttokostnadsförändringar med 1 %	9,4
Förändring av försörjningsstödet med 10 %	1,1
Förändring av generella statsbidraget inklusive fastighetsavgift med 10 %	15,8
Förändrad utdebitering med 1 kr	28,0
Genomsnittliga skatteintäkter vid förändring av befolkningen i kommunen med 100 invånare	4,7

Ovanstående tabell visar ett antal faktorer som påverka kommunens ekonomi. Till exempel en ökning av lönekostnader inklusive personalomkostnadspålägg (PO) med 1 procentenhet skulle innebära en ökad kostnad på 5,9 mnkr.

Götene kommun har under 2019 gjort ett bra resultat på 14,5 mnkr. Det har dessutom genomförts en partiell pensionsinlösen på 27,2 mnkr, som har sänkt årets resultat. Den partiella pensionsinlösen har en god effekt på kommunens finansiella ställning. Detta eftersom ansvarsförbindelsen vad det gäller pensionsåtagandena har minskat samt att kommande kostnader för pensionsutbetalningar kommer att vara lägre kommande år. Genom att titta på nyckeltalen för 2019 kan man utläsa att Götene kommuns soliditet har stärkts avsevärt. Kassalikviditeten är något lägre, men är fortfarande på en stark nivå.

Höga nivåer på investeringsvolymen har en påverkan på kommunen genom att självförsörjandegraden är lägre än 100 procent, och om det fortsätter under flera år kommer det att påverka kommunen genom att det kommer att behövas låna pengar för att finansiera investeringarna. Som ett resultat av höga investeringar kommer även en ökning av avskrivningarna göra att det finansiella utrymmet kommer att minska.

Götene kommun har cirka 9 procent av eget kapital placerat i resultatutjämnings-reserven exklusive årets resultat. Detta är en stark förutsättning för att kunna hantera lågkonjunkturer. Det finns emellertid flera risker utöver lågkonjunktur som man bör vara medveten om. Genom att kommunen har flera borgensåtaganden löper kommunen en risk att behöva ta över lånen. Däremot är risken liten vad det gäller de kommunala bolagen. Det som behöver förbättras är kommunens budgetföljsamhet. Genom väl utförda prognoser kan bättre styrning göras för att kunna få en bättre budgetföljsamhet.

Götene kommun har goda förutsättningar att bibehålla en god ekonomisk ställning, även vid en eventuell lågkonjunktur de kommande åren.

Finansiell analys av kommunen och helägda bolag

Finansiell analys – koncernen

Den finansiella analysen bygger på samma analysmodell som när kommunen analyseras. Den utgår ifrån de fyra aspekterna Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Den sammanställda redovisningen avser kommunen och Götene kommuns helägda bolag; AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Årets resultat

Resultat per bolag/kommun i följande tabell är exklusive bokslutsdispositioner

Netto (mnkr)	Budget	Resultat 2019	Avvikelse utfall mot budget
Götene kommun	8,1	14,5	6,4
AB GöteneBostäder	0,7	1,4	0,7
Götene Vatten & Värme AB	-3,8	-0,6	3,2
Medeltidens Värld AB	0,0	0,0	0,0
Götene Industrier AB	0,0	0,0	0,0
Summa resultat före skatt	**5,0**	**15,2**	**10,2**
Skatt	0,0	– 0,2	– 0,2
Resultat efter skatt	**5,0**	**15,0**	**10,0**

Den sammanställda redovisningen visar ett resultat på 15,2 mnkr före skatt. Resultatet fördelar sig med 14,5 mnkr för kommunen och 0,7 mnkr för bolagen gemensamt. Götene Vatten & Värme har under 2019 budgeterat med ett minusresultat på -3,8 mnkr, men har gjort ett bättre resultat än budgeterat och landade på -0,6 mnkr. Götene Vatten & Värme kompenserar minusresultatet genom att utnyttja bolagets obeskattade reserver. AB GöteneBostäder gör ett bättre resultat än budgeterat med 0,7 mnkr och landade på 1,4 mnkr före skatt. Eftersom AB GöteneBostäder gjort ett bra resultat, har bolaget gjort en avsättning till obeskattade reserver på 0,2 mnkr. Götene Industrier AB och Medeltidens Värld AB redovisar båda ett nollresultat.

Den totala investeringen för koncernen under 2019 är 111,9 mnkr. Varav kommunens del uppgår till 74,3 mnkr. Den främsta orsaken av kommunens höga investeringsvolym är byggnationen av Källby förskola. Även Götene Vatten & Värme AB har relativt stora investeringar och en stor del av investeringarna är förnyelse av VA-ledningar. AB GöteneBostäder har en avsevärt lägre investeringsvolym jämfört med 2018 och de främsta investeringarna som genomförts är ombyggnation av lägenhet Liljan 1.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är självfinansieringsgraden. Den beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kan finansieras med egna medel. 100 procent eller mer innebär att samtliga investeringar, som är genomförda under året, kan självfinansieras. Detta i sin tur innebär att ingen upplåning totalt för kommunen och bolagen behövts samt att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Under 2019 har koncernen en självfinansieringsgrad på 52,8 procent, vilket indikerar att investeringarna inte har kunnat finansieras med egna medel. Götene Vatten & Värme har ökat sin låneskuld med 36,4 mnkr jämfört med 2018, vilket betyder att de finansierat investeringarna genom att låna pengar.

Nettoinvesteringar	2019	2018	2017
Götene kommun	74,3	34,4	65,4
Götene Vatten & Värme AB	34,6	29,1	30,3
AB GöteneBostäder	2,9	23,0	1,5
Totalt	**111,9**	**86,5**	**97,2**

Kapacitet

Soliditeten för koncernen är 42,5 procent och inklusive ansvarsförbindelsen är den 21,8 procent. Götene kommun har som mål att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen i koncernen ska vara oförändrad eller förbättrad. Koncernen har under 2019 stärkt soliditeten med 3,1 procentenheter: Den främsta orsaken till det är att kommunen sänkt ansvarsförbindelsen genom en partiell pensionsinlösen i kombination med ett bra resultat. Genom att titta på soliditeten exklusive ansvarsförbindelse, kan man utläsa att den har försämrats jämfört med 2018. En av orsakerna är Götene Vatten & Värme AB har ett minusresultat och därmed försämrar sin soliditet från 25,9 procent till 22,8 procent.

Den samlade långfristiga låneskulden har ökat från 294,4 mnkr till 333,7 mnkr. Orsaken till ökningen är Götene Vatten och Värme AB som har ökat sin långfristiga låneskuld.

Risk

Kassalikviditeten för kommunen och helägda bolag, uppgår till 102,3 procent. En tumregel är att om kassalikviditeten hamnar under 50 procent måste checkkrediten eventuellt utnyttjas för att låna kortfristigt. Målet är att minska outnyttjade likvida medel på bankkontot, för att i stället under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Götene kommun har en checkkredit på 50 mnkr, att disponeras tillsammans med AB GöteneBostäder och Götene Vatten & Värme AB. Syftet är att hålla nere banklånen, så att först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att checkkrediten kommer att utnyttjas periodvis. De likvida medlen minskade under 2019 från 108,1 mnkr till 96,6 mnkr vid bokslutet.

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur upprättad budget och finansiell målsättning efterlevs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Kommunen och helägda bolag har idag ingen gemensam budget utan varje bolag upprättar sin egen budget.

Från och med 2013 finns gemensamma styrprinciper för finansiell hantering. Dessa principer syftar till att lägga fast mål och riktlinjer för den finansiella hanteringen för kommunen och dess bolag.

Sammanfattande kommentarer

Kommunen och dess helägda bolag visar ett positivt resultat efter skatt på 15,0 mnkr som motsvarar 3,4 procent avkastning på det egna kapitalet. Det är en försämring med 4,8 procentenheter jämfört med 2018. Exkluderar kommunen den jämförelsestörande posten på 27,2 mnkr, blir avkastningen 9,4 procent. Den främsta orsaken till avkastningen är att kommunen har ett starkt resultat på 14,5 mnkr samt att AB GöteneBostäder har ett bra resultat. Det som minskar avkastningen är att Götene Vatten & Värme AB gör ett minusresultat.

Det som är en styrka inom koncernen är att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen är stark och har dessutom förbättras. Det finns en risk i och med att koncernen har stora investeringsvolymer och dessutom har ökat de långfristiga skulderna. Det är framförallt investeringsvolymerna som är orsaken till att de långfristiga skulderna ökar eftersom självfinansieringsgraden på investeringarna är låg och enbart uppgår till 52,8 procent. En ökad upplåning i koncernen medför en eventuell risk om/när räntorna börjar öka igen, vilket påverkar finansnettot negativt. Samtidigt så finns det stora investeringsbehov inom Götene kommun och dess bolag.

Götene Vatten & Värme AB soliditet minskade under 2019 med 3,1 procentenheter. En anledning till det är bolagets resultat på -0,6 mnkr som påverkar soliditeten. 2019 har Götene Vatten & Värme AB en investeringsvolym på 35,6 mnkr. För att kunna finansiera investeringarna har bolaget ökat sina långfristiga skulder. Utvecklingen av VA-verk och VA-nät som pågått under året kommer att fortsätta och är en av anledningarna till att bolaget kommer att ha fortsatt höga investeringsvolymer framöver. Risken är fortsatt stor att soliditeten

kommer fortsätta sjunka och att de obeskattade reserverna kommer utnyttjas ytterligare.

AB GöteneBostäder har stärkt sin soliditet med 0,8 procentenheter och har nu en soliditet på 9,8 procent. Färre investeringar som ombyggnaden av lägenhet Liljan 1 samt att företaget har ett bra resultat, har gjort att företaget har förbättrat sin soliditet.

Det är mycket lite verksamhet i Götene Industrier AB och i Medeltiden Värld AB, varav påverkan på koncernen är liten.

Götene kommun tillsammans med dess helägda bolag har en god ekonomisk ställning. Att koncernen kan bibehålla ett bra resultat, trots större investeringar och eventuella ökade räntekostnader, är av vikt för att bibehålla/stärka koncernens ekonomiska ställning.

Nyckeltal sammanställd redovisning	2019	2018	2017
Årets resultat (mnkr)	15,0	35,4	8,6
Avvikelse mot budget (mnkr)	10,0	27,1	– 1,1
Kassalikviditet (%)	102,3	101,9	106,6
Långfristig låneskuld (mnkr)	333,7	294,4	269,4
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse (%)	21,8	18,7	15,7
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse (%)	42,4	43,3	41,6
Självfinansieringsgrad investeringar (%)	52,8	90,6	43,5

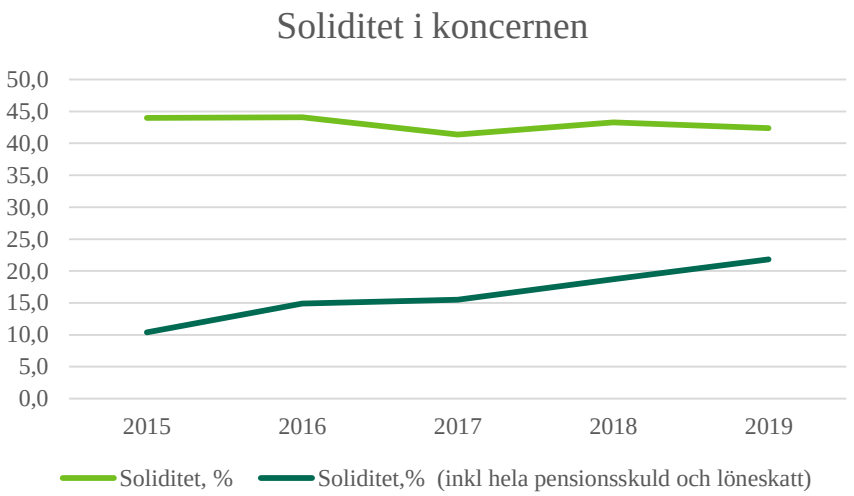

Ekonomiska samanställningar

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Kommunen 2019	Kommunen 2018	Sammanställd 2019	Sammanställd 2018
Verksamhetens intäkter	1	199,8	201,5	337,7	337,7
Verksamhetens kostnader	2	-908,5	-891,8	-1024,8	-1001,0
Jämförelsestörande post	*3*	*-31,0*		-31,0	
Avskrivningar	4	-24,3	-22,0	-42,8	-41,5
Nedskrivningar	5	0,0	-1,5		-1,5
Verksamhetens nettokostnader		**-764,1**	**-713,8**	**-760,9**	**-706,3**
Skatteintäkter	6	619,0	589,6	619,0	589,6
Generella statsbidrag o utjämning	7	158,3	154,0	158,3	154,0
Verksamhetens resultat		**13,2**	**29,8**	**16,4**	**37,3**
Finansiella intäkter	8	1,6	2,1	1,0	1,5
Finansiella kostnader	8	-0,3	-0,2	-2,1	-2,3
Resultat efter fin. Poster		**14,5**	**31,7**	**15,2**	**36,5**
Skattekostnad				-0,2	-1,0
Extraordinära intäkter/kostnader					
Årets resultat	**9**	**14,5**	**31,7**	**15,0**	**35,4**

Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen 2019	Kommunen 2018	Sammanställd 2019	Sammanställd 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		14,5	31,7	15,0	35,4
Justering för av- och nedskrivningar		24,3	23,5	42,8	43
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	10	3,0	-20,2	4,3	-19,4
Medel från verksamheten före förändring					
av rörelsekapital		*41,9*	*35,1*	*62,1*	*59,0*
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		1,1	-4,8	0,0	-10,4
Ökning (-) / minskning (+) expl. tillg.		0,1	0,2	0,2	-0,1
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder		7,4	8,5	-2,1	3,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**50,5**	**39,1**	**60,2**	**52,2**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Köp av materiella anläggningstillgångar	11	-74,4	-41,6	-111,9	-93,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12	1,1	0	1,1	0,2
Nedskrivning av immateriella anläggningstillgångar					
Köp av finansiella anläggningstillgångar	13	0	0	0,0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar				0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-73,3**	**-41,6**	**-110,8**	**-93,4**

(mnkr)	Not	Kommunen 2019	Kommunen 2018	Sammanställd 2019	Sammanställd 2018
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån				50,0	28,5
Minskning av långfristig skuld	14			-14,6	-13,8
Investeringsinkomster		-0,3	6,5	0,1	0,2
Förändring av förutbetalda ansl.avgifter				4,1	4,1
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar	15	0,1	0,2	-0,3	6,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-0,2**	**6,7**	**39,5**	**25,5**
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet		**-22,9**	**4,2**	**-11,1**	**-15,7**
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		97,5	93,3	108,1	123,8
Likvida medel vid årets slut		74,6	97,5	97,0	108,1
Förändring likvida medel		**-22,9**	**4,2**	**-11,1**	**-15,7**

Balansräkning

(mnkr)	Not	Kommunen 2019	Kommunen 2018	Sammanställd 2019	Sammanställd 2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader	16	398,8	352,8	582,5	537,2
Maskiner och inventarier	17	43,4	40,3	246,9	225,3
Summa materiella anläggningstillgångar		*442,3*	*393,1*	*829,4*	*762,5*
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar	18	36,8	36,9	12,8	12,7
Långfristiga fordringar	19	4,3	4,4	4,6	4,7
Summa finansiella anläggningstillgångar		*41,1*	*41,3*	*17,4*	*17,4*
Summa anläggningstillgångar		**483,4**	**434,4**	**846,8**	**779,9**
Bidrag till infrastruktur		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Omsättningstillgångar					
Exploateringstillgångar		17,2	17,4	17,2	17,4
Kortfristiga fordringar	20	66,5	67,6	94,5	92,8
Likvida medel		74,6	97,5	96,6	108,1
Summa omsättningstillgångar		**158,3**	**182,4**	**208,3**	**218,3**
SUMMA TILLGÅNGAR		**641,7**	**616,9**	**1 055,0**	**998,2**

(mnkr)	Not	Kommunen 2019	Kommunen 2018	Sammanställd 2019	Sammanställd 2018
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		14,5	31,7	15,0	35,4
Varav årets avs. till RUR		6,5	*24,3*	6,5	*24,3*
Resultatutjämningsreserv (RUR)		33,8	9,5	33,8	9,5
Balanserat resultat	21	340,0	332,5	398,5	387,4
Summa eget kapital		**388,3**	**373,7**	**447,3**	**432,3**
Pensionsavsättningar		12,4	10,6	12,4	10,6
Övriga avsättningar		49,3	47,9	65,2	63,8
Summa avsättningar	22	**61,7**	**58,5**	**77,6**	**74,4**
Skulder					
Långfristiga skulder	23	22,0	22,3	333,7	294,4
Kortfristiga skulder	24	169,7	162,3	196,3	197,1
Summa skulder		**191,7**	**184,6**	**530,0**	**491,5**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**641,7**	**616,9**	**1 055,0**	**998,2**

(mnkr)	Not	Kommunen 2019	Kommunen 2018	Sammanställd 2019	Sammanställd 2018
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda panter					
Fastighetsinteckningar					
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser	25	217,7	245,8	245,8	245,8
Borgensåtaganden, beviljad	26	634,8	640,6		
Borgensåtagande, nyttjad	26	562,5	507,3		
Hyres- och leasingkostnader	27	148,6	155,8		

Notförteckning

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Bidrag	104,6	110,0	104,6	110,0
Taxor och avgifter	24,7	24,8	131,0	130,4
Hyror och arrenden	15,6	15,9	43,9	42,3
Försäljningsmedel	9,6	9,3	12,9	13,4
Försäljning av verksamheter o entreprenader	44,2	41,4	44,2	41,4
Försäljning av exploateringsfastigheter o anl tillg	1,1	0,2	1,1	0,2
Summa	**199,7**	**201,5**	**337,6**	**337,7**
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Kostnader för arbetskraft*	527,8	514,6	558,5	542,3
Entreprenad o köp av verksamhet	159,0	159,4	159,0	159,4
Transporter o resor	23,4	22,7	23,4	22,7
Bidrag o transfereringar	24,5	24,2	24,5	24,2
Hyror	71,3	68,1	71,3	68,1
Driftkostnader			55,1	51,6
Reparation o underhåll			16,5	17,7
Energiskatt o punktskatt			0,6	0,6
Övriga kostnader	102,5	102,7	115,9	114,5
Summa	**908,5**	**891,8**	**1 024,8**	**1 001,1**
** Belopp är exklusive jämförelsestörande kostnader*				

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Not 3 Jämförelsestörande kostnader	**31,0**	**0,0**	**31,0**	**0,0**
Partiell pensionsinlösen	27,2	0,0	27,2	0,0
Rättning Löneskatt 2015-2018	3,8	0,0	3,8	0,0
Not 4 Avskrivningar				
Avskrivning fastigheter och anläggningar	18,2	16,5	24,0	21,9
Avskrivning maskiner och inventarier	6,2	5,5	18,8	19,6
Summa	**24,3**	**22,0**	**42,8**	**41,5**
Avskrivningarna beräknas på anläggningarnas anskaffningsvärde. Investeringar anskaffningsåret 2006 och senare skrivs av med början kvartalet efter anskaffningens färdigställande.				
Not 5 Nedskrivningar				
Nedskrivning Hällekis skola	0	0,2	0,0	0,2
Nedskrivning Källby förskola	0	0,6	0,0	0,6
Nedskrivning Skogsvägen	0	0,7	0,0	0,7
Summa	**0**	**1,5**	**0,0**	**1,5**
Not 6 Skatteintäkter				
Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	624,4	592,4		
Slutavräkning föregående år	0,3	-2,0		
Prognos slutavräkning innevarande år	-5,7	-0,8		
Summa	**619,0**	**589,6**		

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Not 7 Kommunalekonomisk utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	135,5	132,2		
Regleringsbidrag	9,3	0,2		
Strukturbidrag				
Fastighetsavgift	30,0	29,6		
Flyktingbidrag	5,7	8,1		
Regleringsavgift	0,0	1,9		
Kostnadsutjämningsavgift	-18,0	-15,7		
Avgift/bidrag till LSS-utjämning	-4,2	-2,4		
Summa kommunalekonomisk utjämning	**158,3**	**154,0**		
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier o andelar	0,5	0,9	0,5	0,9
Räntor på utlämnade lån	0,2	0,0	0,2	0,0
Räntor på likvida tillgångar	0,1	0,0	0,2	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,7	1,2	0,0	0,5
Summa	**1,6**	**2,1**	**0,9**	**1,5**
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntor långfristiga lån	0,0	0,0	1,8	2,2
Ränta på likvida medel	0,0	0,2	0,1	0,2
Övriga finansiella kostnader	0,3	0,0	0,2	0,0
Summa	**0,3**	**0,2**	**2,1**	**2,3**
Summa finansnetto	**1,3**	**2,0**	**-1,1**	**-1,6**
Not 9 Årets resultat				

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Årets resultat	14,5	31,7	15,0	35,4
Realisationsvinst				
Realisationsförlust				
Balanskravsresultat	**14,5**	**31,7**	**15,0**	**35,4**
Not 10 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Justering av resultat 2018	0,0		0,0	
Värdeförändringar verkligt värde värdepapper	-0,1		-0,1	
Nettoförändring av avsättning	3,2	-20,2	3,1	-20,5
Realisationsvinst	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Realisationsförlust	0,0		0,0	0,4
Skatt på årets resultat			0,0	0,8
Förlust vid utrangering			1,2	
Summa	**3,0**	**-20,2**	**4,2**	**-19,4**
Not 11 Förvärv av materiella anläggningstillgångar				
Investeringar fastigheter o anläggningar	65,1	31,8	70,3	57,8
Investeringar maskiner o inventarier	9,3	9,8	41,6	35,9
Summa	**74,4**	**41,6**	**111,9**	**93,7**
Not 12 Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Försäljning mark, fastigheter o anläggningar	1,1	0,0	1,1	0,0
Försäljning maskiner o inventarier			0,0	0,2
Summa	**1,1**	**0,0**	**1,1**	**0,2**

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Not 13 Köp av finansiella anläggningstillgångar				
Anskaffning av Aktier	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Not 14 Minskning av långsiktig skuld				
Amortering			**14,6**	**13,8**
Not 15 Ökning/minskning av långsiktiga fordringar				
Lundsbrunns Golfklubb	0,1	0,2	0,1	0,2
Summa	**0,1**	**0,2**	**0,1**	**0,2**
Not 16 Fastigheter och anläggningar				
Bokfört värde 1 januari	352,8	338,8	537,2	502,7
Komponent från anläggn. till inventarier, idrottshall Hällekis				
Planenliga avskrivningar	-18,2	-16,5	-24,0	-21,9
Nedskrivning	0,0	-1,3	0,0	-1,3
Försäljning av mark o fastigheter, bokfört värde	-1,0		-1,0	
Årets investeringar	65,1	31,8	68,8	57,7
Justering från anläggningstillgång till exploatering				
Pågående investeringar			1,4	0,0
Summa	**398,8**	**352,8**	**582,5**	**537,2**
Genomsnittlig nyttjandeperiod fastigheter och anläggningar	**35,7**	**35,5**	**39,3**	**40,0**

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Not 17 Maskiner och Inventarier				
Bokfört värde 1 januari	40,3	36,2	225,3	209,7
Utrangering/nedskrivning	0,0	-0,2	-20,0	-0,2
Planenliga avskrivningar	-6,2	-5,5	1,2	-19,6
Försäljning			-1,3	-0,5
Årets investeringar	9,3	9,8	41,6	35,9
Summa	**43,4**	**40,3**	**246,9**	**225,3**
Genomsnittlig nyttjandeperiod Maskiner och inventarier	**16,7**	**17,0**	**22,2**	**20,7**
Not 18 Aktier, andelar, bost. rätter, grundfonder				
Aktier				
Kommun AB, Naturgas, Swedbank Netwest, SKL	0,2	0,2	0,2	0,2
Aktier i kommunens koncernföretag				
AB GöteneBostäder	5,0	5,0	0,0	5,0
Götene Vatten & Värme AB	13,5	13,5	0,0	13,5
Götene Industrier AB	0,6	0,6	0,0	0,6
Medeltidens Värld AB	5,0	5,0	0,0	5,0
Destination Läckö-Kinnekulle AB	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma aktier i kommunens koncernföretag	*24,3*	*24,3*	*0,2*	*0,2*
Andelar				
Södra skogsägarna, Götene EDF, Medflyttarakademin	0,1	0,1	*0,1*	*0,1*

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Innestående återbäring HBV, Sabo försäkringar			*0,0*	*0,0*
Delsumma andelar	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*
Bostadsrätter				
Brf Götenehus nr 3	0,4	0,4	0,4	0,4
Brf Hästen	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma bostadsrätter	*0,6*	*0,6*	*0,6*	*0,6*
Grundfondskapital				
Kommuninvest i Sverige AB	11,8	11,8	11,8	11,8
Summa	**36,8**	**36,8**	**12,8**	**12,7**
Not 19 Långfristiga fordringar				
Lundsbrunns golfklubb (*)	1,7	1,8	1,7	1,8
Kommuninvest	2,6	2,6	2,6	2,6
Övriga långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,3	0,3
Summa	**4,3**	**4,4**	**4,6**	**4,7**
Kommunen har beviljat räntefria lån (*)				
Not 20 Kortfristiga fordringar				
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	29,1	27,6	32,6	31,6
Kundfordringar	5,3	13,4	25,7	31,0
Skattekonto och redovisning moms	7,4	7,5	7,6	7,6
Upplupna skatteintäkter	23,5	18,9	23,5	18,9
Övriga kortfristiga fordringar	0,0	0,0	1,5	1,2
Förutbetalda VA-avgifter	1,2	0,2	1,2	0,0
Bränsle och förråd			2,4	2,5

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Summa	**66,5**	**67,6**	**94,5**	**92,8**
Not 21 Balanserat resultat				
Ingående balanserat eget kapital	332,4	328,0	391,1	378,8
Balansering av föregående års resultat	7,6	4,4	7,6	8,6
Utgående balanserat eget kapital	**340,0**	**332,4**	**398,7**	**387,4**
Not 22 Avsättningar				
Pensionsavsättningar				
Ingående pensionsskuld	11,8	9,7	11,8	9,7
Särskild avtalspension	0,4		0,4	
Pensionsutbetalningar	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Nyintjänad pension		0,9		0,9
Ränte- och basbeloppsuppräkning	0,3	0,2	0,3	0,2
Förändring av löneskatten	0,1	0,2	0,1	0,2
Övrigt	0,1	0,0	0,1	0,0
Utgående pensionsskuld	**12,4**	**10,6**	**12,4**	**10,6**
Del av pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring	**5,4**	**5,4**	**5,4**	**5,4**
Överskottsmedel	**3,3**	**2,9**	**3,3**	**2,9**
Aktualiseringsgrad %	**99**	**99**		
Övriga avsättningar				
Götene Företagskooperativ	1,0	1,0	1,0	1,0
Beräknad skattekostnad på obeskattade reserver	0,0	0,0	12,6	12,8

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Återställning Medeltidens Värld	0,0	0,0	3,1	3,1
Avsättning statlig infrastruktur E20 utbyggnad	48,3	46,9	48,3	46,9
Övrigt	0,0	0,0	0,2	0,0
Summa övriga avsättningar	**49,3**	**47,9**	**65,2**	**63,8**
Summa avsättningar	**61,7**	**58,5**	**77,6**	**74,4**
Not 23 Långfristiga skulder				
Ingående låneskuld			248,4	233,9
Återläggning av årets beräknade amorteringar			11,5	15,6
Årets faktiska amorteringar			-16,0	-18,0
Lösen av lån			0,0	0,0
Nya lån			50,0	28,5
Beräknad amortering och lösen av lån 2018			-10,0	-11,6
Utgående låneskuld			***283,9***	***248,4***
Gatukostnadsersättning	5,1	4,3	5,1	4,3
Investeringsbidrag	16,9	18,0	16,9	18,0
Förutbetalda anslutningsavgifter			27,8	23,7
Summa långfristiga skulder	**22,0**	**22,3**	**333,7**	**294,4**
Not 24 Kortfristiga skulder				
Semesterlöneskuld	29,6	30,5	30,7	31,6
Leverantörsskulder	29,5	31,9	34,0	37,8
Kortfristig del av långfristiga lån			12,6	14,1
Pensionsutbetalning individuell del	16,8	16,7	16,8	16,7

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Lagstadgade avgifter	10,6	10,6	11,4	11,3
Personalens källskatt	8,4	8,0	8,8	8,4
Skatteskuld	10,7	0,0	12,1	1,9
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23,4	27,7	20,9	26,0
Upplupna löner	4,0	3,4	4,1	3,6
Löneskatt pensionsutbetalningar individuella delen	4,1	4,1	4,1	4,1
Förutbetalda skatteintäkter	6,2	5,5	6,2	5,5
Upplupna räntekostnader			0,1	0,1
Pågående projekt	2,7	2,5	2,7	2,5
Förskott från kunder			1,4	0,8
Interimsposter Inköp o Faktura	23,4	21,0	30,2	30,9
Interimskonto kundreskontra	0,4	0,4	0,4	0,4
Checkkredit			0,0	1,4
Övriga kortfristiga skulder	0,0		0,1	
Summa	**169,7**	**162,2**	**196,3**	**197,1**
Not 25 Ansvarsförbindelser				
Ingående ansvarsförbindelse	244,6	247,0	244,6	247,0
Pensionsutbetalningar	-11,3	-11,1	-11,3	-11,1
Nyintjänad pension	0,0	5,5	0,0	5,5
Ränte- och basbeloppsuppräkning	6,0	3,8	6,0	3,8
Förändring av löneskatten	-5,2	-0,2	-5,2	-0,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	-17,1	0,0	-17,1	0,0
Övrigt	0,7	0,8	0,7	0,8
Utgående ansvarsförbindelse	**217,7**	**245,8**	**217,7**	**245,8**

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Not 26 Borgensåtaganden, beviljad				
Egna hem	0	7,5		
Kommunalt ägda företag	320,0	320,0		
Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem	311,6	311,6		
Övriga åtaganden	3,2	1,4		
Summa	**634,8**	**640,6**		
Not 26 Borgensåtaganden, nyttjad				
Kommunalt ägda företag	296,5	262,5		
Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem	265,1	243,9		
Övriga åtaganden	1,0	1,0		
Summa	**562,5**	**507,3**		
Not 27 Leasingkostnad Leasingbilar				
Totala Leasingkostnad	**3,6**	**0,0**		
Inom 1 år	0,0	0,0		
Inom 1-5 år	3,6	0,0		
Efter 5 år	0,0	0,0		
Not 27 Hyreskostnader Götene Äldrehem				
Totala hyreskostnader	**145,0**	**155,8**		
Inom 1 år	0,0	0,0		
Inom 1-5 år	0,0	0,0		
Efter 5 år	145,0	155,8		
Kostnader Räkenskapsrevision	**0,2**	**0,2**	**0,3**	**0,3**

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2019	2018	2019	2018
Götene kommun har i november 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 277 kommuner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Götene kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925,9 mnkr och totala tillgångar till 460 364,6 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 392,7 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 386,2 mnkr.				

Redovisningsprinciper

En viktig del för att leva upp till redovisningens uppgift, att utgöra ett relevant bedömnings- och beslutsunderlag, är att olika redovisningsprinciper redovisas på ett öppet och informativt sätt.

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) reglerar den kommunala redovisningen från och med 2019-01-01. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunens redovisning.

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas LKBR vilket innebär att ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper.

Redovisning av vissa finansiella instrument, ska enligt LKBR värderas till verkligt värde. Det innebär att finansiella tillgångar har ökat/justerats med 0,1 mnkr i balansräkningen för 2018, och en värdenedgång på 0,1 mnkr på resultatet 2018.

Justeringar mnkr		**Tillgångar**		**Avsättningar och skulder**		**Eget Kapital**	
Påverkan på BR, +=Debet, -=Kredit	Övriga tillg	Fin anl tillg	Oms tillg	Avsättningar	Skulder	Övrigt EK (Ink RUR)	Årets resultat
UB 2018 enl ÅR	393,1	41,2	182,4	-58,5	-184,6	-341,9	-31,7
Finansiella instrument							
Värdeminskning under 2018, Verkligt värde			0				0
Värdeökning fin instr före 2018, verkligt värde			0,1			-0,1	
Justerat IB 2019	**393,1**	**41,2**	**182,5**	**-58,5**	**-184,6**	**-342**	**-31,7**

Gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag redovisas i enighet med RKR 18.1 (september 2009), enligt RKR:s beslut 2019-06-18.

Götene kommun bedriver även verksamhet genom i första hand aktiebolag, men också genom kommunalförbund.

För bolagens redovisning lämnar Redovisningsrådet samt Bokföringsnämnden rekommendationer, anvisningar samt uttalanden. För kommunalförbund gäller Lagen om kommunal bokföring och redovisning med vidhängande rekommendationer.

Götene kommun följer de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning. Nedan följer en kort beskrivning av några väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning.

I en punkt har Götene kommun valt att inte följa de yttrande som lämnas av Rådet för kommunal redovisning gällande statsbidrag.

- Migrationsverket betalar ut ersättning för etablering och introduktion för nyanlända personer i form av schablonbelopp. Schablonbeloppet betalas ut under två års tid och ska täcka exempelvis bosättning, merkostnader i förskola och skola, utbildning i svenska för invandrare samt samhällsorientering, administration, ekonomiskt bistånd, tolk samt andra kommunala insatser för att underlätta etablering. På grund av det höga mottagandet som varit har starten på etablering i många fall startat senare, med följd att etablering kommer pågå längre än två år efter uppehållstillstånd. I bokslut 2019 är den del av schablonersättningen för 2019 som inte har förbrukats till tänkta ändamål, 6,4 mnkr, överförd till 2020. Motsvarande periodisering gjordes även 2018, som har intäktsförts under 2019.

Under 2019 har en rättelse gjorts som avser slutlig skatt år 2015-2018. Götene kommun har en skuld som avser löneskatt för dessa år på 3,8 mnkr.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt ”blandmodellen”, vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse inom linjen. Kostnadsökningen 2005 är bokförd som en avsättning för partiell inlösen av pensioner med 4,3 mnkr och utbetalda till KPA. 2006 har ytterligare avsättning gjorts på samma sätt med 10,2 mnkr. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Partiell pensionsinlösen gjord 2019 med 21,9 mnkr exklusive löneskatt.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas, inklusive löneskatt, som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Från 2010 innehåller avsättningen även en beräkning av pensionsskulden för förtroendevalda politiker.

Kommunen har använt sig av Skandias prognos, med viss ändring i beräkningen vad det gäller ansvarsförbindelsen. Ansvarsförbindelsen är minskad med 21,2 mnkr inklusive löneskatt. Detta på grund av den partiella pensionsinlösen som gjordes i december 2019. Denna inbetalning är inte med i Skandikons beräkning.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade i enlighet med RKR R10. Från 2010 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse.

Avsättningar

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. Avsättningen är på totalt 46,2 mnkr inklusive indexering och utbetalning planeras för åren 2020-2023. Bidraget har tidigare kostnadsförts med 1,8 mnkr per år. År 2017 kostnadsförs resterande del av medfinansieringsbidrag, vilket innebär en engångskostnad på 38,8 mnkr. En avsättning för E20 är gjord på 0,8 mnkr under 2018. Ytterligare en avsättning gjordes 2019 på 1,4 mnkr.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Investeringsredovisning

Nämnd Projekt	KF Budget + Resultat- överföring	Utfall	Återstår	Budget KF 2019
Kommunstyrelsen	**15,5**	**6,2**	**9,4**	**2,0**
Hemsida modernisering	0,4	0,4	0,0	0,0
Modernisering Centrumhus	0,8	0,2	0,6	0,0
Bredbandsnät, utrustning och nät	0,7	0,0	0,7	0,1
Stambygge bredband	0,5	0,0	0,5	0,5
Trafiksituation 7-9 skola	1,3	0,5	0,8	0,0
GC-väg enl utredning	0,5	0,0	0,5	0,6
GC-väg Hällekis IP	0,1	0,1	0,0	0,0
Utfart Lundängsvägen	0,1	0,0	0,1	0,0
Nordskog-Källby koppling	1,0	0,0	1,0	0,0
Markavvattning	0,5	0,0	0,5	0,0
Nordskog	0,1	0,0	0,1	0,0
Nordskog 3A	1,9	0,3	1,7	0,0
Bostadsförsörjning	2,1	0,0	2,1	0,0
Lokalgata Källby	0,3	0,0	0,3	0,0
Nordskog 3B-C	0,2	0,0	0,2	0,0
Nordskog 3B	2,8	3,8	-1,0	0,0
Centrummiljöer utv Lundsbrunn	0,6	0,7	-0,1	0,3
Markförvärv	1,8	0,2	1,6	0,5

Nämnd Projekt	KF Budget + Resultat- överföring	Utfall	Återstår	Budget KF 2019
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	**56,6**	**48,9**	**7,7**	**32,8**
Förskola Västerby	1,0	0,0	1,0	1,0
Förskola Källby	47,6	41,9	5,7	24,5
Förskola Källby inventarier	1,5	1,0	0,5	1,5
Konstgräsplan	6,5	6,0	0,5	5,8
Socialnämnd	**5,2**	**2,3**	**2,9**	**3,7**
Nyckelfria lås hemtjänst	1,5	0,9	0,6	0,0
Trygghetslarm SÄBO	1,7	0,0	1,7	1,7
Inventarier SÄBO	2,0	1,4	0,6	2,0
Nämnd service och teknik	**20,5**	**17,1**	**3,4**	**15,9**
Fönster C-hus	0,5	0,4	0,1	0,0
Falkängen	2,0	0,0	2,0	0,0
Utemiljö förskola-skola	0,0	0,1	-0,1	0,0
Apotek, jalusier	0,1	0,0	0,1	0,1
Energieffektivisering 2019	1,0	1,0	0,0	1,0
Uppgradering gatubelysning	1,0	1,0	0,0	1,0
Säkra fastigheter 2019	0,3	0,3	0,0	0,3
Gata/park	0,9	0,9	0,1	0,2

Nämnd Projekt	KF Budget + Resultat- överföring	Utfall	Återstår	Budget KF 2019
Broar	0,2	0,2	0,1	0,0
Komponenter gata 2019	1,6	1,7	-0,1	1,6
Komponenter Fastighet	4,7	4,5	0,1	4,0
Takkomponenter	6,5	5,0	1,5	6,0
Tillgänglighetsanpassning	0,2	0,2	0,0	0,2
C-hus ventilation	1,5	1,9	-0,4	1,5
Summa	**97,8**	**74,5**	**23,3**	**54,4**

mnkr	2019	2018	2017	2016	2015
Investeringsvolym	74,3	34,4	65,4	37,8	61,8
Nedskrivningar	0	1,5	2,5	0,7	13,5

Investeringsvolymen under 2019 är avsevärt mycket högre jämfört med 2018. Det beror på att investeringskostnaderna för Källby förskola främst hör till 2019. Det är en investering på totalt 42,7 mnkr där 41,9 mnkr är utfallet på 2019.

Inga nedskrivningar gjordes under 2019.

Investeringar Kommunstyrelsen

I tabellen nedan presenteras en sammanställning av utfall, total budget och avvikelse för respektive projekts hela investeringstid.

mnkr	Totalt utfall	Total budget	Budget-avvikelse	Investerings-tid
Modernisering Centrumhus	1,5	2	0,5	2015-2021
Nordskog-Källby koppling	0	1	1	2020-2023
Nordskog 3A	5,87	8,5	2,63	2014-2020
Lokalgata Källby	2,7	2,5	-0,2	2017-2020
Nordskog 3B	4,03	3	-1,03	2018-2020

Kommunövergripande
Modernisering av hemsidan är gjord och ny hemsida lanserades den 11 september.

Modernisering av Centrumhuset pågår. Bland annat har kommunens förvaltning nu en gemensam entré på andra våning.

Infrastruktur och bostadsförsörjning
Infrastruktur
Underhållsåtgärder i bredbandsnätet behövs ständigt. Insatserna varierar dock mellan åren, delvis beroende på samordningsbehov med andra parter. De insatser som skett under året har belastat drift istället för investering.

I nästa steg för projekt trafiksituation 7-9 skolan är belysningsåtgärder för Lidköpingsvägen, vilka nu är klara. Nästa GC-väg enligt utredning planeras till 2020. GC-väg i Hällekis är klar. Att sätta upp räcken för avstängning återstår gällande trafiksituationen vid Lundängsvägen/Preem/Rasta. Ny väg för koppling mellan Nordskog och Källby centrum avvaktar detaljplanearbetet. Åtgärder för markavvattning är ännu oklart, utredning i projekt LONA-våtmark visade inte på något lämpligt ställe på kommunal mark.

Bostadsförsörjning
Projekt Nordskog avvaktar bekämpning av parkslide på två tomter på Badvägen i

Källby. I nuläget är det högst oklart när tomterna kommer att kunna säljas. Nordskog 3A planeras toppbeläggning att läggas 2020. Ingen ny bostadsförsörjningsåtgärd är planerad för året. Lokalgata Källby handlar också om toppbeläggning som läggs 2020, då på nya gatan i Sofiestrand.

Byggnation av ny gata Nordskog, etapp 3B, är klar. Detta projekt har förhållandevis stor budgetavvikelse, främst beroende på mycket extra sprängningsarbete, prisökningar samt en beräkningsmiss för kostnadsfördelning mellan Götene Vatten och Värme AB och Service och teknik. Toppbeläggning sker där tidigast 2020.

Gatumiljö, grönytor samt övrigt
Övrigt
Centrummiljö i Lundsbrunn, etapp 1, är klar. Projektets budgetavvikelse beror på krångligheter kring lösning för dagvattenhantering och lutningar.

Markinköp
Ingen markaffär är gjord.

Investeringar Nämnd för utbildning, kultur och fritid

Tabellen visar redovisning, total budget och avvikelse för projektets hela investeringstid.

mnkr	totalt utfall	Total budget	Budgetav-vikelse	Investe-ringstid
Källby förskola inkl projektering	-42,7	-48,4	5,7	2016-2020

Källby förskola förväntas ha kostnader även under 2020 vilket gör att nämnden föreslår en resultatöverföring på 5,7 mnkr från 2019 till 2020. Prognosen på totala kostnader ligger på 43,5 mnkr för hela projektet vilket gör att hela projektbudgeten inte kommer att användas. Överskottet beräknas till ca 4,9 mnkr. Utgångsbudgeten för projektet var 51 mnkr inklusive projektering. Utav budgeten har 2,6 mnkr flyttats till andra projekt, 1,9 mnkr till Hällekis skola och 0,7 mnkr till konstgräsplanen. Detta gör att budgeten för totala projektet per 191231 är 48,4 mnkr.

Investeringar Socialnämnden

Socialnämndens budget för investeringar var 2019 5,2 mnkr. 2,9 mnkr återstår.

Projektet med de nyckelfria låsen har under 2019 slutförts. Den totala kostnaden uppgick till 0,9 mnkr. Av budgeten återstår 0,6 mnkr. Investeringen har medfört en uppskattad högre brukartid med 1 % inom hemvården. Det ger en besparing på 0,4 mnkr per år.

Upphandlingen av trygghetslarm för särskilt boende pågår och kontrakt kommer snart skrivas. Inga pengar av investeringsbudgeten är använda.

Investeringen av nya inventarier till särskilda boenden är klart, större delen av nya Kastanjen är nu i drift och inventarierna är på plats. Av den totala budgeten på 2,0 mnkr har 1,4 mnkr använts.

Investeringar Nämnden för service och teknik

Nettoinvesteringar Götene (mnkr)

Investering	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Gata/Park	2,9	3,0	0,1	2,9	3,0
Fastighet	12,3	15,7	3,3	10,0	28,4
Inventarier	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maskiner och fordon	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga	2,0	2,0	0,0	2,1	2,1
Summa nettoinvestering	**17,1**	**20,5**	**3,4**	**15,0**	**33,4**

Under rubriken "Övriga" återfinns investeringar för energieffektivisering. Inför budget 2017 tillkom investeringsmedel för uppgradering av gatubelysning. Investeringar avseende inventarier och maskiner och fordon hanteras i Skara kommuns investeringsredovisning.

Energieffektivisering

Energieffektivisering, klar. Avser bland annat byte av omformare till solceller på Liljestensskolan, byte av köksventilation Ljungsbackens förskola och faskompensering i värmecentralen på Ljungsbackenskolan.

Uppgradering gatubelysning, pågår. Uppgradering av gatubelysning görs löpande varje år med 1,0 mnkr i årlig budget, period 2017-2022. För att byta alla befintliga armaturer mot LED-armatur krävs 1,0 mnkr årligen under perioden 2017-2024.

Gata/Park

Komponenter Gata/Park, klar. Avser toppbeläggningar och utförs löpande under året.

Tillgänglighetsanpassningar, klar. Avser tillgänglighetsanpassningar i gatumiljö på Mariestadsvägen.

Broar, klar. 0,2 mnkr överfördes från 2018 års investeringsbudget. Avser åtgärder på bro vid kolonilotterna.

Gata/park projekt, klar. 0,7 mnkr överfördes från 2018 års investeringsbudget. Avser belysning på Lidköpingsvägen.

Fastighet

Komponenter fastighet, pågår. 0,2 mnkr överfördes från 2018 års investeringsbudget. Flertalet åtgärder görs så som renovering av toaletter på Prästgårdskolan, utemiljö på Källby Gård, Prästgårdskolan, Lundagårdens förskola. Renovering tvättstuga Lundagården. Nämnden har omfördelat 0,5 mnkr från takkomponenter till komponenter. Resterande medel förs över till 2020.

Takkomponenter fastighet, pågår. 1,0 mnkr överfördes från 2018 års investeringsbudget. Åtgärder på bland annat Lundagården, Källby Gård, Centrumhuset och Värmecentralen i Lundsbrunn. Nämnden har omfördelat 0,5 mnkr av investeringsmedel från takkomponenter till komponenter. Resterande medel, 1,5 mnkr förs över till 2020.

Falkängen, vänteläge. 2,0 mnkr överfördes från 2018 års investeringsbudget. Resterande medel, 4,0 mnkr förs över till 2020.

Säkra fastigheter, klar. Avser installation av passagesystem på Ljungsbackenskolan samt digitala lås på Lundagården och i Centrumhuset.

Centrumhuset ventilation, klar. Ändringar är gjorda, bland annat flytt av aggregat från plan 2 till vindsplan vilket krävt omprojektering. Brandisolering saknades och har tillkommit i projektet. Ökade kostnader för demontering då aggregaten var tvungna att tas via taket med kranlyft.

Driftsredovisning

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, nämnden för utbildning, kultur och fritid, socialnämnden samt miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.
Tillsammans med Skara kommun har Götene kommun även nämnden för Service och teknik, som Skara kommun är huvudman för och lönenämnden som Götene är huvudman för.
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg är en gemensam nämnd med Falköping, Tidaholm och Skara, där Falköping är huvudman.

Nettokostnader (mnkr)	Utfall 2019	Års-budget 2019	Avvikelse Budget 2019	Utfall 2018	Utfall skillnad mellan 2018 och 2019
Kommunfullmäktige	-2,4	-2,6	0,2	-2,3	-0,1
Revisionsnämnd	-1,0	-1,0	0,0	-0,9	-0,1
Överförmyndare	-1,4	-1,1	-0,3	-1,0	-0,4
Kommunstyrelse	-51,4	-61,2	9,9	-77,3	26,0
Nämnd för utbildning, kultur och fritid	-351,5	-351,3	-0,2	-323,8	-27,7
Socialnämnd	-286,1	-295,5	9,4	-269,4	-16,7
Nämnd för service och teknik	-17,4	-20,0	2,5	-18,8	1,4
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	-11,9	-11,9	0,0	-11,0	-0,9
Nämndsnetto	**-723,1**	**-744,6**	**21,5**	**-704,5**	**-18,6**
Personalkostnadsökning	0,0	-0,7	0,7	0,0	0,0
Pensionskostnader	-49,9	-16,5	-33,4	-14,7	-35,2
Övrigt finansiering	2,3	-0,6	2,9	-1,1	3,4
Förändr volym, befolkning	0,0	-1,7	1,7	0,0	0,0
Förändr kapitalkostnader	0,0	-6,0	6,0	0,0	0,0
Justering för internränta	6,0	6,6	-0,6	6,5	-0,5
Verksamhetens nettokostnader	**-764,7**	**-763,5**	**-1,2**	**-713,8**	**-50,9**
Skatteintäkter	618,9	617,8	1,1	589,6	29,3
Generella statsbidrag o utjämning	152,6	148,7	3,9	143,0	9,6
Välfärdsmiljarder, flykting	5,7	4,8	0,9	10,9	-5,2
Verksamhetens resultat	**12,5**	**7,9**	**4,6**	**29,7**	**-17,2**
Finansnetto	2,0	0,2	1,8	2,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	**14,5**	**8,1**	**6,4**	**31,7**	**-17,2**
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	**14,5**	**8,1**	**6,4**	**31,7**	**-17,2**

Kommunens resultat är 14,5 miljoner kronor, vilket är 1,9 procent av skatter och bidrag och 6,4 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Nämndsnettot är 21,5 miljoner kronor bättre än budget. Störst överskott har kommunstyrelsen med 9,9 miljoner kronor och socialnämnden med 9,4 miljoner kronor, där integrationsenheten bidrar med 10,2 miljoner kronor av överskottet.

Budget för personalkostnadsökning under 2019 är inte fullt förbrukat, då kommunals avtal började gälla 1 maj medan övriga avtal är från 1 april.

Pensionskostnaderna är 33,4 miljoner högre än budgeterat. Största orsakerna är att kommunen har gjort en partiell inlösen av pension intjänad före 1998 till en kostnad av 27,2 miljoner kronor. Detta minskar kommunens framtida kostnader för pensionsutbetalningar. Rättning av särskild löneskatt är även gjord för åren 2015-2018 med totalt 3,8 miljoner kronor.

Övrigt finansiering ger överskott med 2,9 miljoner kronor. Överskottet beror främst på försäljning av fastigheter, lägre semesterlöneskuld och sociala avgifter, korrigering av momsåtersökning för tidigare år. Ytterligare avsättning för medfinansiering av E20 är gjord med 1,4 miljoner kronor till följd av ökad indexering.

Förändring volym befolkning är en budgetpost för eftersläpningseffekten för skatteintäkter i samband med att asylsökande får uppehållstillstånd. Budgetposten har inte behövt utnyttjas fullt ut vilket innebär ett överskott med 1,7 mnkr.

Förändring kapitalkostnader är en budgetpost för kapitalkostnadsförändring mellan åren 2018 och 2019 till följd av investeringar. Förskjutning i tidsplan av investeringar är den största orsaken till budgetöverskottet på 6,0 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag är 5,0 miljoner kronor högre än budgeterat. Den del av välfärdsmiljarden som fördelas utifrån flyktingvariabler bidrar med ett överskott med 0,9 mnkr. Från och med 2019 ingår den del av välfärdsmiljarden som fördelas utifrån befolkningen i de generella statsbidragen.

Finansnettot ger 1,8 mnkr i överskott. Största delen av överskottet beror på att kommunen inte behöver uppta några lån under år 2019 vilket innebär att kommunen heller inte kommer ha några kostnader för lån.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Håkan Ernklev

Verksamheter som ingår

Här redovisas den politiska organisationen i form av kommunfullmäktige, valnämnd, valberedning, demokratiberedning samt bidrag till politiska partier.

Ekonomiskt resultat

mnkr	Utfall 2019	Årsbudget 2019	Avvikelse utfall mot budget
Kommunfullmäktige	**-2,4**	**-2,6**	**0,2**

Kommunfullmäktige har en budgetavvikelse på 0,2 mnkr. Det är främst verksamheten valnämnd som står för överskottet på 0,2 mnkr. Anledningen till överskottet är att intäkterna är högre än budgeterat.

Revision

Ordförande: Peter Legendi

Verksamheter som ingår

De förtroendevalda revisorerna i revisionsnämnden ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnders styrelser har tillräcklig intern kontroll.

Ekonomiskt resultat

mnkr	Utfall 2019	Årsbudget 2019	Avvikelse utfall mot budget
Revision	**-1,0**	**-1,0**	**0,0**

Revision har ingen budgetavvikelse.

Överförmyndarnämnd

Ordförande: Susanne Andersson

Verksamheter som ingår

Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Götene kommun samverkar med Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommun i en gemensam överförmyndarorganisation, Överförmyndare Västra Skaraborg.

Ekonomiskt resultat

mnkr	Utfall 2019	Årsbudget 2019	Avvikelse utfall mot budget
Överförmyndarnämnd	**-1,4**	**-1,1**	**-0,3**

Överförmyndare visar ett underskott med 0,3 mnkr. Det beror delvis på en generell kostnadsökning, samt att bidragen ifrån Migrationsverket är lägre och därmed inte täcker kostnaderna inom överförmyndarnämnden.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Susanne Andersson

Verksamheter som ingår

I kommunstyrelsen ingår flera olika verksamheter. Under politik redovisas Kommunstyrelse med arbetsutskott samt miljö- och bygglovsnämnden.

I verksamheten Samhällsbyggnad ingår samhällsplanering, fysisk planering, bygglov, mark, näringslivsutveckling, marknadsföring, turism, natur/miljövård, folkhälsa samt bredband. Miljö och Hälsa med tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen köps från Lidköpings kommun.

Ledning och stöd innefattar personal- och ekonomiadministration, medborgarkontor, växel, kommunikation, risk & säkerhet, övergripande IT.

Löneenheten och samhällsbetalda resor arbetar för Skara och Götene kommun. Samhällsbetalda resor ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering. Under våren genomfördes integrationsprojektet Samhällsbyggnad med nya Götenebor – Framtidstro.

Under kommunövergripande redovisas kostnader för kommundirektör, sektorchefer samt gemensam chefsutbildning. Även kostnader för Götene kommuns del av den gemensamma upphandlingsenheten i V6 ingår.

Viktiga händelser under året

Samhällsbyggnad

Arbetet inom Samhällsbyggnad löper på inom samtliga ansvarsområden. Detaljplanearbete pågår på flera områden och behovet av nya planer ökar. Två detaljplaner är antagna för året, Dafgårds område i Källby samt planen för Fordonsgas vid Götene tätort.

Arbetet men ny översiktsplan är nu pausat på grund av resursbrist.
Byggnation för nya tomter i Nordskog 3B är klar och de flesta tomter är redan sålda.

Ny gång- och cykelväg till idrottsplats i Hällekis har byggts, med medfinansiering av Trafikverket.

Ny belysning har satts upp utmed Lidköpingsvägen och ombyggnationen av gata i centrala Lundsbrunn är klar.

En ny prismodell för tomt- och markpriser har tagits fram och beslutats i Kommunfullmäktige.

Angrepp av granbarkborre har upptäckts på flera håll vilket har lett till omedelbar trädnedtagning på angripna och kringliggande träd.

Trycket på bygglov upplevs ha minskat något under året.

Ledning och Stöd

Inom ledning och stöd har en rad händelser skett under året enligt texten nedan.

Ny hemsida lanserades i september. Innehållet på hemsidan är detsamma som tidigare, men allt har fått ett nytt, fräscht utseende och nya funktioner har tillkommit. Förbättrad tillgänglighet och en allmänt trevligare användarupplevelse har varit i fokus.

Kick-off projektet, för fördomsfri, breddad rekrytering samt ett mer inkluderande arbetsliv startade hösten 2019. Projektet pågår i 1,5 år och sker i samverkan mellan näringsliv och offentlig verksamhet med Samordningsförbundet västra Skaraborg som projektledare.

Trygghetsvandring har genomförts i Källby samhälle.

Projektet Bussmiljönärerna som vänder sig till invånare i Götene respektive Lidköpings kommun som vill ändra sina bilvanor och prova att byta ut merparten av arbetsresorna till kollektivtrafikresor har startat upp.

Upphandling av handläggarsystem för skolskjuts har genomförts med beräknat införande våren 2020.

Införande av ny e-tjänsteplattform med funktionen ”mina sidor”.

Utbildningar för förtroendevalda har genomförts.

Ett nytt system för att registrera arbetsskador och tillbud(KIA) har införts.

Ett stort arbete har lagts ned på upphandling och förberedelser inför bytet av ärendehanteringssystem som installerades i december.

Digidel – Projekt tillsammans med biblioteket att stärka personalens kompetens för att kunna hjälpa medborgarna med digitala frågor, minska det digitala utanförskapet. Personalen har deltagit i studiebesök, IT-café, studiecirklar och vissa riktade utbildningsinsatser.

Vecka 13 genomfördes Digitala veckan, den europeiska kampanjveckan ”All Digital Week”.

Löneenheten har ökat användande av digital rapportering för medarbetare och chefer.

Val till Europaparlamentet hölls den 26 maj. Valdeltagandet var 57,5 procent vilket var en ökning med 3,5 procentenheter sedan valet 2014. Ambulerande röstmottagare har erbjudits inom förtidsröstningen till dem som av olika skäl har svårt att ta sig till vallokal.

Samarbetet inom Västra 6 fortgår med ett antal olika pågående upphandlingar: Ärendesystem, ekonomisystem, trygghetslarm särskilt boende, digitala signeringslistor, mm. En förstudie av ”Framtidens telefoni” inom Västra 6 har genomförts.

Den sista utbildningsdagen i kursen Kommunikativt ledarskap, som genomförs i samarbete med högskolan i Skövde, genomfördes den 11 april. Kursen har pågått under två år.

En ny entré har iordningställts som innebär att det nu är en gemensam ingång till kommunens verksamheter på andra plan i Centrumhuset. Nya stolar till Götenesalen är inköpta och postrummet är flyttat för att göra plats för ett nytt mötesrum.

Förstärkning med ytterligare en säkerhetssamordnare med start i november och med huvuduppdrag att arbeta med kommunens ansvar kring civilt försvar.

Kommunövergripande

Verksamheten har genomförts som planerat under året.

Ekonomiskt resultat

I tabellen nedan presenteras det ekonomiska utfallet och budgeten för kommunstyrelsen, samt avvikelsen mellan utfall och budget för 2019.

mnkr	Utfall 2019	Årsbudget 2019	Avvikelse utfall mot budget
Politik	**– 2,9**	**– 3,5**	**0,6**
därav Kommunstyrelse	– 2,6	– 3,2	0,6
därav Miljö- och byggnämnden	– 0,3	– 0,3	0
Samhällsbyggnad	**– 12,9**	**– 18,2**	**5,3**
därav samhällsbyggnadssektorn	– 10,1	– 13,6	3,5
därav övrigt samhällsbyggnad	– 2,8	– 4,6	1,8
Ledning och stöd	**– 26,4**	**– 30**	**3,6**
därav Personal- och ekonomienheten	– 10,0	– 12,0	2,0
därav Serviceenheten	– 16,4	– 18,0	1,6
Kommunövergripande	**– 9,1**	**– 9,5**	**0,4**
Summa Kommunstyrelse	**– 51,3**	**– 61,2**	**9,9**

Kommentar till budgetavvikelse

Resultatet för Kommunstyrelsen för år 2019 visar ett överskott med 9,9 mnkr jämfört med budget.

Politik visar ett överskott med 0,6 mnkr, vilket beror på lägre kostnader för ungdomsrådet, lägre kostnader för arvoden och en budgetpost Kommunstyrelsen till förfogande som inte utnyttjats fullt ut.

Samhällsbyggnad har ett överskott på 5,3 mnkr, där 3,5 mnkr ligger på samhällsbyggnadssektorn och 1,8 mnkr på övrigt samhällsbyggnad.

Inom samhällsbyggnadssektorn är den största posten av överskottet på 3,5 mnkr ett bidrag från Boverket på 1,9 mnkr som inte har förbrukats full ut och verksamhet inom fysisk planering som inte blivit gjord. Vakant tjänst samt partiella ledigheter inom sektorn bidrar till överskottet tillsammans med intäkter för detaljplaner och geografisk informationsystem. Budget på 0,3 mnkr för medfinansiering inom EU-projekt landsbygdsprogram har inte använts. Intäkter av engångskaraktär inom bredbandsavgifter har bidragit med 0,8 mnkr av överskottet. Verksamhet inom näringslivsutveckling har också haft lägre kostnader under året än budgeterat. Kostnader som har blivit högre än budgeterat är för skogsarbete och åtgärder kopplade till kommunens mark.

Överskottet på 1,8 mnkr inom samhällsbyggnad övrigt beror 0,5 mnkr på överskott från Miljö och hälsa. Resterande överskott är för tillfälliga budgetposter som rivning av fastigheter som inte har förbrukats helt, minskade tomhyror, samt budgetposten som är tänkt att täcka driftskostnader som uppstår till följd av investeringar.

Ledning och stöd visar ett överskott med 3,6 mnkr där 2 mnkr ligger på personal och ekonomienheten och 1,6 mnkr på serviceenheten.

Personal och ekonomienheten bidrar med 2 mnkr i överskott där orsakerna är en budgetpost på 0,5 mnkr som inte har förbrukats under året och kostnaderna för fackliga företrädare har varit lägre än budgeterat. Partiella tjänstledigheter, tillfällig vård av barn samt sjukskrivningar har bidrag till överskottet med 0,6 mnkr. Övriga kostnader, exempelvis för konsulter, IT och kompetensutveckling, visar överskott på 0,4 mnkr.

Serviceenheten har ett överskott med 1,6 mnkr. Orsakerna till detta är lägre gemensamma kostnader för utbildningar och utvecklingsdagar, lägre inköpskostnad för kontorsmaterial samt lägre personalkostnad på grund av partiella tjänstledigheter och vakanta tjänster. Ökade intäkter på grund av övergripande arbete inom V6 med upphandlingar. Det nya ärendehanteringssystemet infördes sent under året och innebar därför inga kostnader. En outnyttjad tillfällig budgetpost som avser tvåfaktorsinloggning bidrar till överskottet. Samhällsbetalda resor har fått ökade kostnader under året för färdtjänst.

Kommunövergripande visar ett överskott med 0,4 mnkr. Detta är en budgetpost som finns till för att kunna hantera eventuella osäkerheter i kommunstyrelsens övriga verksamheter. Budgetposten har inte behövts användas under året.

Framtid

Samhällsbyggnad

Kommunens attraktivitet för nuvarande och kommande invånare, företag och besökare är avgörande för kommunens framtida utveckling. Satsning på att ha en framsynt boende- och infrastrukturplanering som skapar goda livsmiljöer, trivsel och samhörighet är ett måste. En kommunal verksamhet i toppklass och ett bra samarbete med näringsliv, besöksnäring och handel är avgörande framgångsfaktorer. Ett framåtriktat arbete med näringslivs-, miljö- och kommunutveckling påverkar positivt befolkningsutveckling, arbetstillfällen, skatteintäkter och ekonomi.

Arbetet med att stärka och utveckla samhällsbyggnad som enhet, gällande arbetsprocesser och samverkan fortsätter. Planberedskapen behöver öka för bostadsbyggnation och planlagd industrimark behöver förberedas för exploatering. Ny översiktsplan behöver bli klar, vilket är ett arbete som just nu har paus beroende på resursbrist.

Nya politiska program är antagna när det gäller näringsliv samt klimat och miljö. Verkställande av dessa kommer att påverka samhällsbyggnadsarbetet kommande år. Ett nytt bostadsförsörjningsprogram samt en ny grönstrukturplan behöver också tas fram.

När vi nu har gemensamt verksamhetssystem med övriga kommuner i V6-området ges möjligheter att utveckla samarbeten i myndighetsutövningen inom bygg och miljö, bland annat för att öka rättssäkerhet och underlätta handläggning vid hög belastning. Gemensamt införande av e-tjänst för bygglov planeras också framöver, där försök kommer att ske i Lidköping först.

Ledning och Stöd

Ständigt ökade krav och önskemål från allmänhet, den interna organisationen och politiker, påverkar samtliga administrativa verksamheter. I framtiden behöver vi hitta ännu fler områden där vi kan samarbeta med andra kommuner.

Det nya ärendehanteringssystemet är installerat och på plats vid starten av 2020. För 2020 kommer det bland annat innebära ett stort arbete med utbildning av handläggare under våren som framför allt kansliets personal ansvarar för. Systemförvaltarorganisation sker i samarbete med Västra 6-kommunerna

Kommunen arbetar med att ta fram ett ledningssystem för informationssäkerhet, arbetet sker gemensamt inom Västra 6-kommunerna och GöLiska IT. Införandet kommer innebära förändrade arbetssätt kring hantering av IT–system.

Under 2019 genomfördes en förstudie inom Västra 6 för att undersöka och besluta kring ”Framtidens Telefoni”. I framtiden kommer Göliska IT ta över ansvar för leverans, support och utveckling av bastelefonin. Ansvaret kommer övergå i samband med att nytt leverantörsavtal är tecknat. Upphandling av telefoni kommer ske gemensamt inom Västra 6 under 2020.

Handläggarsystem för skolskjutsplanering införs under 2020. Kommer innebära säker och lättillgänglig information.

Under 2020 har kommunen förstärkt bemanningen av säkerhetssamordnare för att kunna leva upp till statens krav gällande de uppgifter som kommunen ska göra för såväl krisberedskap som civilt försvar.

Vi har ett antal nya system som behöver komma igång att användas inom verksamheterna. Ett av systemen är för att göra egna digitala utbildningar ett annat för att dokumentera processer. Utmaningen är att hitta struktur och vilka resurser som ska arbeta med systemen.

Medborgarkontoret tillsammans med biblioteket fortsätter att utveckla ett Digidelcenter med syfte att öka den digitala delaktigheten i samhället.

Gemensam upphandling av ekonomisystem för alla V6-kommuner har genomförts under 2019. Upphandlingen har avbrutits på grund av för få anbud och kommer att återupptas under 2020. GöLiSka IT upphandlar ekonomisystemet för alla V6-kommunerna. År 2021 ska upphandlat system vara i drift och kommunernas rutiner ska då också vara mer lika än idag.

För mer information se Kommunstyrelsens årsredovisning 2019

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Ordförande: Isabella Carlén

Verksamheter som ingår

I **nämndgemensamt** ingår ledning och administration samt elevhälsan. I ledning och administration återfinns kostnader för rektorer, förskolechefer, handläggare, vikariepoolen samt aktivitetsansvarig.

I **förskola** finns verksamheterna pedagogisk omsorg och förskola.

Inom **grundskola** återfinns skolformerna förskoleklass, grundskola och särskola samt fritidshem för elever upp till 12 år.

Inom **utbildning** återfinns skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola. Det omfattar även skolformerna grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare och särvux.

Under **kultur o fritid** bedrivs verksamheter som kulturskola, bibliotek, kultur, fritid ungdom och fritid förening.

Viktiga händelser under året

Förskola

- En statsbidragsansökan lämnades i syfte att minska barngruppernas storlek inom förskola. Tre av förskolorna beviljades totalt 4,3 mnkr att användas under hösten 2018 och våren 2019. Ny ansökan beviljades med 6,1 mnkr för hösten 2019 och våren 2020.
- En ny ledningsorganisation med två områden sjösattes 1 april.
- I oktober 2018 var det 560 barn inskrivna i förskolan och 19 barn i pedagogisk omsorg. I oktober 2019 var det 569 barn i förskolan och 17 barn i pedagogisk omsorg.
- Källby förskola har haft delar av verksamheten i tillfälliga moduler fram till augusti då den nya förskolan blev klar.
- Hällekis förskola utökades med barn från enskilda förskolan Kullebarn under våren. Från hösten är antalet barn på samma nivå som innan den enskilda förskolan lades ner.

Grundskola inklusive fritidshem

- I oktober 2018 var det 1 470 elever i grundskolan inklusive asylsökande. I oktober 2019 var antalet 1 472 elever.
- Antalet fritidshemsbarn var i oktober 2018 602 stycken, antalet vid samma tidpunkt 2019 var 613 barn.
- Statsbidrag ”likvärdig skola” på 5,1 mnkr har erhållits under 2019.

Utbildning – Gymnasie- och vuxenutbildning

- Inom Utbildning Skaraborg är priserna för elever på nationella program på samma nivå som 2018. Diskussion pågår inom Direktionen(Skaraborgs kommunalråd) om framtida prissättning mellan kommunerna.
- Under höstterminen 2019 förekommer 40 ungdomar under KAA. (kommunalt aktivitetsansvarig)
- Totalt antal elever på något introduktionsprogram var i oktober 2018 67 stycken. Antalet elever i oktober på introduktionsprogrammet var 37 stycken.

Kultur och fritid

- Från januari blev musikskolan och ”projekt kulturskolan” en gemensam verksamhet, **kulturskola.**
- **Fritid ungdom** påbörjar arbetet med KEKS. Kvalité o kompetens i samverkan. Detta arbete görs ihop inom Skaraborg.
- Fritid ungdom fick sommarlovspengar, 0,2 mnkr. Olika aktiviteter arrangerades av föreningar och kommunen och det var stort deltagande.

- **Fritid förening** fick startbesked under våren att påbörja upphandling utav ny konstgräsplan. Konstgräsplanen blev klar i januari 2020.
- Arbete i samverkan med nämnden för Service o teknik kring simhallens status fortlöper i budgetprocessen.
- **Biblioteket** arbetar med att utveckla ett Digidelcenter.
- Biblioteket blev under våren beviljade bidrag på 0,5 mnkr från Kulturrådet för ”stärkta bibliotek”.
- Antalet anställda inom kultur och fritid var 25 st våren 2018 och i augusti 2019 är det samma antal.

Ekonomiskt resultat

Tabellen visar det ekonomiska utfallet för nämnden för utbildning, kultur och fritids verksamheter, verksamheternas budget samt avvikelsen mellan utfall och budget för verksamhetsåret 2019.

Mnkr	Utfall 2019	Årsbudget 2019	Avvikelse utfall mot budget
Nämndgemensamt	**-31,0**	**-31,4**	**0,4**
därav ledning och administration	-17,6	-17,4	-0,2
därav elevhälsan	-13,4	-14,0	0,6
Förskola	**-73,6**	**-71,9**	-1,7
Grundskola	**-158,9**	**-158,5**	-0,4
därav grundskola och fritidshem	-151,7	-150,8	-0,9
därav grundsärskola	-7,2	-7,7	0,5
Utbildning	**-64,1**	**-66,1**	2,0
därav gymnasium	-56,8	-58,1	1,3
därav gymnasiesärskola	-2,7	-3,4	0,7
därav vuxenutbildning	-4,6	-4,6	0,0
Kultur och fritid	**-23,1**	**-22,7**	-0,4
Politik	**-0,8**	**-0,7**	-0,1
Summa nämnden för utbildning, kultur och fritid	**-351,5**	**-351,3**	**-0,2**

Kommentar till budgetavvikelse

Nämndgemensamt är det intäkter för utbildning för HVB-elever (Hem för vård och boende)som varit större än budgeterat.

Förskolans har en avvikelse på 1,7 mnkr och orsaken är dels kostnader för kosten som var 0,5 mnkr mer än budgeterat. Den största delen av ökningen beror på fler inskrivna barn på Källby förskola. Köp av platser på förskola i annan kommun ökade vilket även försäljning av platser till andra kommuner gjorde, nettodifferensen hamnade på -0,8 mnkr.

Grundskolan står för 0,4 mnkr av differensen jämfört med budget. Fritidshemmen har ökade kostnader på 0,2 mnkr för kosten och skolenheterna går minus med 0,8 mnkr, däremot är resultatet för grundsärskolan 0,5 mnkr bättre än budget då elevantalet har minskat.

Verksamheten **utbildning** har 2,0 mnkr bättre resultat än budget, det beror till stor del på att priserna för nationella programmen inte räknades upp från 2018. Skolskjutskostnaderna blev 0,2 mnkr mindre än förväntat. Gymnasiesärskolan hade 0,7 mnkr bättre resultat än budget på grund av elever som slutat eller flyttat till annan kommun.

Kultur och fritid visar på -0,4 mnkr jämfört med budget. Detta beror till största del på avslutade tjänster på fritid ungdom. Kringkostnader för biblioteksystemet tillkom utanför budget. Pensionsavgång på bibliotek som resulterat i dubbla personalkostnader under en kort tid.

Politiken går över budget med 0,1 mnkr på grund av fler möten under våren än beräknat.

Framtid

Ett samarbete mellan socialnämnden och nämnden för utbildning, kultur och fritid ska mynna ut i en handlingsplan för förebyggande och tidiga insatser för barn och unga under 2020.

Sektor barn och utbildning

- Ombyggnation av förskolan i Lundsbrunn med syfte att all verksamhet samlas i Lundagården.
- Förbättra utemiljön vid Västerby förskola.
- Introducera Praktikverktyget, ett digitalt verktyg för praktiskt arbetslivsorientering. (PRAO)

Sektor kultur och fritid

- Arbeta vidare med vision om att utveckla Västerby fritidsområde. Arbetet med simhallen går vidare där även Västerbyhallen bör prioriteras.
- Utvecklingsinsats under 2020 i alla våra verksamheter gällande Barnkonventionen som lag.

Nämndens uppdrag i budget 2019

- Utöka samordning mellan fritid ungdom och skola för ett effektivare resursutnyttjande. Allmän sparsamhet gällande inköp samt vikarietillsättning i samverkan med verksamheterna.
  Uppdraget genomfört.
- Utreda hur insatser för elever i behov av särskilt stöd kan Samordnas centralt. *Uppdraget genomfört.*
- Ta fram förslag för uppräkning av bidragen till studieförbunden som håller långsiktigt samt innehåller förslag på uppdelning i två budgetposter eftersom SISU inte längre är ett bidragsberättigat studieförbund enligt modellen från Folkbildningsrådet utan får ett eget ramanslag.(om bidraget hade uppräknats med 3 % per år sedan år 2000, skulle bidraget nästan vara fördubblat idag)
  Uppdraget ej genomfört, fortsätter arbetet under 2020.
- Utreda konsekvenserna av utökningen bidragsansökningar för bygdegårdar/samlingslokaler efter det nya regelsystemet antogs.
  Uppdraget genomfört.
- Undersöka hur skolans utbildning om förintelsen under andra världskriget kan genomföras på hemmaplan på ett sätt som inkluderar alla elever.
  Uppdraget genomfört.

För mer information se Nämnden för utbildning, kultur och fritids årsredovisning 2019.

Socialnämnden

Ordförande: Lars Waldefeldt

Verksamheter som ingår

Äldreomsorg omfattar gemensam verksamhet, biståndsprövade verksamheter och insatser, öppna och förebyggande verksamheter och kommunens ansvar för hälso- och sjukvård. Insatserna ges huvudsakligen enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Funktionshinderområdet omfattar biståndsprövade verksamheter och insatser, öppna och förebyggande verksamheter. Insatser inom funktionshinderområdet tillhandahålls huvudsakligen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om assistansersättning (Socialförsäkringsbalken kap.51), socialtjänstlagen (SoL) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). För bostadsanpassning gäller särskild lagstiftning.

Individ- och familjeomsorg (IFO) omfattar olika former av behandlingsinsatser för barn, familjer och vuxna rörande bland annat missbruk, försörjningsstöd och förebyggande arbete. Även arbetsmarknadsåtgärder ingår i IFO.

Inom **integrationsverksamheten** ingår insatser och stöd under etableringsperioden till ensamkommande barn och ungdomar. Vid behov av hem för vård eller boende (HVB) köps plats av annan kommun. I stödboendet ges stöd till enskilda i åldern 16-20 år.

I **nämndsövergripande** verksamheter ingår övergripande verksamheter såsom IT, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), socialt ansvarig samordnare (SAS), biståndshandläggning, anhörigsamordnare samt vikarie- och bilpool.

Viktiga händelser under året

Äldreomsorg

- Nya Kastanjen invigdes officiellt i augusti. Två våningar av tre är öppnade.
- Införandet av nyckelfria lås inom hemvården är genomfört.
- Påbörjat arbetet med Jotib som är ett verktyg som omvandlar budget till personaltimmar för att underlätta budget- och prognosarbetet för enhetscheferna.
- Verksamhetssystemet Individens Behov I Centrum (IBIC) är infört inom äldreomsorgen.
- Arbete med heltidsresan pågår. Studiebesök i Ulricehamn och föreläsning med Karin Skarin genomförda.
- Utbildning i yrkessvenska inom omsorgen är genomförd.

Funktionshinder

- Införande av ett IT-stöd för personlig assistans. Systemet medför en automatisk överföring av assistenternas tidsredovisningar till Försäkringskassan.
- Nulägesanalys och framtidsplan för funktionshinderområdet och socialpsykiatrin 2019-2025 antogs i oktober.
- Mandolingatan och Nygårdens gruppbostäder har under året slagits ihop och flyttat till Torstensgården.

Individ- och familjeomsorg

- Projekt VITA (vägen in till arbete). Syftet är att korta ner etableringsfasen för nyanlända genom att förbättra sin svenska i talspråk samt ha en plan för sin fortsatta väg in i arbete. Projektet är ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Götene kommun och utbildningen Svenska för invandrare.

Ekonomiskt resultat

Tabellen nedan visar det ekonomiska utfallet för Socialnämndens verksamheter, verksamheternas budget samt avvikelsen mellan utfall och budget för verksamhetsåret 2019.

mnkr	Utfall 2019	Års-budget 2019	Avvikelse
Äldreomsorg (ÄO)	**-154,7**	**-157,6**	**2,9**
därav övergripande ÄO + Öppen verksamhet	-13,3	-13,8	0,5
därav särskilt boende (Äldreboende)	-78,3	-77,81	-0,5
därav ordinärt boende (Hemvård)	-40,7	-43,4	2,7
därav legitimerad personal	-22,4	-22,5	0,1
Funktionshinder (FH)	**-68,5**	**-65,4**	**-3,1**
därav övergripande FH	-5,0	-6,1	1,1
därav LSS boende	-31,4	-25,9	-5,5
därav personlig assistans	-8,6	-8,3	-0,3
därav övriga insatser inom FH	-23,5	-25,0	1,5
Individ- och familjeomsorg (IFO)	**-54,7**	**-55,1**	**0,4**
därav övergripande IFO	-4,3	-3,6	-0,6
därav IFO barn och familj	-27,1	-29,4	2,3
därav IFO vuxen	-18,8	-16,8	-2,0
därav arbetsmarknadsåtgärder	-4,5	-5,2	0,7
Integration	**10,2**	**0,0**	**10,2**
Nämndsövergripande	**-17,6**	**-16,5**	**-1,1**
Politik	**-0,9**	**-0,9**	**0,0**
Summa Socialnämnd	**-286,1**	**-295,5**	**9,4**
Socialnämnd (exklusive Integration)			**-0,8**

Kommentar till budgetavvikelse

Resultatet för Socialnämnden visar ett budgetöverskott med 9,4 mnkr.

Äldreomsorgen (ÄO) ger ett positivt ekonomiskt resultat på 2,9 mnkr. Övergripande verksamheter visar ett överskott på 0,7 mnkr. Den öppna verksamheten, det vill säga träffpunkterna, mötesplatsen och frivilligorganisationen visar ett underskott på 0,2 mnkr.

Hemvården visar ett överskott på 2,7 mnkr. Lägre antal beviljade timmar än budgeterat bidrar till överskottet med 0,6 mnkr. Resterande överskott bidrar hemvårdsgrupperna med, framför allt är det ytterområdena som visar på ekonomiskt överskott jämfört med budget.

Särskilt boende visar ett underskott på 0,5 mnkr. Nattorganisationens personalkostnader har varit högre än budgeterat samt att några boenden har blivit tvungna att byta ut möbler som blivit slitna.

Den legitimerade personalen inklusive hjälpmedelsförrådet har ett positivt resultat på 0,1 mnkr. Det är personalkostnaderna som varit lägre än budgeterat främst på grund av svårigheter att rekrytera personal. Hjälpmedelsbudgeten visar däremot på ett underskott.

Funktionshinderområdet (FH) visar ett underskott på 3,1 mnkr. Övergripande funktionshinder visar ett överskott på 1,1 mnkr, det är till största delen resurser för bostadsanpassning som inte behövts utnyttjas.

Budgetposten LSS-boenden visar på ett underskott på 5,5 mnkr. 2,5 mnkr beror på oförutsedda kostnader för externa placeringar. 2,0 mnkr beror på försening av

flytten av Nygården och Mandolinen till Torstensgården. 1,0 mnkr beror på högre personalkostnader än budgeterat.

Personlig assistans redovisar ett underskott på 0,3 mnkr.

Övriga insatser inom funktionhinder visar ett positivt ekonomiskt resultat på 1,5 mnkr. Socialpsykiatrin och boendestödet visar tillsammans ett överskott. Korttidshemmet Skogsvägen håller sin budget. Daglig verksamhet visar ett positivt ekonomiskt resultat till följd av vakanta tjänster.

Individ och Familjeomsorg (IFO) visar ett överskott med 0,4 mnkr. IFO övergripande har ett underskott på 0,6 mnkr. Underskottet beror till största delen på åtgärder för ljuddämpning i samtalsrum. Även kostnader för platsannonsering bidrar till underskottet.

IFO barn och familj visar ett överskott med 2,3 mnkr. Verksamheten för boendelösning unga vuxna har ett överskott med 0,9 mnkr. Underskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Verksamheten för hem för vård eller boende (HVB) barn har ett överskott med 3,5 mnkr vilket beror på minskat antal vårddygn än budgeterat. Verksamheten för Familjehem har ett underskott med 3,2 mnkr vilket beror på ökat antal vårddygn.

IFO vuxen har ett underskott med 1,7 mnkr där den största orsaken är HVB vuxna som har ett underskott med 1,3 mnkr och verksamheten för försörjningsstöd som har ett underskott med 1,2 mnkr.

Arbetsmarknadsenheten har ett överskott med 0,7 mnkr. Överskottet beror på lönebidrag från Arbetsförmedlingen som hör till år 2018 men som blev sent utbetalt från Arbetsförmedlingen och därför inte kom med i bokslutet för 2018 utan istället påverkar år 2019 positivt.

Integrationsenheten har ett överskott med 10,2 mnkr. Överskottet beror på bidrag från Migrationsverket. I årsbokslutet för 2018 periodiserades cirka 12,0 mnkr till år 2019. Dessa bidrag är intäktsförda och påverkar resultatet positivt år 2019. Verksamheten aviserade redan i prognosen i april att integrationsenheten skulle ha ett överskott innevarande år. Socialnämnden har undersökt om det finns inköp eller aktiviteter som kunnat genomföras under året. Bland annat har datorer bytts ut i socialnämndens verksamheter, ljuddämpande ombyggnader på IFO har genomförts, pengar har även satsats på en utbildning i vårdsvenska inom omsorgen. Detta är åtgärder som varit planerade vid senare tillfällen men som verksamheten nu valt att tidigarelägga då det ekonomiska utrymmet för socialnämnden totalt varit större under 2019. Kostnaderna för dessa åtgärder ligger inte på integrationsenheten utan ligger ute på respektive verksamhet.

De **Nämndövergripande** enheterna visar ett negativt resultat på 1,1 mnkr. Poolverksamheten har ett underskott på 0,2 mnkr. Biståndsenheten ett underskott med 0,2 mnkr. Övergripande verksamheter ett underskott med 0,1 mnkr. IT-enheten visar ett underskott på 0,6 mnkr då verksamheten har satsat på att byta ut många datorer som passerat bäst före datum samt att driftkostnaderna har ökat.

Framtid

Ett samarbete mellan socialnämnden och nämnden för utbildning, kultur och fritid ska mynna ut i en handlingsplan för förebyggande och tidiga insatser för barn och unga under 2020.

Under 2020 kommer Nygården, ett stödboende för vuxna med sociala svårigheter, att öppna.

Digitala signeringslistor kommer att införas inom hälso- och sjukvården.

Ny teknik för trygghetslösningar på särskilt boende både inom äldreomsorg och funktionshinder.

Nämndens uppdrag i budget 2019

- Utöver Socialnämndens beslutade besparing om 4,3 mnkr ges uppdraget att fortsätta jobba med hemmaplanslösningar samt permanent boendelösning för hemlösa. Total besparing 4,8 mnkr.
  - *Uppdraget delvis genomfört. Hemmaplanslösning för vuxna klar.*

- Utreda varför upphandlingen av andelen svenskt kött och fågel till kommunens särskilda boenden ligger på så låg nivå jämfört med förskola

och skola. Samt ta fram förslag på åtgärder för att öka andelen svenskt kött och fågel 2019.
- *Uppdraget genomfört.*

För mer information se Socialnämndens årsredovisning 2019.

Nämnden för service och teknik

Ordförande: Sture Nilsson

Verksamheter som ingår

Skara och Götene kommuners gemensamma nämnd för service och teknik har till uppdrag att på ett kvalitativt och effektivt sätt ta till vara på, och utveckla, gemensamma resurser inom verksamheterna gata/park, fastighet, kost och lokalvård.

- Gata/park utför arbeten inom områdena gator, parker och naturvård. Vidare ingår projektering och anläggning av arbeten inom ovan nämnda områden.
- Fastighet förvaltar kommunens fastigheter samt inhyrning av externa lokaler. Fastighet svarar även för projektering och projektledning av om- och nybyggnationer.
- Kost ansvarar för måltidsproduktionen alltifrån förskola till äldreomsorg. Den mat som erbjuds i kostens verksamheter ska främja goda matvanor och följa Livsmedelsverkets rekommendationer.
- Lokalvård utför städ, golvvård och fönsterputs utifrån de kommunala verksamheternas behov samt Socialstyrelsens riktlinjer.

Verksamhetsåret

Gata/park ansvarar för drift och underhåll och byggande av kommunernas gator, parker och naturområden. Avdelningen ansvarar också för trafik- och parkeringsfrågor.

Gata/parks mål är att tillhandahålla en tillgänglig, attraktiv, trygg och välskött offentlig utemiljö.

För att uppnå detta mål finns det 35 heltidsanställda medarbetare och 4 stycken säsongsanställda. Avdelningen består av två enheter, en för gata och en för park/natur. Utöver dessa enheter finns det ingenjörer, administratör och parkeringsvakt.

Vädret påverkar avdelningens verksamhet och 2019 började med en väderlek som medförde många insatser med halkbekämpning, väderleken medförde också en hel del skador på beläggningen som behövde åtgärdas. November och december var däremot mildare än normalt och krävde därför inte så mycket resurser.

Under året har arbetet med utbyte av gatubelysningen till energieffektiva LED armaturer avslutats i Skara, totalt har 4 290 armaturer bytts ut där. I Götene så har hittills 60 % (2 020 st) av armaturerna bytts ut och arbetet fortsätter i Götene även under 2020.

Utöver ordinarie drift har projekt av varierande omfattning genomförts under året.

Några av de större projekten i Götene är omgestaltning av Stationsvägen i Lundsbrunn, ny sträckning på delar av GC-vägen mellan Götene och Gössäter, tillgänglighetsanpassningar som gjorts på övergångsställe på Mariestadsvägen och Norra Skaravägen. Ny asfaltsbeläggning, toppbeläggning, har utförts löpande under året. En ny gata har byggts i Nordskog. Arbetet med fler belysningspunkter på Lidköpingsvägen avslutades under 2019.

För att nå förvaltningens vision och verksamhetens mål med rena lokaler har lokalvården städkontroller som genomförs årligen för att säkerställa en god arbetsmiljö för de som vistas inomhus i kommunens lokaler.

Inom verksamheten fortgår ett arbete med att öka digitaliseringen genom att medarbetare registrerar sin arbetstid i personalsystemet, intranätet används för att söka information och flera personalgrupper använder intranätets samarbetsrum. Smartphones ska användas som ett led i att öka digitaliseringen.

Det nya årsarbetstidsavtalet från 2018 har en mindre flexram och en timmas schemalagd rast. Syftet har varit att åstadkomma en bättre arbetsmiljö där raster för återhämtning är schemalagda vilket efter en inkörningsperiod i början på året har fallit väl ut.

Året har präglats av utbildningar inom yrkeskunskap, mål och arbetsmiljö men

också en omställning i arbetet då Götene kommun på grund av besparingskrav valt att köpa mindre antal lokalvårdtimmar.

Miljö och hälsa är två områden som kostavdelningen arbetar med. Genom att ta vara på matavfall som blir till biogas, genom medvetna val och minskning av matsvinn, matsedelsanpassningar som minskar klimatpåverkan samt minskning av engångsmaterial är en del i miljöarbetet som vi arbetar med. Att servera näringsriktig och hälsofrämjande mat är en självklarhet.

Fastighetsavdelningen finansieras genom hyresintäkter som bygger på självkostnadsprincipen. Eventuellt över- eller underskott regleras mot respektive kommun efter årets slut.

Under hela 2019 har arbetet med implementering av det nya fastighetssystemet pågått. Då all information kan samlas på ett ställe förenklar detta för våra hyresgäster och för fastighetsavdelningens personal. Arbetet med att flytta över information från andra system samt att kvalitetssäkra informationen kommer att pågå löpande.

Många projekt har genomförts under året. Bland de större i Götene är ny förskola i Källby som invigdes inför höstterminen 2019. Tre ventilationsaggregat har bytts ut på Centrumhuset. Renovering av tak har utförts på Lundagårdens trygghetsboende och Centrumhuset. Utemiljön i flera förskolor och skolor har rustats upp. Översyn av teknisk utrustning för styrning av värme och ventilation har skett på flera fastigheter. Backgården norr om Götene samt ”smedjan” i Hällekis har rivits.

Ekonomisk analys

mnkr	Utfall 2019	Årsbudget 2019	Avvikelse utfall mot budget
Nämnden för service och teknik	**-17,4**	**-20,0**	**2,5**

Kommentar till budgetavvikelse

Gata/park 0,5 mnkr

Gata/park har cirka 50 budgeterade verksamheter och många är väderberoende. Vinterväghållningen i Götene har en positiv avvikelse om 0,2 mnkr (budget 1,9 mnkr). Det förklaras av att den milda hösten/vintern minskat behovet av snöröjning och halkbekämpning. Kapitalkostnaderna blev 0,2 mnkr lägre än budgeterat (budget 6,1 mnkr). Övriga verksamheter har små avvikelser och sammantaget har de ett överskott om 0,1 mnkr.

Fastighet 0,6 mnkr

Lägre mediakostnader (el, fjärrvärme, vatten och avlopp) än budgeterat, 0,9 mnkr (budget 9,0 mnkr) samt lägre kostnader för akut underhåll, 0,8 mnkr (budget 1,6 mnkr). Även kostnader för fastighetsadministration och kostnader för förvaltningsoverhead har varit lägre, 0,2 mnkr (budget 4,6 mnkr). Övriga driftkostnader har varit högre än budgeterat vilket beror på att fler underhållsåtgärder genomförts på fastigheterna under året. Hyresintäkterna har ökat till totalt 49,3 mnkr vilket är 1,4 mnkr mer än budgeterat. Anledningen till det är de investeringar som gjorts under slutet av 2018 och under 2019. Dessa investeringar medför ökade kapitalkostnader. Kapitalkostnader har en negativ budgetavvikelse om 1,2 mnkr (budget 18,8 mnkr).

Lokalvård 0,5 mnkr

Under året gjordes en stor avtalsförändring av Barn och utbildning i Götene (BoU) vilket innebar att städtimmarna blev färre jämfört med budget. Denna förändring är den enskilt största förklaringen till varför de totala intäkterna har en negativ avvikelse om 0,2 mnkr.

Personalkostnaderna har en positiv avvikelse om 0,4 mnkr vilket förklaras av organisationsförändringen på ledningsnivå. Övriga kostnader såsom förbrukningsmaterial, IT-kostnader och kapitalkostnader blev sammanlagt 0,3 mnkr lägre än budgeterat.

Kost 0,9 mnkr

BoU köper fler portioner än budgeterat vilket ökar intäkterna med drygt 0,6 mnkr (budget 18,9 mnkr) och omsorgen köper också fler portioner vilket har en positiv avvikelse med drygt 0,1 mnkr (budget 2,1 mnkr)

Personalkostnaderna har en positiv budgetavvikelse om 0,2 mnkr (budget 9,3 mnkr) och övriga kostnader är sammantaget enligt budget.

Framtid

Förvaltningen för service och teknik står inför stora utmaningar både när det gäller kompetensförsörjning, teknisk utveckling och förändrade förväntningar.

När det gäller kompetensförsörjning är det inte enbart arbetskraftsbristen förvaltningen behöver hantera utan även de allt högre kompetenskraven som ställs på medarbetarna. I dag ställs det högre krav på tekniskt kunnande inom samtliga områden inom förvaltningen samt specialistutbildning för bland annat kökspersonal för att till exempel möta olika former av specialkost.

För att möta de nya utmaningarna har förvaltningen omorganiserat och sett över processer och rutiner för att kunna möta upp de nya förväntningarna.

Förvaltningen kommer under året fokusera på att kartlägga våra processer för att ytterligare hitta vinster och sätta den nya organisationen och de nya arbetssätten.

När det gäller robotiseringen och digitalisering är detta ett löpande arbete som innefattar allt från fakturahantering, maskinuppföljnad till ren robotisering med exempelvis robotgräsklippare. Även detta område kommer vägas in i processkartläggningen för att identifiera vart det blir störst vinster att införa ny teknik.

Förvaltningen jobbar vidare med hela organisationen och ser över om vi kan vara mer processorienterade och om vi kan erbjuda fler helhetslösningar. Processkartläggningen kommer även att ge svar på om förvaltningen kan fördela uppgifterna annorlunda för att minimera dubbelarbete samt minska maskinparken.

För mer detaljerad redovisning hänvisas till årsredovisning Nämnden för service och teknik 2019.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Ordförande: Dan Hovskär

Verksamheter som ingår

Nuvarande organisation är startad 1 januari 2017 genom en sammanslagning av fyra kommuners räddningstjänster. Organisationen har namnet Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) detta för att beskriva den stora bredden som verksamheten har att hantera de risk- och säkerhetsfrågor som finns eller uppkommer i en kommun. Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg har samhällsskyddsansvaret för Falköping, Götene, Skara och Tidaholms kommuner. Verksamheten har som uppgift att avhjälpa och förebygga olyckor som inverkar på liv, hälsa, egendom och miljö.

Verksamhetsåret/viktiga händelser under året

Jämförelsetal för Götenes andel av räddningstjänstens larm under 2017-2019

Jämförelse för Götene kommun	**Utfall 2019**	**Utfall 2018**	**Utfall 2017**
Räddningstjänstens uppdrag totalt (larm)	229	208	208
Varav brand i byggnad	20	16	9
Varav trafikolycka	50	37	36
Varav i väntan på ambulans	20	16	12
Varav automatlarm utan brandtillbud	82	83	101

Ekonomisk analys

mnkr	Utfall 2019	Årsbudget 2019	Avvikelse utfall mot budget
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	**-11,9**	**-11,9**	**0,0**

Kommentar till budgetavvikelse

Nettokostnaderna för gemensam SMS visar ett överskott på 0,5 mnkr. Resultatet har fördelats enligt antagen fördelningsmodell vilket innebär att Götene/Skara/Tidaholm har en fordran på 0,3 mnkr och Falköpings andel av överskottet uppgår till 0,2 mnkr.

Nämndens samlade resultat för år 2019 visar ett överskott om 0,1 mnkr i jämförelse med budgeten. För Götene kommuns del innebär det ingen avvikelse mot budget.

Driftbidragen från Götene/Skara/Tidaholm har ökat 1,4 mnkr från år 2018 varav cirka 0,9 mnkr är en effekt av den nya fördelningsmodellen.

En stor del av kostnadernas budgetavvikelse står personalkostnaderna för, cirka 0,7 mnkr. Att 2018 års personalkostnader var cirka 1 mnkr högre än för 2019 beror på ungdomsvärdarna som jobbade inom ramen för de så kallade extratjänsterna, ett projekt för personer som stod långt från arbetsmarknaden. Kommunens verkstad visar underskott om 0,2 mnkr.

Personalkostnadernas utveckling under året utgör den största osäkerheten inom förvaltningens budget. Årets lönekostnader har överstigit budgeten men har kunnat täckas av vakanser och ökade intäkter. I kommande års budget har antalet vikarier ökats för bättre följsamhet.

För mer detaljerad redovisning hänvisas till årsredovisning Samhällsskydd mellersta Skaraborg 2019.

Götene kommuns bolag

Götene kommuns helägda bolag är AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Götene kommun äger 29 procent av Destination Läckö-Kinnekulle AB, resterande ägs av Lidköpings kommun 49 procent samt 22 procent av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

IT-verksamheten bedrivs som ett kommunalförbund tillsammans med Lidköping, Skara, Essunga och Grästorp kommuner i GöLiSka IT. Från 2018 är även Vara kommun med i GöLiSka IT.

Götene kommun är dessutom medlemmar i bland annat Skaraborgs kommunalförbund, Samordningsförbundet Skaraborg, Kommuninvest, Leader Nordvästra Skaraborg, Näringslivsföreningen samt Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem.

Översikt organisation Götene kommun och bolag

AB GöteneBostäder (556089-4197)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolaget ska långsiktigt äga och förvalta bostäder och lokaler enligt affärsmässiga principer och erbjuda kunderna ett tryggt boende med hög kvalitet.

Omsättning för 2019 är 34,6 mnkr. Antal medelanställda under året är 8 st.

Götene Vatten och Värme AB (556383-3143)

Bolaget är helägt av kommunen. Götene Vatten och Värme AB ska med hög leveranssäkerhet, hög servicegrad, låga marknadsanpassade priser och stor miljöhänsyn, producera och tillhandahålla fjärrvärme, vatten & avlopp samt omhänderta hushålls- och företagsavfall.

Omsättning för 2019 är 111,8 mnkr. Antal medelanställda under året är 32 st.

Medeltidens Värld AB (556739-2468)

Bolaget är helägt av kommunen. Syftet är att bolagets verksamhet ska avvecklas. Avveckling av anläggningen har fortsatt under året.

Ingen omsättning för 2019 och inga anställda finns i bolaget.

Götene Industrier AB (556730-0750)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolagets verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Ingen omsättning för 2019 och inga anställda finns i bolaget.

Destination Läckö-Kinnekulle AB (556440-4332)

Bolaget ägs av Götene kommun 29 procent och Lidköpingskommun 49 procent. Övriga aktier, 22 procent, ägs av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

Kommunernas avsikt är att långsiktigt vara företrädda på turistmarknaden genom Destination Läckö-Kinnekulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen ska vara den näring som snabbast skapar tillväxt i området. Bolaget fullgör en viktig funktion i kommunernas totala utveckling.

Bolaget ska vara den ledande parten i utvecklingen av besöksnäringen i Läckö-Kinnekullebygden.

Omsättning för 2019 är 10,3 mnkr. Medeltalet anställda under året är 6.

GöLiSka IT (kommunalförbund)

GöLiSka kommunalförbund ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Vara. Götene kommuns andel för 2019 är 13,4 procent.

Syftet med verksamheten är att bygga, upprätthålla driften av och utveckla en IT-baserad kommunikations-, system- och användarmiljö, som stödjer medlemmarnas strategier för intern och extern information och kommunikation samt de kommunala verksamheternas produktion av medborgarnytta.

Omsättning för 2019 är 60,6 mnkr. Medeltalet anställda under året är 63 st.

AB GöteneBostäder

Ordförande: Bo Bergsten
VD: Martin Sohlberg

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun

Verksamhetsområde

Äga och förvalta bostäder och lokaler

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2019	2018	2017
Intäkter	34,6	33,6	31,3
Kostnader	-27,2	-26,6	-25,3
varav personalkostnader	*-5,0*	-4,9	-5,0
Avskrivningar	-4,7	-4,3	-4,1
Rörelseresultat	**2,7**	**2,7**	**1,9**
Finansiella intäkter	0,1	0	0
Finansiella kostnader	-1,4	-1,9	-1,3
Resultat efter finansiella poster	**1,4**	**0,8**	**0,6**
Bokslutsdispositioner	-0,2		
Skatt	-0,1	-0,1	
Årets resultat	**1,1**	**0,7**	**0,6**

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Budget	Utfall	Avvik.
Omb lgh Liljan 1	1,1	1,1	0,0
Bokn/pass system	0,6	0	-0,6
Utemiljö Källtorp 7:45	1,3	0	-1,3
Ogräsmaskin ånga	0,3	0,3	0,0
Totalt	**3,3**	**1,4**	**-1,9**

Kommentarer

Bokning/passersystem på Liljan 1 och Källbytorp 7:8 blev försenat och beräknas genomföras först 2020. Utemiljö Källbytorp 7:45 påbörjades under hösten men beräknas klart först i april 2020.

Medarbetare

	2019	2018	2017
Medeltalet anställda	8	8	9
Varav kvinnor	4	4	3
Varav Män	4	4	6

Måluppfyllelse

- Bolaget skall ha en ekonomi i balans och följa budget
- Bolaget fortsätter att aktivt arbeta för att vara det bästa bostadsbolaget på orten
- Bolaget arbetar med att ha kunden i fokus

Viktiga händelser under året

Under året har bolagets fastighetssystem uppgraderats med webbaserade funktioner för kundkommunikation och uthyrning samt ärendehantering av serviceordrar och ett energiuppföljningsverktyg. Under hösten togs beslut att delta i Allmännyttans klimatinitiativ. Vidare genomfördes totalrenovering av tre lägenheter på Liljan 1 enligt ett nytt arbetssätt där de olika avtalsentreprenörerna samverkade och samordnades.

Nyckeltal

	2019	2018	2017
Nettoomsättning, mkr	33,3	31,4	31,0
Årets resultat efter finans. poster, mkr	1,1	0,7	0,6
Kassalikviditet	128,3	121,6	53,7
Soliditet % (ink 78% av obesk, reserver)	9,8	9,0	9,9
Balansräkningens omslutning, mkr	163,0	164,4	142,3

Framtiden

AB GöteneBostäder har under 2019 lagt ned stor vikt vid att utreda framtida behov av hyresrätter i kommunen. Denna utredning kommer under 2020 vara avgörande för bolagets strategiska beslut i frågan. Även det framtida underhållsbehovet har till viss del utretts och kommer vara en fortsatt prioriterad fråga under de närmsta åren. Digitaliseringen fortsätter med fler passer-, informations- och bokningssystem. Hållbarhetsfrågorna står högt på bolagets dagordning framöver. Den ekonomiska hållbarheten – hur ska vi hantera eventuella nyinvesteringar och hanteringen av underhållsbehovet? Den sociala hållbarheten – hur möter vi våra kunder på bästa sätt? Den ekologiska hållbarheten – hur medverkar vi i Allmännyttans klimatinitiativ för att på bästa sätt bidra till Agenda 2030?

Götene Vatten & Värme AB

Ordförande: Anders Månsson
t.f. VD: Katarina Johansson

Ägare

Samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Bolaget levererar tjänster inom tre områden:

- Fjärrvärme
- Vatten & avlopp
- Renhållning

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2019	2018	2017
Intäkter	111,8	111,0	107,0
Kostnader	-97,5	-91,1	-88,5
varav personalkostnader	*-25,6*	*-22,8*	*-20,8*
Avskrivningar	-13,7	-15,1	-12,8
Rörelseresultat	**0,6**	**4,8**	**5,7**
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-1,2	-0,9	-0,9
Resultat efter finansiella poster	**-0,6**	**3,9**	**4,8**
Bokslutsdispositioner	0,7	-3,8	-4,7
Skatt	-0,1	0	0
Årets resultat	**0**	**0,1**	**0,1**

Resultat per verksamhetsgren

Resultaträkning (mnkr)	2019	2018	2017
Fjärrvärme	1,1	4,0	2,1
Vatten & avlopp	-1,1	-0,6	1,9
Renhållning	-0,6	0,5	0,8
Rörelseresultat totalt	**-0,6**	**3,9**	**4,8**

Investeringar

Investeringar (mnkr)	Budget	Utfall	Avvik.
Fjärrvärmenät	0,5	0,0	0,5
Västerbyverket	4,5	2,6	1,9
Ångledning	1,0	0,3	0,7
Vattenproduktion	1,2	1,0	0,2
VA-ledningar, förnyelse	2,4	2,8	-0,4
VA-ledningar, nyanläggning	25,7	21,5	4,2
VA-ledningar, VA-plan	7,1	4,8	2,3
Verktyg, mätare, övr inventarier	0,1	0,4	-0,3
Avloppshantering	7,9	0,5	7,4
Återvinningscentralen	0,6	0,2	0,4
Kontoret	0	0,5	-0,5
Totalt	**51,0**	**34,6**	**16,4**

Kommentarer

Markområdet där Västerbyverket är beläget har förvärvats under 2019 enligt det avtal som tecknades föregående år.

VA-ledningen mellan Gössäter och Hällekis har fördröjts och fördyrats då markförhållandena var sämre än beräknat och ny ledningsbädd fick anläggas. Projektet blev klart under 2019.

Det stora projektet med att anlägga ledningar i Nordskog Källby etapp 3B slutfördes under sommaren. Likaså är VA-utbyggnaden i Svanvik etapp 2:2 klart.

Vänervägen – Sjökvarn i Källby är det största enskilda investeringsprojektet under 2019, där bolaget lagt en ny spillvattenledning för att öka kapaciteten mellan norra Källby och reningsverket.

I Hällekis fortsätter projektet med att åtgärda problem med tillskottsvatten, enligt den fleråriga plan som upprättats.

Några projekt är framflyttade till 2020, vilket gör att utfallet understiger budget. Det har därmed funnits utrymme att utöka årets arbeten med andra åtgärder på VA-nätet som inte var planerade i budget, men där behovet uppkom under året.

Medarbetare

	2019	2018	2017
Medeltalet anställda	32,0	32,0	31,0
Varav kvinnor	9,0	9,0	8,0
Varav Män	23,0	23,0	23,0
Sjukfrånvaro %	3,6	1,4	4,1

Måluppfyllelse

Bolaget har 11 miljömål som utgår från nationella miljömål och Götene kommuns energi- och klimatplan. Ett av målen är att minska mängden och antalet kemikalier i verksamheten. Ett annat mål är att minska utsläppen av koldioxid till luft från Västerbyverket.

10 av miljömålen uppfylldes under 2019.

Vad gäller verksamhetens mål i övrigt hänvisas till bolagets årsredovisning.

Viktiga händelser under året

Götene Vatten & Värme har fortsatt den omfattande utbyggnaden av vatten och avlopp enligt kommunens VA-plan. Under året har fokus legat på att renovera bolagets befintliga ledningsnät och att anlägga nya ledningar i exploateringsområden.

Efterfrågan på dricksvatten från industrin ökar stadigt. Likaså tar bolaget emot mer avlopp. En ny spillvattenledning från norra Källby till reningsverket för att kunna möta kommande exploateringar i området påbörjades hösten 2018 och har fortsatt under 2019.

Försäljningen av ånga har minskat med ca 25 % då en av bolagets större industrikunder har haft reducerad produktion under tiden utbyte av produktionsanläggning pågått. Under senhösten 2019 sågs en mindre uppgång och under 2020 förväntas leveransen av ånga återgå till samma nivåer som under 2017.

I oktober sålde bolaget 20 000 utsläppsrätter för totalt 5,2 mnkr. Utsläppsrätterna var värderade till nettoförsäljningsvärde om 1,5 mnkr. Nettoomsättningen har därför påverkats positivt med 3,7 mnkr.

Under året har utredning om insamling av matavfall genomförts och styrelsen har rekommenderat ett system med två tunnor som kommunfullmäktige sedan beslutat. Insamling av matavfall kommer att införas successivt med start 2021.

Organisationen utökas successivt enligt de beslut som togs av styrelsen under 2018. I oktober flyttade kontoret från Götene tätort till Lundsbrunn till ändamålsenliga lokaler.

Verkställande direktören avslutade sin anställning hos Götene Vatten & Värme i november. Rekrytering av ny VD pågår och målet är att ny VD tillträder under våren 2020.

Nyckeltal

	2019	2018	2017
Nettoomsättning, mnkr	111,4	110,6	106,6
Årets resultat efter finans. poster, mnkr	-0,6	3,9	4,8
Kassalikviditet	139	68	116
Soliditet (ink 78% av obesk, reserver)	22,8	25,9	24,3
Balansräkningens omslutning, mnkr	274,6	242,6	246,1

Framtiden

Fjärrvärmen planerar för framtidens produktion. Det innebär bland annat nya ekonomiska och tekniska förutsättningar, framförallt för produktionen av ånga men även för varmvattenleveranserna av fjärrvärme. För att bidra till att kommunens mål i energi- och klimatplanen ska kunna uppfyllas behöver bolaget planera för förnyelse av pannkapacitet för fossilfira bränslen och därmed minskat oljeberoende.
Företaget köper in stora mängder bränsle till värmeproduktionen. Inköpen sker till fasta priser som fastställs årligen. Prishöjningar på bränslet innebär att taxorna för våra kunder kan behöva justeras. 1 januari 2020 höjdes därför taxan.

En annan uppgift under de kommande åren är att bygga ut vatten och avlopp på Kinnekulle. Vi ser en fortsatt hög exploateringstakt, betydligt högre än för exempelvis fem år sedan, framförallt i Källbyområdet.
Arbetet fortgår med att minska tillskottsvatten i spillvattennätet i Hällekis, vilket är en förutsättning för att kunna koppla till fler VA-anläggningar på Kinnekulle. Utveckling och kapacitetsökning av våra VA-verk är också nödvändigt för att säkra våra dricksvattenleveranser i framtiden. VA-sanering av det befintliga VA-nätet måste också prioriteras.

Investeringsutgifterna kommer att öka framöver. Det höga investeringstrycket kommer att kräva följsamma taxor. Brukningstaxa och anläggningstaxa höjdes 1 januari 2020.

För renhållningen innebär nya lagar och krav om insamling och omhändertagande av olika avfallsslag nya förutsättningar. Utvecklingen inom renhållningsområdet går idag mot en mer hushållsnära insamling av avfall och ett ökat fokus på cirkulära system, så som återvinning och återanvändning.
Under 2020 införs avfallsskatt på brännbart avfall, vilket medför en fördyring av avfallsinsamlingen och en höjning av renhållningstaxan för våra kunder.

Medeltidens Värld AB

Ordförande: Susanne Andersson
VD: VD ej tillsatt

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

- Fastighetsförvaltning och därmed förenlig verksamhet samt att arrendera ut verksamheten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2019	2018	2017
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,0	0,0	-2,6
varav personalkostnader			
Avskrivningar			
Rörelseresultat	**0,0**	**0,0**	**-2,6**
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	**0,0**	**0,0**	**-2,6**
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	**0,0**	**0,0**	**-2,6**

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2013 om en avveckling av anläggningen Medeltidens Värld. Styrelsen för bolaget fick uppdraget att genomföra detta på det mest ekonomiska sättet. Därefter har försäljning av byggnader och inventarier genomförts. Av uppdraget återstår bland annat att lösa problematik med dagvatten och att återställa marken i området.

För återställande av parkområdet avsattes 2013 1,3 mnkr och 2017 ytterligare 2,5 mnkr. 3,1 mnkr av avsättningen kvarstår, vilket i nuläget bedöms räcka för återställandet. Under 2019 har inga insatser genomförts för att iordningställa området där borgen tidigare var belägen.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2017 att fusion ska genomföras mellan Medeltidens Värld AB och AB Götene Industrier. I oktober 2019 tog kommunfullmäktige beslut om detaljerna kring fusionen mellan bolagen Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB. Kommunfullmäktige delegerar rätten att fatta nödvändiga beslut kopplade till genomförandet av fusionen till kommunstyrelsen.

Aktieägartillskott har erhållits med totalt 81,2 mnkr sedan bolagets bildades.

Medarbetare

Bolaget har inte haft anställda under de senaste åtta åren.

Viktiga händelser under året

Parken har varit stängd under 2019, liksom under 2012 - 2018.

Nyckeltal

	2019	2018	2017
Årets resultat efter finans. Poster, mnkr	0,0	0,0	-2,6
Soliditet (ink 78% av obesk, reserver)	61	60	58

Götene Industrier AB

Ordförande: Susanne Andersson
VD: Jerker Liljestrand Andersson

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Bolaget verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom. Bolaget äger rätt att, efter särskilt tillstånd hos kommunfullmäktige, förvärva och driva dotterbolag med lika eller jämförlig verksamhet. Bolaget får bedriva annan eller därmed jämförlig verksamhet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2019	2018	2017
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,0	0,0	0,0
varav personalkostnader			
Avskrivningar			
Rörelseresultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Medarbetare

Inga anställda i bolaget. Administrativ tjänst köps av AB GöteneBostäder.

Viktiga händelser under året

Det är mycket liten verksamhet i bolaget.

Framtiden

Nu ser det ut som en fusion mellan bolaget och Medeltidens Värld AB ska bli av under 2020

Destination Läckö-Kinnekulle AB

Ordförande: Bodil Warolin
VD: Anna Ohlin Ek

Ägare

Götene kommun 29 %, Lidköpings kommun 49 %, näringsliv och privatpersoner 22 %.

Verksamhetsområde

Destination Läckö-Kinnekulle AB ägs av Götene och Lidköpings kommuner samt privata intressenter (näringslivet, organisationer, privatpersoner). Kommunernas avsikt är att långsiktigt fokusera på utveckling inom besöksnäringen genom Destination Läckö-Kinnekulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen skall skapa tillväxt i området.

Verksamhetsinriktning:

- Stöd i affärs- och kompetensutveckling för befintliga och nya aktörer.
- Stöd för utveckling av nya och befintliga besöksmål.
- Aktivt medverka i utveckling och stödja skapandet av nya evenemang inom besöksnäringen
- Destinationsmarknadsföring
- Mottagningsservice, under affärsplaneperioden ska bolaget se över framtidens besöksservice.
- Vara en ledande samverkanspart inom regional besöksnäringsutveckling i västra Skaraborg och Skaraborg.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2019	2018	2017
Intäkter	10,3	9,3	10,4
Kostnader	-10,3	-9,3	-10,3
varav personalkostnader	*-3,6*	*-2,6*	*-3,7*
Avskrivningar			
Rörelseresultat	**0,0**	**0,0**	**0,1**
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	**0,0**	**0,0**	**0,1**
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	**0,0**	**0,0**	**0,1**

Medarbetare

	2019	2018	2017
Medeltalet anställda	6,0	5,0	6,0
Varav kvinnor	6,0	5,0	5,0
Varav Män			1,0
Sjukfrånvaro %	1,1	5,0	1,1

Måluppfyllelse

- Destination Läckö-Kinnekulle arbetar efter beslutad affärsplan 2019-2021 där fokusområdena natur, kultur och mat sätter ramarna för de unika turistiska värden som stärker områdets profil och är styrande för de insatser som görs inom

verksamhetsinriktningarna. Affärs och kompetensutveckling, turism och besöksmålsutveckling, evenemangsutveckling och destinationsmarknadsföring är precis som verksamhetsområdet samverkan, strategiska verktyg till att nå målbilden, fördubblat antal besökare 2030. Det sjätte verksamhetsområdet, mottagningsservicen, är resultatet av de övriga fem och ska leverera affärsidén: att göra det enkelt för besökare att upptäcka och uppleva destinationen.

- Det uppdrag som Destination Läckö-Kinnekulle arbetar med bidrar därmed till att uppfylla Götene kommuns strategiska mål, att vara en kommun som är attraktiv att bo, besöka och verka i.

Viktiga händelser under året

Attraherar externa utvecklingsmedel till destinationen

- Under året har Destination Läckö-Kinnekulle drivit Leaderprojekten Epokresan Kinnekulle och Kållandsö 2.0.
- Beviljats medel för destinationsutveckling Skaraborg, SNV-supporten. Beviljat av Leader Västra och Östra Skaraborg, 1,2 mnkr.
- Anlitats som projektledare för utvecklingsprojekt inom Biosfärsamverkan: Hållbar Besöksnäring i Vänerskärgården med Kinnekulle beviljat av Leader Västra Skaraborg, 0,9 mnkr.
- Beviljats projektmedel för Interegprojektet SMaRT- Sustainable mobility in rural tourism and transport. Samarbete inom V6-kommunerna, Varberg och Hjörringskommuner. Ca 8 mnkr till V6-området.

Utvecklad samverkan lokalt, regionalt och nationellt

- Förstärkt samverkan i V6, gemensam marknadsföringstjänst.
- Fortsatt samverkan med Next Skövde kring Destinationsutveckling på regional nivå.
- Medlem i Swedish Network of Destination Management som en av landets 35 största destinationer.
- Styrelserepresentation Mötesplats Kinnekulle, där destinationsbolaget bidragit till att föreningen beviljats stöd från regionen för att utveckla Kultursystem på Kinnekulle.
- Genom samverkan arrangerat SM-deltävling i utomhusmatlagning på Kinnekulle.

Mottagningsservice och implementering av ny teknik

- Kvalitetssäkrat och utvecklat arbetet med InfoPoints.
- Utvecklat mätmetoder för att mäta besöksantal via mobilnätets WIFI-accesspunkter.
- Utvecklat besöks-APP- 3000 användare.
- Testat Chatt-funktion som ett komplement i mottagningsservicen.
- Digitalt skärmsystem på besöksmål/Turistbyråer i Skaraborg.
- Implementerat GPS-baserat hyrcykelsystem med start i Lidköping och framöver utveckling i destinationen.

Nyckeltal

	2019	2018	2017
Nettoomsättning, mnkr	10,3	9,3	10,4
Årets resultat efter finans. Poster, mnkr	0,0	0,0	0,1
Kassalikviditet	184 %	148 %	186 %
Soliditet (ink 78% av obesk, reserver)	46 %	34 %	47 %
Balansräkningens omslutning, mnkr	2,2	3,0	2,1

Framtiden

- Bolagets ägarförhållanden ses över, på grund av ny domstolspraxis kommer kommunerna att återköpa privata intresseaktier och en fördelning och nyckeltalet mellan Götene och Lidköpings kommun ses över.
- Nya lokaler för verksamheten, fler medarbetare och framtidens besöksservice blir styrande för lokaliseringen.
- Digital utveckling - Framtidens besöksservice.

- Samverkan intensifieras på regional nivå för att nå större kritisk massa i erbjudande genom olika samverkansplattformar, bland annat med Next Skövde, V6-kommunerna och Biosfär-kommunerna.
- Fortsatt arbete för att attrahera utvecklingsprojekt och externa medel.
- Hållbar besöksnäring, genom nya nationella och regionala strategier kommer inriktningar att förändras från kvantitativa till mer kvalitativa måluppföljningar.

Kommunalförbundet Göliska IT

Ordförande: Per Gunnarsson (Vara)
VD: Anders Thörn

Ägare

Göliska IT ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Vara. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där medlemmarna enligt förbundsordningen har en ägarandel som beräknas utifrån mängden köpta IT-tjänster under året. Ägarandelen för Götene kommun 2019 är 13,4 %.

Verksamhetsområde

Göliska IT levererar IT-drift och support till de sex ägarkommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten är helt intäktsfinansierad, vilket innebär att Göliska IT paketerar, prissätter och säljer IT-tjänster till kunderna. I nuläget omfattar Göliska IT:s tjänstekatalog ca 35 IT-tjänster.

Omfattningen på verksamheten ökar i takt med att fler kommuner ansluter sig till samarbetet samt att kommunernas efterfrågan på IT-tjänster ökar över tid.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2019	2018	2017
Intäkter	60,6	55,2	50,2
Kostnader	-53,0	-50,7	-44,7
varav personalkostnader	*-36,0*	*-33,7*	*-29,7*
Avskrivningar	-5,3	-4,0	-3,1
Rörelseresultat	**2,3**	**0,5**	**2,4**
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	**2,3**	**0,5**	**2,4**
Jämförelsestörande poster*	-0,7	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	**1,6**	**0,5**	**2,4**

*Jämförelsestörande poster avser ägaruttag från utvecklingsmedel.

Investeringar 2019

Investeringar (mnkr)	Budget	Utfall	Avvik.
Immateriella tillgångar	4,0	3,6	0,4
Kontor/lokaler	0,2	0,1	0,1
IT-tjänst (främst accesspunkter)	4,2	4,2	0,0
IT-infrastruktur (servrar, switchar, etc)	3,6	3,1	0,5
Övrigt	0,0	0,1	-0,1
Totalt	**12,0**	**11,1**	**0,9**

Viktiga händelser och resultat

Nu har samarbetet vuxit till sex kommuner och nästan 20 kommunala bolag. Vi ser tydligt samverkansvinster rent ekonomiskt men även i form av ett bredare och djupare samarbete mellan kommunerna. Detta samarbete initieras oftast inom gemensamma projekt kring byte av större verksamhetssystem. Under 2019 har stora V6-övergripande insatser gjorts i exempelvis projekten som rör ett nytt ärendehanteringssystem och ekonomisystem.

Under 2019 har Göliska IT även finansierat V6-övergripande IT-relaterade projekt för 0,7 mkr (2,4 mkr). Finansieringen hanteras via de s.k. utvecklingsmedlen som utgörs av tidigare års upparbetade överskott. Satsningarna 2019 avser bl.a. projekt kring framtidens telefoni, e-identitet och RPA (robotisering av repetitiva arbetsprocesser).

Resultaträkningen summerar till ett överskott på 1,6 mkr (0,5 mkr). Årets resultat innebär att organisationen för fjärde året i följd redovisar ett överskott.

Medarbetare

	2019	2018	2017
Medeltalet anställda	63,0	64,0	57,0
Varav kvinnor	18,0	18,0	16,0
Varav män	45,0	46,0	41,0
Sjukfrånvaro %	4,4	5,3	2,9

Måluppfyllelse

Göliska IT sätter och följer upp flera olika mål – både kvalitativa och finansiella. Samtliga finansiella mål och fem av sex kvalitativa mål för 2019 uppnåddes.

Ett av de kvalitativa målen avser NKI (nöjd kundindex) där målet är att minst 95 % av kunderna ska vara nöjda eller mycket nöjda med sina ärenden som innefattar incidenter, order/inköp, kontohantering och alla typer av aktiviteter som registreras i Göliska IT:s ärendesystem. Utfallet för 2019 är 95,0 %, vilket alltså innebar att årets mål nåddes.

Nyckeltal

	2019	2018	2017
Nettoomsättning, mnkr	60,6	55,2	50,2
Årets resultat efter finansiella poster, mnkr	2,3	0,5	2,4
Kassalikviditet, %	112,0	120,0	143,0
Soliditet, %	20,0	19,0	30,0
Balansomslutning, mkr	47,9	42,1	32,8

Framtiden

Även under 2020 kommer mycket att kretsa kring V6-övergripande verksamhetssystem. Bl.a. har ett projekt startats med målet att upphandla och implementera att nytt vård- och omsorgssystem i V6-kommunerna.

Göliska IT kommer även att vara drivande när det gäller fortsatt utveckling av RPA-funktioner och e-tjänster i syfte att öka digitaliseringstakten i kommunerna.